།། ནམོ ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ།།

ཁུདྡཀནིཀཱཡེ

ཨིཏིཝུཏྟཀཔཱལི

༡. ཨེཀཀནིཔཱཏོ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. ལོབྷསུཏྟཾ

༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨཾ, བྷིཀྑཝེ, པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡ། ཀཏམཾ ཨེཀདྷམྨཾ? ལོབྷཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀདྷམྨཾ པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན ལོབྷེན ལུདྡྷཱསེ, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ ལོབྷཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. དོསསུཏྟཾ

༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨཾ, བྷིཀྑཝེ, པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡ། ཀཏམཾ ཨེཀདྷམྨཾ? དོསཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀདྷམྨཾ པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན དོསེན དུཊྛཱསེ, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ དོསཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. མོཧསུཏྟཾ

༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨཾ, བྷིཀྑཝེ, པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡ། ཀཏམཾ ཨེཀདྷམྨཾ? མོཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀདྷམྨཾ པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན མོཧེན མཱུལྷཱསེ, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ མོཧཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. ཀོདྷསུཏྟཾ

༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨཾ, བྷིཀྑཝེ, པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡ། ཀཏམཾ ཨེཀདྷམྨཾ? ཀོདྷཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀདྷམྨཾ པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན ཀོདྷེན ཀུདྡྷཱསེ, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ ཀོདྷཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. མཀྑསུཏྟཾ

༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨཾ, བྷིཀྑཝེ, པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡ། ཀཏམཾ ཨེཀདྷམྨཾ? མཀྑཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀདྷམྨཾ པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན མཀྑེན མཀྑཱསེ [མཀྑིཏཱསེ (སྱཱ.)], སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ མཀྑཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. མཱནསུཏྟཾ

༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨཾ, བྷིཀྑཝེ, པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡ། ཀཏམཾ ཨེཀདྷམྨཾ? མཱནཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀདྷམྨཾ པཛཧཐ; ཨཧཾ ཝོ པཱཊིབྷོགོ ཨནཱགཱམིཏཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན མཱནེན མཏྟཱསེ, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ མཱནཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. སབྦཔརིཉྙཱསུཏྟཾ

༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“སབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨནབྷིཛཱནཾ ཨཔརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཨཝིརཱཛཡཾ ཨཔྤཛཧཾ ཨབྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡ། སབྦཉྩ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིཛཱནཾ པརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཝིརཱཛཡཾ པཛཧཾ བྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡོ སབྦཾ སབྦཏོ ཉཏྭཱ, སབྦཏྠེསུ ན རཛྫཏི།
ས ཝེ སབྦཔརིཉྙཱ [སབྦཾ པརིཉྙཱ (སཱི. པཱི.)] སོ, སབྦདུཀྑམུཔཙྩགཱ”ཏི [སབྦཾ དུཀྑཾ ཨུཔཙྩགཱཏི (སཱི.), སབྦདུཀྑཾ ཨུཔཙྩགཱཏི (པཱི. ཨཊྛ.)]།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. མཱནཔརིཉྙཱསུཏྟཾ

༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“མཱནཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨནབྷིཛཱནཾ ཨཔརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཨཝིརཱཛཡཾ ཨཔྤཛཧཾ ཨབྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡ ། མཱནཉྩ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིཛཱནཾ པརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཝིརཱཛཡཾ པཛཧཾ བྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“མཱནུཔེཏཱ ཨཡཾ པཛཱ, མཱནགནྠཱ བྷཝེ རཏཱ།
མཱནཾ ཨཔརིཛཱནནྟཱ, ཨཱགནྟཱརོ པུནབྦྷཝཾ།།

“ཡེ ཙ མཱནཾ པཧནྟྭཱན, ཝིམུཏྟཱ མཱནསངྑཡེ།

ཏེ མཱནགནྠཱབྷིབྷུནོ, སབྦདུཀྑམུཔཙྩགུ”ནྟི [སབྦདུཀྑཾ ཨུཔཙྩགུནྟི (སྱཱི॰), སབྦཾ དུཀྑཾ ཨུཔཙྩགུནྟི (ཨཊྛཀཐཱ)]།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. ལོབྷཔརིཉྙཱསུཏྟཾ

༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ལོབྷཾ, བྷིཀྑཝེ , ཨནབྷིཛཱནཾ ཨཔརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཨཝིརཱཛཡཾ ཨཔྤཛཧཾ ཨབྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡ། ལོབྷཉྩ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིཛཱནཾ པརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཝིརཱཛཡཾ པཛཧཾ བྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན ལོབྷེན ལུདྡྷཱསེ, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ ལོབྷཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. དོསཔརིཉྙཱསུཏྟཾ

༡༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དོསཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨནབྷིཛཱནཾ ཨཔརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཨཝིརཱཛཡཾ ཨཔྤཛཧཾ ཨབྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡ། དོསཉྩ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིཛཱནཾ པརིཛཱནཾ ཏཏྠ ཙིཏྟཾ ཝིརཱཛཡཾ པཛཧཾ བྷབྦོ དུཀྑཀྑཡཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེན དོསེན དུཊྛཱསེ, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏིཾ།
ཏཾ དོསཾ སམྨདཉྙཱཡ, པཛཧནྟི ཝིཔསྶིནོ།
པཧཱཡ ན པུནཱཡནྟི, ཨིམཾ ལོཀཾ ཀུདཱཙན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

པཋམོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

རཱགདོསཱ ཨཐ མོཧོ, ཀོདྷམཀྑ མཱནཾ སབྦཾ།
མཱནཏོ རཱགདོསཱ པུན དྭེ, པཀཱསིཏཱ ཝགྒམཱཧུ པཋམནྟི།།

༢. དུཏིཡཝགྒོ

༡. མོནཔརིཛྫསུཏྟཾ

༡༡. ཕུཊྛེཏྟཾ ཐྭགཔཊྚ, ཕུཊྛམཱརཏཊྚཏི མེ སུཏྟཾ –

“མོཏྟཾ, ཐྲིཀྲཱཔེ, ཨནཐྲིཐྟཾ ཨཔརིཐྟཾ ཏཐྭ ཙེཏྟཾ ཨཔྲིནྟཛཡཾ ཨཔྲཛཏྟཾ ཨཐྭཐྲ ཏཀྲཱཀྲཱཔཡཱ། མོཏཙྪ ཁོ, ཐྲིཀྲཱཔེ, ཨཐྲིཐྟཾ པརིཐྟཾ ཏཐྭ ཙེཏྟཾ པྲིནྟཛཡཾ པཛཏྟཾ ཐྭཐྲ ཏཀྲཱཀྲཱཔཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྟྲཾ ཐྭཱགཱ ཨཔྲོཙ། ཏཐྲེཏྟཾ ཨེཏི ཕུཏྟཏི –

“ཡེན མོཏྟེན སྨུཔྲཱསི, སཐྭ གཱཏྟཏྟེ ཏྲཱཏིཾ།
ཏཾ མོཏྟཾ སམྨཱཏྭཱཡ, པཛཏྟཏྟེ ཕྲིཔསྲིཏོ།
པཐྭཡ ན པུནཱཡཏྟེ, ཨེམཾ ཡོཀཾ ཀཱཏྟཙན”ཏྟེ།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཕུཏྟོ ཐྭགཔཊྚ, ཨེཏི མེ སུཏནྟེ། པཋམཾ།

༢. ཀོཏྟཔརིཛྫསུཏྟཾ

༡༢. ཕུཊྛེཏྟཾ ཐྭགཔཊྚ, ཕུཊྛམཱརཏཊྚཏི མེ སུཏྟཾ –

“ཀོཏྟཾ, ཐྲིཀྲཱཔེ, ཨནཐྲིཐྟཾ ཨཔརིཐྟཾ ཏཐྭ ཙེཏྟཾ ཨཔྲིནྟཛཡཾ ཨཔྲཛཏྟཾ ཨཐྭཐྲ ཏཀྲཱཀྲཱཔཡཱ། ཀོཏྟཙྪ ཁོ, ཐྲིཀྲཱཔེ, ཨཐྲིཐྟཾ པརིཐྟཾ ཏཐྭ ཙེཏྟཾ པྲིནྟཛཡཾ པཛཏྟཾ ཐྭཐྲ ཏཀྲཱཀྲཱཔཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྟྲཾ ཐྭཱགཱ ཨཔྲོཙ། ཏཐྲེཏྟཾ ཨེཏི ཕུཏྟཏི –

“ཡེན ཀོཏྟེན ཀུཏྟཱསི, སཐྭ གཱཏྟཏྟེ ཏྲཱཏིཾ།
ཏཾ ཀོཏྟཾ སམྨཱཏྭཱཡ, པཛཏྟཏྟེ ཕྲིཔསྲིཏོ།
པཐྭཡ ན པུནཱཡཏྟེ, ཨེམཾ ཡོཀཾ ཀཱཏྟཙན”ཏྟེ།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཕུཏྟོ ཐྭགཔཊྚ, ཨེཏི མེ སུཏནྟེ། དུཏིཡཾ།

༣.མཀྲཱཔརིཛྫསུཏྟཾ

༡༣. ཕུཊྛེཏྟཾ ཐྭགཔཊྚ, ཕུཊྛམཱརཏཊྚཏི མེ སུཏྟཾ –

“མཀྲཱཾ, ཐྲིཀྲཱཔེ, ཨནཐྲིཐྟཾ ཨཔརིཐྟཾ ཏཐྭ ཙེཏྟཾ ཨཔྲིནྟཛཡཾ ཨཔྲཛཏྟཾ ཨཐྭཐྲ ཏཀྲཱཀྲཱཔཡཱ། མཀྲཱཙྪ ཁོ, ཐྲིཀྲཱཔེ, ཨཐྲིཐྟཾ པརིཐྟཾ ཏཐྭ ཙེཏྟཾ པྲིནྟཛཡཾ པཛཏྟཾ ཐྭཐྲ ཏཀྲཱཀྲཱཔཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྟྲཾ ཐྭཱགཱ ཨཔྲོཙ། ཏཐྲེཏྟཾ ཨེཏི ཕུཏྟཏི –

“ཡེན མཀྲེན མཀྲཱསི, སཐྭ གཱཏྟཏྟེ ཏྲཱཏིཾ།
ཏཾ མཀྲཾ སམྨཱཏྭཱཡ, པཛཏྟཏྟེ ཕྲིཔསྲིཏོ།
པཐྭཡ ན པུནཱཡཏྟེ, ཨེམཾ ཡོཀཾ ཀཱཏྟཙན”ཏྟེ།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. ཨཝིཛྫཱནཱིཝརཎསུཏྟཾ

༡༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙཾ ཨེཀནཱིཝརཎམྤི སམནུཔསྶཱམི ཡེན [ཡེནེཝཾ (?)] ནཱིཝརཎེན ནིཝུཏཱ པཛཱ དཱིགྷརཏྟཾ སནྡྷཱཝནྟི སཾསརནྟི ཡཐཡིདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨཝིཛྫཱནཱིཝརཎཾ [ཨཝིཛྫཱནཱིཝརཎེན (?)]། ཨཝིཛྫཱནཱིཝརཎེན ཧི, བྷིཀྑཝེ, ནིཝུཏཱ པཛཱ དཱིགྷརཏྟཾ སནྡྷཱཝནྟི སཾསརནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ནཏྠཉྙོ ཨེཀདྷམྨོཔི, ཡེནེཝཾ [ཡེནེཝ (སཱི. པཱི. ཀ.)] ནིཝུཏཱ པཛཱ།
སཾསརནྟི ཨཧོརཏྟཾ, ཡཐཱ མོཧེན ཨཱཝུཏཱ།།

“ཡེ ཙ མོཧཾ པཧནྟྭཱན, ཏམོཁནྡྷཾ [ཏམོཀྑནྡྷཾ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)] པདཱལཡུཾ།
ན ཏེ པུན སཾསརནྟི, ཧེཏུ ཏེསཾ ན ཝིཛྫཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. ཏཎྷཱསཾཡོཛནསུཏྟཾ

༡༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙཾ ཨེཀསཾཡོཛནམྤི སམནུཔསྶཱམི ཡེན [ཡེནེཝཾ (སྱཱ.)] སཾཡོཛནེན སཾཡུཏྟཱ སཏྟཱ དཱིགྷརཏྟཾ སནྡྷཱཝནྟི སཾསརནྟི ཡཐཡིདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏཎྷཱསཾཡོཛནཾ [ཏཎྷཱསཾཡོཛནེན (?)]། ཏཎྷཱསཾཡོཛནེན ཧི, བྷིཀྑཝེ, སཾཡུཏྟཱ སཏྟཱ དཱིགྷརཏྟཾ སནྡྷཱཝནྟི སཾསརནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཏཎྷཱདུཏིཡོ པུརིསོ, དཱིགྷམདྡྷཱན སཾསརཾ།
ཨིཏྠབྷཱཝཉྙཐཱབྷཱཝཾ [ཨིཏྠམྦྷཱཝཉྙཐཱབྷཱཝཾ (སྱཱ.)], སཾསཱརཾ ནཱཏིཝཏྟཏི།།

“ཨེཏམཱདཱིནཝཾ [ཨེཝམཱདཱིནཝཾ (སཱི. པཱི. ཀ.)] ཉཏྭཱ, ཏཎྷཾ [ཏཎྷཱ (སཱི. ཀ.)] དུཀྑསྶ སམྦྷཝཾ།
ཝཱིཏཏཎྷོ ཨནཱདཱནོ, སཏོ བྷིཀྑུ པརིབྦཛེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. པཋམསེཁསུཏྟཾ

༡༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“སེཁསྶ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨཔྤཏྟམཱནསསྶ ཨནུཏྟརཾ ཡོགཀྑེམཾ པཏྠཡམཱནསྶ ཝིཧརཏོ ཨཛ྄ཛྷཏྟིཀཾ ཨངྒནྟི ཀརིཏྭཱ ནཱཉྙཾ ཨེཀངྒམྤི སམནུཔསྶཱམི ཡཾ ཨེཝཾ བཧུཔཀཱརཾ ཡཐཡིདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཡོནིསོ མནསིཀཱརོ། ཡོནིསོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ མནསི ཀརོནྟོ ཨཀུསལཾ པཛཧཏི , ཀུསལཾ བྷཱཝེཏཱི”ཏི । ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡོནིསོ མནསིཀཱརོ, དྷམྨོ སེཁསྶ བྷིཀྑུནོ།
ནཏྠཉྙོ ཨེཝཾ བཧུཀཱརོ, ཨུཏྟམཏྠསྶ པཏྟིཡཱ།
ཡོནིསོ པདཧཾ བྷིཀྑུ, ཁཡཾ དུཀྑསྶ པཱཔུཎེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. དུཏིཡསེཁསུཏྟཾ

༡༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“སེཁསྶ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨཔྤཏྟམཱནསསྶ ཨནུཏྟརཾ ཡོགཀྑེམཾ པཏྠཡམཱནསྶ ཝིཧརཏོ བཱཧིརཾ ཨངྒནྟི ཀརིཏྭཱ ནཱཉྙཾ ཨེཀངྒམྤི སམནུཔསྶཱམི ཡཾ ཨེཝཾ བཧུཔཀཱརཾ ཡཐཡིདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཀལྱཱཎམིཏྟཏཱ། ཀལྱཱཎམིཏྟོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨཀུསལཾ པཛཧཏི, ཀུསལཾ བྷཱཝེཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀལྱཱཎམིཏྟོ ཡོ བྷིཀྑུ, སཔྤཏིསྶོ སགཱརཝོ།
ཀརཾ མིཏྟཱནཾ ཝཙནཾ, སམྤཛཱནོ པཏིསྶཏོ།
པཱཔུཎེ ཨནུཔུབྦེན, སབྦསཾཡོཛནཀྑཡ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. སངྒྷབྷེདསུཏྟཾ

༡༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨོ, བྷིཀྑཝེ, ལོཀེ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི བཧུཛནཱཧིཏཱཡ བཧུཛནཱསུཁཱཡ བཧུནོ ཛནསྶ ཨནཏྠཱཡ ཨཧིཏཱཡ དུཀྑཱཡ དེཝམནུསྶཱནཾ། ཀཏམོ ཨེཀདྷམྨོ? སངྒྷབྷེདོ། སངྒྷེ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, བྷིནྣེ ཨཉྙམཉྙཾ བྷཎྜནཱནི ཙེཝ ཧོནྟི, ཨཉྙམཉྙཾ པརིབྷཱསཱ ཙ ཧོནྟི , ཨཉྙམཉྙཾ པརིཀྑེཔཱ ཙ ཧོནྟི, ཨཉྙམཉྙཾ པརིཙྩཛནཱ ཙ ཧོནྟི། ཏཏྠ ཨཔྤསནྣཱ ཙེཝ ནཔྤསཱིདནྟི, པསནྣཱནཉྩ ཨེཀཙྩཱནཾ ཨཉྙཐཏྟཾ ཧོཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨཱཔཱཡིཀོ ནེརཡིཀོ, ཀཔྤཊྛོ སངྒྷབྷེདཀོ།
ཝགྒརཱམོ ཨདྷམྨཊྛོ, ཡོགཀྑེམཱ པདྷཾསཏི [ཡོགཀྑེམཏོ དྷཾསཏི (སྱཱ. པཱི.), ཡོགཀྑེམཱ ཝིདྷཾསཏི (སཱི. ཀ.)]།
སངྒྷཾ སམགྒཾ བྷེཏྭཱན [བྷིནྡིཏྭཱན (སཱི. ཀ.), བྷིནྡིཏྭཱ (ཀཐཱཝ. ༦༥༧; ཨ. ནི. ༡༠.༣༩)], ཀཔྤཾ ནིརཡམྷི པཙྩཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. སངྒྷསཱམགྒཱིསུཏྟཾ

༡༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨེཀདྷམྨོ, བྷིཀྑཝེ, ལོཀེ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ བཧུནོ ཛནསྶ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱནཾ། ཀཏམོ ཨེཀདྷམྨོ ? སངྒྷསཱམགྒཱི། སངྒྷེ ཁོ པན, བྷིཀྑཝེ, སམགྒེ ན ཙེཝ ཨཉྙམཉྙཾ བྷཎྜནཱནི ཧོནྟི, ན ཙ ཨཉྙམཉྙཾ པརིབྷཱསཱ ཧོནྟི, ན ཙ ཨཉྙམཉྙཾ པརིཀྑེཔཱ ཧོནྟི, ན ཙ ཨཉྙམཉྙཾ པརིཙྩཛནཱ ཧོནྟི། ཏཏྠ ཨཔྤསནྣཱ ཙེཝ པསཱིདནྟི, པསནྣཱནཉྩ བྷིཡྻོབྷཱཝོ ཧོཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སུཁཱ སངྒྷསྶ སཱམགྒཱི, སམགྒཱནཉྩནུགྒཧོ།
སམགྒརཏོ དྷམྨཊྛོ, ཡོགཀྑེམཱ ན དྷཾསཏི།
སངྒྷཾ སམགྒཾ ཀཏྭཱན, ཀཔྤཾ སགྒམྷི མོདཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. པདུཊྛཙིཏྟསུཏྟཾ

༢༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨིདྷཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀཙྩཾ པུགྒལཾ པདུཊྛཙིཏྟཾ ཨེཝཾ ཙེཏསཱ ཙེཏོ པརིཙྩ པཛཱནཱམི – ‘ཨིམམྷི ཙཱཡཾ སམཡེ པུགྒལོ ཀཱལཾ ཀརེཡྻ ཡཐཱབྷཏཾ ནིཀྑིཏྟོ ཨེཝཾ ནིརཡེ’། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཙིཏྟཾ ཧིསྶ, བྷིཀྑཝེ, པདུཊྛཾ། ཙེཏོཔདོསཧེཏུ པན, བྷིཀྑཝེ, ཨེཝམིདྷེཀཙྩེ སཏྟཱ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔཛྫནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“པདུཊྛཙིཏྟཾ ཉཏྭཱན, ཨེཀཙྩཾ ཨིདྷ པུགྒལཾ།
ཨེཏམཏྠཉྩ བྱཱཀཱསི, བུདྡྷོ བྷིཀྑཱུན སནྟིཀེ།།

“ཨིམམྷི ཙཱཡཾ སམཡེ, ཀཱལཾ ཀཡིརཱཐ པུགྒལོ།
ནིརཡཾ ཨུཔཔཛྫེཡྻ, ཙིཏྟཾ ཧིསྶ པདཱུསིཏཾ།།

“ཡཐཱ ཧརིཏྭཱ ནིཀྑིཔེཡྻ, ཨེཝམེཝ ཏཐཱཝིདྷོ།
ཙེཏོཔདོསཧེཏུ ཧི, སཏྟཱ གཙྪནྟི དུགྒཏི”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

དུཏིཡོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

མོཧོ ཀོདྷོ ཨཐ མཀྑོ, ཝིཛྫཱ ཏཎྷཱ སེཁདུཝེ ཙ།

བྷེདཾ སུཁམཔུགྒལོ [མོཧཀོདྷཱ ཨཐ མཀྑཱགཏོ, སུཀྑ ཀཱམསེཁདུཝེ། བྷེདསུཁམཔུགྒལོ ཙ (སཱི. ཀ.) མོཧཀོདྷ ཨཐ མཀྑ མོཧཀཱམ སེཁ དུཝེ། བྷེདམོད པུགྒལོ ཙ (སྱཱ. པཱི.)], ཝགྒམཱཧུ དུཏིཡནྟི།།

༣. ཏཏིཡཝགྒོ

༡. པསནྣཙིཏྟསུཏྟཾ

༢༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"ཨིདྷཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀཙྩཾ པུགྒལཾ པསནྣཙིཏྟཾ ཨེཝཾ ཙེཏསཱ ཙེཏོ པརིཙྩ པཛཱནཱམི – 'ཨིམམྷི ཙཱཡཾ སམཡེ པུགྒལོ ཀཱལཾ ཀརེཡྻ ཡཐཱབྷཏཾ ནིཀྑིཏྟོ ཨེཝཾ སགྒེ'། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཙིཏྟཾ ཧིསྶ, བྷིཀྑཝེ, པསནྣཾ། ཙེཏོཔསཱདཧེཏུ པན, བྷིཀྑཝེ, ཨེཝམིདྷེཀཙྩེ སཏྟཱ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔཛྫནྟཱི"ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

"པསནྣཙིཏྟཾ ཉཏྭཱན, ཨེཀཙྩཾ ཨིདྷ པུགྒལཾ།
ཨེཏམཏྠཉྩ བྱཱཀཱསི, བུདྡྷོ བྷིཀྑཱུན སནྟིཀེ།།

"ཨིམམྷི ཙཱཡཾ སམཡེ, ཀཱལཾ ཀཡིརཱཐ པུགྒལོ།
སུགཏིཾ ཨུཔཔཛྫེཡྻ, ཙིཏྟཉྷིསྶ པསཱདིཏཾ།།

"ཡཐཱ ཧརིཏྭཱ ནིཀྑིཔེཡྻ, ཨེཝམེཝ ཏཐཱཝིདྷོ།
ཙེཏོཔསཱདཧེཏུ ཧི, སཏྟཱ གཙྪནྟི སུགྒཏིན"ྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. མེཏྟསུཏྟཾ

༢༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"མཱ, བྷིཀྑཝེ, པུཉྙཱནཾ བྷཱཡིཏྠ ། སུཁསྶེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨདྷིཝཙནཾ ཨིཊྛསྶ ཀནྟསྶ པིཡསྶ མནཱཔསྶ ཡདིདཾ པུཉྙཱནི [པུཉྙཱནཱིཏི, (ཨ. ནི. ༧.༦༢)]། ཨབྷིཛཱནཱམི ཁོ པནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, དཱིགྷརཏྟཾ ཀཏཱནཾ པུཉྙཱནཾ ཨིཊྛཾ ཀནྟཾ པིཡཾ མནཱཔཾ ཝིཔཱཀཾ པཙྩནུབྷཱུཏཾ། སཏྟ ཝསྶཱནི མེཏྟཙིཏྟཾ བྷཱཝེཏྭཱ སཏྟ སཾཝཊྚཝིཝཊྚཀཔྤེ ནཡིམཾ ལོཀཾ པུནརཱགམཱསིཾ། སཾཝཊྚམཱནེ སུདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཀཔྤེ ཨཱབྷསྶརཱུཔགོ ཧོམི; ཝིཝཊྚམཱནེ ཀཔྤེ སུཉྙཾ བྲཧྨཝིམཱནཾ ཨུཔཔཛྫཱམི།

"ཏཏྲ སུདཾ, བྷིཀྑཝེ, བྲཧྨཱ ཧོམི མཧཱབྲཧྨཱ ཨབྷིབྷཱུ ཨནབྷིབྷཱུཏོ ཨཉྙདཏྠུདསོ ཝསཝཏྟཱི། ཚཏྟིཾསཀྑཏྟུཾ ཁོ པནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, སཀྐོ ཨཧོསིཾ དེཝཱནམིནྡོ; ཨནེཀསཏཀྑཏྟུཾ རཱཛཱ ཨཧོསིཾ ཙཀྐཝཏྟཱི དྷམྨིཀོ དྷམྨརཱཛཱ ཙཱཏུརནྟོ ཝིཛིཏཱཝཱི ཛནཔདཏྠཱཝརིཡཔྤཏྟོ སཏྟརཏནསམནྣཱགཏོ, ཀོ པན ཝཱདོ པདེསརཛྫསྶ!

“ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཏདཧོསི — ‘ཀིསྶ ནུ ཁོ མེ ཨིདཾ ཀམྨསྶ ཕལཾ, ཀིསྶ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀོ, ཡེནཱཧཾ ཨེཏརཧི ཨེཝཾམཧིདྡྷིཀོ ཨེཝཾམཧཱནུབྷཱཝོ’ཏི? ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཏདཧོསི — ‘ཏིཎྞཾ ཁོ མེ ཨིདཾ ཀམྨཱནཾ ཕལཾ, ཏིཎྞཾ ཀམྨཱནཾ ཝིཔཱཀོ, ཡེནཱཧཾ ཨེཏརཧི ཨེཝཾམཧིདྡྷིཀོ ཨེཝཾམཧཱནུབྷཱཝོ, སེཡ྄ཡཐིདཾ [སེཡ྄ཡཐཱིདཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] — དཱནསྶ, དམསྶ, སཉྙམསྶཱ’’’ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“པུཉྙམེཝ སོ སིཀྑེཡ྄ཡ, ཨཱཡཏགྒཾ སུཁུདྲཡཾ།
དཱནཉྩ སམཙརིཡཉྩ, མེཏྟཙིཏྟཉྩ བྷཱཝཡེ།།

“ཨེཏེ དྷམྨེ བྷཱཝཡིཏྭཱ, ཏཡོ སུཁསམུདྡཡེ [སུཁསམུདྲཡེ (སཱི. ཨཊྛ.)]།
ཨབྱཱཔཛ྄ཛྷཾ [ཨབྱཱཔཛྫཾ (སྱཱ. ཀ.), ཨབྱཱབཛ྄ཛྷཾ (?)] སུཁཾ ལོཀཾ, པཎྜིཏོ ཨུཔཔཛྫཏཱི’’ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. ཨུབྷཡཏྠསུཏྟཾ

༢༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཨེཀདྷམྨོ , བྷིཀྑཝེ, བྷཱཝིཏོ བཧུལཱིཀཏོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ སམདྷིགྒཡ྄ཧ ཏིཊྛཏི — དིཊྛདྷམྨིཀཉྩེཝ ཨཏྠཾ སམྤརཱཡིཀཉྩ། ཀཏམོ ཨེཀདྷམྨོ? ཨཔྤམཱདོ ཀུསལེསུ དྷམྨེསུ། ཨཡཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀདྷམྨོ བྷཱཝིཏོ བཧུལཱིཀཏོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ སམདྷིགྒཡ྄ཧ ཏིཊྛཏི — དིཊྛདྷམྨིཀཉྩེཝ ཨཏྠཾ སམྤརཱཡིཀཉྩཱ’’ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཨཔྤམཱདཾ པསཾསནྟི, པུཉྙཀིརིཡཱསུ པཎྜིཏཱ།
ཨཔྤམཏྟོ ཨུབྷོ ཨཏྠེ, ཨདྷིགཎ྄ཧཱཏི པཎྜིཏོ།།

“དིཊྛེ དྷམྨེ ཙ ཡོ ཨཏྠོ, ཡོ ཙཏྠོ སམྤརཱཡིཀོ།
ཨཏྠཱབྷིསམཡཱ དྷཱིརོ, པཎྜིཏོཏི པཝུཙྩཏཱི’’ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. ཨཊྛིཔུཉྫསུཏྟཾ

༢༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཨེཀཔུགྒལསྶ, བྷིཀྑཝེ, ཀཔྤཾ སནྡྷཱཝཏོ སཾསརཏོ སིཡཱ ཨེཝཾ མཧཱ ཨཊྛིཀངྐལོ ཨཊྛིཔུཉྫོ ཨཊྛིརཱསི ཡཐཱཡཾ ཝེཔུལློ པབྦཏོཿ སཙེ སཾཧཱརཀོ ཨསྶ, སམྦྷཏཉྩ ན ཝིནསྶེཡ྄ཡཱ’’ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཨེཀསྶེཀེན ཀཔྤེན, པུགྒལསྶཊྛིསཉྩཡོ།
སིཡཱ པབྦཏསམོ རཱསི, ཨིཏི ཝུཏྟཾ མཧེསིནཱ།།

“སོ ཁོ པནཱཡཾ ཨཀྑཱཏོ, ཝེཔུལློ པབྦཏོ མཧཱ།
ཨུཏྟརོ གིཛ྄ཛྷཀཱུཊསྶ, མགདྷཱནཾ གིརིབྦཛེ།།

“ཡཏོ ཙ ཨརིཡསཙྩཱནི, སམྨཔྤཉྙཱཡ པསྶཏི།
དུཀྑཾ དུཀྑསམུཔྤཱདཾ, དུཀྑསྶ ཙ ཨཏིཀྐམཾ།
ཨརིཡཉྩཊྛངྒིཀཾ མགྒཾ, དུཀྑཱུཔསམགཱམིནཾ།།

“ས སཏྟཀྑཏྟུཾ པརམཾ, སནྡྷཱཝིཏྭཱན པུགྒལོ།
དུཀྑསྶནྟཀརོ ཧོཏི, སབྦསཾཡོཛནཀྑཡཱ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༥. མུསཱཝཱདསུཏྟཾ

༢༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཨེཀདྷམྨཾ ཨཏཱིཏསྶ, བྷིཀྑཝེ, པུརིསཔུགྒལསྶ ནཱཧཾ ཏསྶ ཀིཉྩི པཱཔཀམྨཾ ཨཀརཎཱིཡནྟི ཝདཱམི། ཀཏམཾ ཨེཀདྷམྨཾ? ཡདིདཾ [ཡཐཡིདཾ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀ॰), ཡཐཱཡིདཾ (པཱི॰)] བྷིཀྑཝེ, སམྤཛཱནམུསཱཝཱདོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཨེཀདྷམྨཾ ཨཏཱིཏསྶ, མུསཱཝཱདིསྶ ཛནྟུནོ།
ཝིཏིཎྞཔརལོཀསྶ, ནཏྠི པཱཔཾ ཨཀཱརིཡ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༦. དཱནསུཏྟཾ

༢༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཨེཝཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཛཱནེཡྻུཾ དཱནསཾཝིབྷཱགསྶ ཝིཔཱཀཾ ཡཐཱཧཾ ཛཱནཱམི, ན ཨདཏྭཱ བྷུཉྫེཡྻུཾ, ན ཙ ནེསཾ མཙྪེརམལཾ ཙིཏྟཾ པརིཡཱདཱཡ ཏིཊྛེཡྻ། ཡོཔི ནེསཾ ཨསྶ ཙརིམོ ཨཱལོཔོ ཙརིམཾ ཀབལཾ, ཏཏོཔི ན ཨསཾཝིབྷཛིཏྭཱ བྷུཉྫེཡྻུཾ, སཙེ ནེསཾ པཊིགྒཱཧཀཱ ཨསྶུ། ཡསྨཱ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ན ཨེཝཾ ཛཱནནྟི དཱནསཾཝིབྷཱགསྶ ཝིཔཱཀཾ ཡཐཱཧཾ ཛཱནཱམི, ཏསྨཱ ཨདཏྭཱ བྷུཉྫནྟི, མཙྪེརམལཉྩ ནེསཾ ཙིཏྟཾ པརིཡཱདཱཡ ཏིཊྛཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཨེཝཾ ཙེ སཏྟཱ ཛཱནེཡྻུཾ, ཡཐཱཝུཏྟཾ མཧེསིནཱ།
ཝིཔཱཀཾ སཾཝིབྷཱགསྶ, ཡཐཱ ཧོཏི མཧཔྥལཾ།།

“ཝིནེཡྻ མཙྪེརམལཾ, ཝིཔྤསནྣེན ཙེཏསཱ།
དཛྫུཾ ཀཱལེན ཨརིཡེསུ, ཡཏྠ དིནྣཾ མཧཔྥལཾ།།

“ཨནྣཉྩ དཏྭཱ [དཏྭཱན (སྱཱ.)] བཧུནོ, དཀྑིཎེཡྻེསུ དཀྑིཎཾ།
ཨིཏོ ཙུཏོ མནུསྶཏྟཱ, སགྒཾ གཙྪནྟི དཱཡཀཱ༎

“ཏེ ཙ སགྒགཏཱ [སགྒཾ གཏཱ (སཱི. པཱི. ཀ.)] ཏཏྠ, མོདནྟི ཀཱམཀཱམིནོ།
ཝིཔཱཀཾ སཾཝིབྷཱགསྶ, ཨནུབྷོནྟི ཨམཙྪརཱ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༧. མེཏྟཱབྷཱཝནཱསུཏྟཾ

༢༧. ཝུཏྟཉྷིདཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཡཱནི ཀཱནིཙི, བྷིཀྑཝེ, ཨོཔདྷིཀཱནི པུཉྙཀིརིཡཝཏྠཱུནི སབྦཱནི ཏཱནི མེཏྟཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ། མེཏྟཱཡེཝ ཏཱནི ཙེཏོཝིམུཏྟི ཨདྷིགྒཧེཏྭཱ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ།

“སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, ཡཱ ཀཱཙི ཏཱརཀརཱུཔཱནཾ པབྷཱ སབྦཱ ཏཱ ཙནྡིཡཱ པབྷཱཡ ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ, ཙནྡཔབྷཱཡེཝ ཏཱ ཨདྷིགྒཧེཏྭཱ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཡཱནི ཀཱནིཙི ཨོཔདྷིཀཱནི པུཉྙཀིརིཡཝཏྠཱུནི སབྦཱནི ཏཱནི མེཏྟཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ, མེཏྟཱཡེཝ ཏཱནི ཙེཏོཝིམུཏྟི ཨདྷིགྒཧེཏྭཱ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ།

“སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, ཝསྶཱནཾ པཙྪིམེ མཱསེ སརདསམཡེ ཝིདྡྷེ ཝིགཏཝལཱཧཀེ དེཝེ [ནབྷེ (སཱི.)] ཨཱདིཙྩོ ནབྷཾ ཨབྦྷུསྶཀྐམཱནོ [ཨབྦྷུགྒམམཱནོ (ཀ. ཨཊྛ.)] སབྦཾ ཨཱཀཱསགཏཾ [ཨཱཀཱསཾ (སྱཱ.)] ཏམགཏཾ ཨབྷིཝིཧཙྩ [ཨབྷིཧཙྩ (སྱཱ.)] བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཡཱནི ཀཱནིཙི ཨོཔདྷིཀཱནི པུཉྙཀིརིཡཝཏྠཱུནི སབྦཱནི ཏཱནི མེཏྟཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ, མེཏྟཱཡེཝ ཏཱནི ཙེཏོཝིམུཏྟི ཨདྷིགྒཧེཏྭཱ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ།

“སེཡྻཐཱཔི , བྷིཀྑཝེ, རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ ཨོསདྷིཏཱརཀཱ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙ; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཡཱནི ཀཱནིཙི ཨོཔདྷིཀཱནི པུཉྙཀིརིཡཝཏྠཱུནི སབྦཱནི ཏཱནི མེཏྟཱཡ ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ , མེཏྟཱཡེཝ ཏཱནི ཙེཏོཝིམུཏྟི ཨདྷིགྒཧེཏྭཱ བྷཱསཏེ ཙ ཏཔཏེ ཙ ཝིརོཙཏི ཙཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡོ ཙ མེཏྟཾ བྷཱཝཡཏི, ཨཔྤམཱཎཾ པཊིསྶཏོ།
ཏནཱུ [ཏནུ (སཱི.)] སཾཡོཛནཱ ཧོནྟི, པསྶཏོ ཨུཔདྷིཀྑཡཾ༎

“ཨེཀམྤི ཙེ པཱཎམདུཊྛཙིཏྟོ, མེཏྟཱཡཏི ཀུསལོ ཏེན ཧོཏི།
སབྦེ ཙ པཱཎེ མནསཱནུཀམྤཱི, པཧཱུཏམརིཡོ པཀརོཏི པུཉྙཾ༎

“ཡེ [ཡོ (སཱི.)] སཏྟསཎྜཾ པཐཝིཾ ཝིཛེཏྭཱ, རཱཛིསཡོ [རཱཛཱིསཡོ (སཱི.)] ཡཛམཱནཱནུཔརིཡགཱ།
ཨསྶམེདྷཾ པུརིསམེདྷཾ, སམྨཱཔཱསཾ ཝཱཛཔེཡྻཾ ནིརགྒལཾ༎

“མེཏྟཱ ཙེཏྟཱ སུབྷཱཝིཏྟཱ, ཀལམྤི ཏེ ནཱནུབྷཝནྟི སོལསིཾ།

ཙནྡཔྤབྷཱ ཏཱརགཎཱཝ སབྦེ།།

“ཡོ ན ཧནྟི ན གྷཱཏེཏི, ན ཛིནཱཏི ན ཛཱཔཡེ།

མེཏྟཾསོ སབྦབྷཱུཏེསུ, ཝེརཾ ཏསྶ ན ཀེནཙཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

ཏཏིཡོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཙིཏྟཾ མེཏྟཾ [ཛྷཱཡཱི (སཱི. སྱཱ.), ཛྷཱཡི (པཱི. ཀ.)] ཨུབྷོ ཨཏྠེ, པུཉྫཾ ཝེཔུལླཔབྦཏཾ།

སམྤཛཱནམུསཱཝཱདོ, དཱནཉྩ མེཏྟབྷཱཝནཾ [མེཏྟབྷཱཝཉྩ (སཱི. སྱཱ. པཱི.), མེཏྟཝཱཙཉྩ (ཀ.)]།།

སཏྟིམཱནི ཙ [སཏྟིམཱནིདྷ (སཱི. ཀ.)] སུཏྟཱནི, པུརིམཱནི ཙ ཝཱིསཏི།

ཨེཀདྷམྨེསུ སུཏྟནྟཱ, སཏྟཝཱིསཏིསམཱཧཏཱཏི།།

ཨེཀཀནིཔཱཏོ ནིཊྛིཏོ།

༢. དུཀནིཔཱཏོ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. དུཀྑཝིཧཱརསུཏྟཾ

༢༨. (དྭེ དྷམྨེ ཨནུཀམྤི) [( ) སྱཱམཔོཏྠཀེ ནཏྠི] ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ དིཊྛེཝ དྷམྨེ དུཀྑཾ ཝིཧརཏི སཝིགྷཱཏཾ སཨུཔཱཡཱསཾ སཔརིལཱ༹ཧཾ; ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ དུགྒཏི པཱཊིཀངྑཱ། ཀཏམེཧི དྭཱིཧི? ཨིནྡྲིཡེསུ ཨགུཏྟདྭཱརཏཱ [ཨགུཏྟདྭཱརོ (ཨཊྛ.)] ཙ, བྷོཇནེ ཨམཏྟཉྙུཏཱ [ཨམཏྟཉྙཱུ (ཨཊྛ.)] ཙ། ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཱིཧི དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ དིཊྛེཝ དྷམྨེ དུཀྑཾ ཝིཧརཏི སཝིགྷཱཏཾ སཨུཔཱཡཱསཾ སཔརིལཱ༹ཧཾ; ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ དུགྒཏི པཱཊིཀངྑཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཙཀྑུ སོཏཉྩ གྷཱནཉྩ, ཛིཝ྄ཧཱ ཀཱཡོ ཏཐཱ མནོ།
ཨེཏཱནི ཡསྶ དྭཱརཱནི, ཨགུཏྟཱནིདྷ [ཨགུཏྟཱནི ཙ (སྱཱ.)] བྷིཀྑུནོ།།

“བྷོཇནམྷི ཨམཏྟཉྙཱུ, ཨིནྡྲིཡེསུ ཨསཾཝུཏོ།
ཀཱཡདུཀྑཾ ཙེཏོདུཀྑཾ, དུཀྑཾ སོ ཨདྷིགཙྪཏི།།

“ཌཡ྄ཧམཱནེན ཀཱཡེན, ཌཡ྄ཧམཱནེན ཙེཏསཱ།
དིཝཱ ཝཱ ཡདི ཝཱ རཏྟིཾ, དུཀྑཾ ཝིཧརཏི ཏཱདིསོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. སུཁཝིཧཱརསུཏྟཾ

༢༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སུཁཾ ཝིཧརཏི ཨཝིགྷཱཏཾ ཨནུཔཱཡཱསཾ ཨཔརིལཱ༹ཧཾ; ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏི པཱཊིཀངྑཱ ། ཀཏམེཧི དྭཱིཧི? ཨིནྡྲིཡེསུ གུཏྟདྭཱརཏཱ ཙ, བྷོཇནེ མཏྟཉྙུཏཱ ཙ། ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཱིཧི དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སུཁཾ ཝིཧརཏི ཨཝིགྷཱཏཾ ཨནུཔཱཡཱསཾ ཨཔརིལཱ༹ཧཾ; ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏི པཱཊིཀངྑཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཙཀྑུ སོཏཉྩ གྷཱནཉྩ, ཛིཝ྄ཧཱ ཀཱཡོ ཏཐཱ [ཨཐོ (སཱི. སྱཱ. ཀ.)] མནོ།
ཨེཏཱནི ཡསྶ དྭཱརཱནི, སུགུཏྟཱནིདྷ བྷིཀྑུནོ།།

“བྷོཇནམྷི ཙ མཏྟཉྙཱུ, ཨིནྡྲིཡེསུ ཙ སཾཝུཏོ།

ཀཱཡསུཁཾ ཙེཏོསུཁཾ, སུཁཾ སོ ཨདྷིགཙྪཏི།།

“ཨཊཱཡ྄ཏམྨཏེན ཀཱཡེན, ཨཊཱཡ྄ཏམྨཏེན ཙེཏསཱ།
དིཝཱ ཝཱ ཡདི ཝཱ རཏྟིཾ, སུཁཾ ཕིཏརཏི ཏཱདིསོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. ཏཔནཱིཡསུཏྟཾ

༣༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨཱ ཏཔནཱིཡཱ། ཀཏམེ དྭེ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀཙྩོ ཨཀཏཀལྱཱཎོ ཧོཏི, ཨཀཏཀུསལོ, ཨཀཏབྷཱིརུཏྟཱཎོ, ཀཏཔཱཔོ, ཀཏལུདྡོ, ཀཏཀིབྦིསོ། སོ ‘ཨཀཏཾ མེ ཀལྱཱཎ’ནྟིཔི ཏཔྤཏི, ‘ཀཏཾ མེ པཱཔ’ནྟིཔི ཏཔྤཏི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭེ དྷམྨཱ ཏཔནཱིཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱཡདུཙྩརིཏཾ ཀཏྭཱ, ཝཙཱིདུཙྩརིཏཱནི ཙ།
མནོདུཙྩརིཏཾ ཀཏྭཱ, ཡཉྩཉྙཾ དོསསཉྷིཏཾ།།

“ཨཀཏྭཱ ཀུསལཾ ཀམྨཾ, ཀཏྭཱནཀུསལཾ བཧུཾ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ དུཔྤཉྙོ, ནིརཡཾ སོཔཔཛྫཏཱི”ཏི [ནིརཡཾ སོ ཨུཔཔཛྫཏཱིཏི (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)]།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. ཨཏཔནཱིཡསུཏྟཾ

༣༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨཱ ཨཏཔནཱིཡཱ། ཀཏམེ དྭེ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀཙྩོ ཀཏཀལྱཱཎོ ཧོཏི, ཀཏཀུསལོ, ཀཏབྷཱིརུཏྟཱཎོ, ཨཀཏཔཱཔོ, ཨཀཏལུདྡོ, ཨཀཏཀིབྦིསོ། སོ ‘ཀཏཾ མེ ཀལྱཱཎ’ནྟིཔི ན ཏཔྤཏི, ‘ཨཀཏཾ མེ པཱཔ’ནྟིཔི ན ཏཔྤཏི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭེ དྷམྨཱ ཨཏཔནཱིཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱཡདུཙྩརིཏཾ ཧིཏྭཱ, ཝཙཱིདུཙྩརིཏཱནི ཙ།
མནོདུཙྩརིཏཾ ཧིཏྭཱ, ཡཉྩཉྙཾ དོསསཉྷིཏཾ།།

“ཨཀཏྭཱཀུསལཾ ཀམྨཾ, ཀཏྭཱན ཀུསལཾ བཧུཾ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ སཔྤཉྙོ, སགྒཾ སོ ཨུཔཔཛྫཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. པཋམསཱིལསུཏྟཾ

༣༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ པུགྒལོ ཡཐཱབྷཏཾ ནིཀྑིཏྟོ ཨེཝཾ ནིརཡེ། ཀཏམེཧི དྭཱིཧི? པཱཔཀེན ཙ སཱིལེན, པཱཔིཀཱཡ ཙ དིཊྛིཡཱ། ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཱིཧི དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ པུགྒལོ ཡཐཱབྷཏཾ ནིཀྑིཏྟོ ཨེཝཾ ནིརཡེ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“པཱཔཀེན ཙ སཱིལེན, པཱཔིཀཱཡ ཙ དིཊྛིཡཱ།
ཨེཏེཧི དྭཱིཧི དྷམྨེཧི, ཡོ སམནྣཱགཏོ ནརོ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ དུཔྤཉྙོ, ནིརཡཾ སོཔཔཛྫཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. དུཏིཡསཱིལསུཏྟཾ

༣༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ པུགྒལོ ཡཐཱབྷཏཾ ནིཀྑིཏྟོ ཨེཝཾ སགྒེ། ཀཏམེཧི དྭཱིཧི ? བྷདྡཀེན ཙ སཱིལེན, བྷདྡིཀཱཡ ཙ དིཊྛིཡཱ། ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཱིཧི དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ པུགྒལོ ཡཐཱབྷཏཾ ནིཀྑིཏྟོ ཨེཝཾ སགྒེ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“བྷདྡཀེན ཙ སཱིལེན, བྷདྡིཀཱཡ ཙ དིཊྛིཡཱ།
ཨེཏེཧི དྭཱིཧི དྷམྨེཧི, ཡོ སམནྣཱགཏོ ནརོ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ སཔྤཉྙོ, སགྒཾ སོ ཨུཔཔཛྫཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. ཨཱཏཱཔཱིསུཏྟཾ

༣༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨནཱཏཱཔཱི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨནོཏྟཱཔཱི [ཨནོཏྟཔྤཱི (བརྨཱ) ཨཊྛཀཐཱ པསྶིཏབྦཱ] ཨབྷབྦོ སམྦོདྷཱཡ, ཨབྷབྦོ ནིབྦཱནཱཡ, ཨབྷབྦོ ཨནུཏྟརསྶ ཡོགཀྑེམསྶ ཨདྷིགམཱཡ། ཨཱཏཱཔཱི ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨོཏྟཱཔཱི [ཨོཏྟཔྤཱི (བརྨཱ)] བྷབྦོ སམྦོདྷཱཡ, བྷབྦོ ནིབྦཱནཱཡ, བྷབྦོ ཨནུཏྟརསྶ ཡོགཀྑེམསྶ ཨདྷིགམཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨནཱཏཱཔཱི ཨནོཏྟཱཔཱི, ཀུསཱིཏོ ཧཱིནཝཱིརིཡོ།
ཡོ ཐཱིནམིདྡྷབཧུལོ, ཨཧིརཱིཀོ ཨནཱདརོ།
ཨབྷབྦོ ཏཱདིསོ བྷིཀྑུ, ཕུཊྛུཾ སམྦོདྷིམུཏྟམཾ།།

“ཡོ ཙ སཏིམཱ ནིཔཀོ ཛྷཱཡཱི, ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཱཔཱི ཙ ཨཔྤམཏྟོ།

སཾཡོཛནཾ ཛཱཏིཛརཱཡ ཚེཏྭཱ, ཨིདྷེཝ སམྦོདྷིམནུཏྟརཾ ཕུསེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. པཋམནཀུཧནསུཏྟཾ

༣༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ནཡིདཾ, བྷིཀྑཝེ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཝུསྶཏི ཛནཀུཧནཏྠཾ, ན ཛནལཔནཏྠཾ, ན ལཱབྷསཀྐཱརསིལོཀཱནིསཾསཏྠཾ, ན ‘ཨིཏི མཾ ཛནོ ཛཱནཱཏཱུ’ཏི། ཨཐ ཁོ ཨིདཾ, བྷིཀྑཝེ , བྲཧྨཙརིཡཾ ཝུསྶཏི སཾཝརཏྠཱཡ པཧཱནཏྠཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སཾཝརཏྠཾ པཧཱནཏྠཾ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཨནཱིཏིཧཾ།

ཨདེསཡི སོ བྷགཝཱ, ནིབྦཱནོགདྷགཱམིནཾ།།

“ཨེས མགྒོ མཧནྟེཧི [མཧཏྟེཧི (སཱི॰ ཀ॰), མཧཏྠེཧི (སྱཱ॰)], ཨནུཡཱཏོ མཧེསིབྷི [མཧེསིནོ (སཱི॰ ཀ॰)]།

ཡེ ཡེ ཏཾ པཊིཔཛྫནྟི, ཡཐཱ བུདྡྷེན དེསིཏཾ།

དུཀྑསྶནྟཾ ཀརིསྶནྟི, སཏྠུསཱསནཀཱརིནོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. དུཏིཡནཀུཧནསུཏྟཾ

༣༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ནཡིདཾ, བྷིཀྑཝེ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཝུསྶཏི ཛནཀུཧནཏྠཾ, ན ཛནལཔནཏྠཾ, ན ལཱབྷསཀྐཱརསིལོཀཱནིསཾསཏྠཾ, ན ‘ཨིཏི མཾ ཛནོ ཛཱནཱཏཱུ’ཏི། ཨཐ ཁོ ཨིདཾ, བྷིཀྑཝེ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཝུསྶཏི ཨབྷིཉྙཏྠཱཡ པརིཉྙཏྠཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨབྷིཉྙཏྠཾ པརིཉྙཏྠཾ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཨནཱིཏིཧཾ།

ཨདེསཡི སོ བྷགཝཱ, ནིབྦཱནོགདྷགཱམིནཾ།།

“ཨེས མགྒོ མཧནྟེཧི, ཨནུཡཱཏོ མཧེསིབྷི།

ཡེ ཡེ ཏཾ པཊིཔཛྫནྟི, ཡཐཱ བུདྡྷེན དེསིཏཾ།

དུཀྑསྶནྟཾ ཀརིསྶནྟི, སཏྠུསཱསནཀཱརིནོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. སོམནསྶསུཏྟཾ

༣༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སུཁསོམནསྶབཧུལོ ཝིཧརཏི, ཡོནི ཙསྶ [ཡོནིསོ (སྱཱ. སྐ. པཱི.), ཡོནིསྶ (ཀ.)] ཨཱརདྡྷཱ ཧོཏི ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱཡ། ཀཏམེཧི དྭཱིཧི? སཾཝེཛནཱིཡེསུ ཋཱནེསུ སཾཝེཛནེན, སཾཝིགྒསྶ ཙ ཡོནིསོ པདྷཱནེན། ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཱིཧི དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སུཁསོམནསྶབཧུལོ ཝིཧརཏི, ཡོནི ཙསྶ ཨཱརདྡྷཱ ཧོཏི ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སཾཝེཛནཱིཡཋཱནེསུ [སཾཝེཛནཱིཡེསུ ཋཱནེསུ (སྐ. པཱི.)], སཾཝིཛྫེཐེཝ པཎྜིཏོ།
ཨཱཏཱཔཱི ནིཔཀོ བྷིཀྑུ, པཉྙཱཡ སམཝེཀྑིཡ༎

“ཨེཝཾ ཝིཧཱརཱི ཨཱཏཱཔཱི, སནྟཝུཏྟི ཨནུདྡྷཏོ།
ཙེཏོསམཐམནུཡུཏྟོ, ཁཡཾ དུཀྑསྶ པཱཔུཎེ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

པཋམོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

དྭེ ཙ བྷིཀྑུ ཏཔནཱིཡཱ, ཏཔནཱིཡཱ པརཏྠེཏི།
ཨཱཏཱཔཱི [དྭེ ཕནྡ (ཀ.), དྭེ ཨཱཏཱཔཱི (སྱཱ.)] ཀུཧནཱ དྭེ [ན ཀུཧནཱ ཙ (སབྦཏྠ)], སོམནསྶེན ཏེ དསཱ༎

༢. དུཏིཡཝགྒོ

༡. ཝིཏཀྐསུཏྟཾ

༣༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཐཱགཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨརཧནྟཾ སམྨཱསམྦུདྡྷཾ དྭེ ཝིཏཀྐཱ བཧུལཾ སམུདཱཙརནྟི – ཁེམོ ཙ ཝིཏཀྐོ, པཝིཝེཀོ ཙ [པཝིཝེཀོ ཙ (སྱཱ.)]། ཨབྱཱཔཛ྄ཛྷཱརཱམོ [ཨབྱཱཔཛྫཱརཱམོ (ཀ.), ཨབྱཱབཛ྄ཛྷཱརཱམོ (?)], བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏོ ཨབྱཱཔཛ྄ཛྷརཏོ། ཏམེནཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏཾ ཨབྱཱཔཛ྄ཛྷཱརཱམཾ ཨབྱཱཔཛ྄ཛྷརཏཾ ཨེསེཝ ཝིཏཀྐོ བཧུལཾ སམུདཱཙརཏི – ‘ཨིམིནཱཧཾ ཨིརིཡཱཡ ན ཀིཉྩི བྱཱབཱདྷེམི ཏསཾ ཝཱ ཐཱཝརཾ ཝཱ’ཏི།

“པཝིཝེཀཱརཱམོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏོ པཝིཝེཀརཏོ། ཏམེནཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏཾ པཝིཝེཀཱརཱམཾ པཝིཝེཀརཏཾ ཨེསེཝ ཝིཏཀྐོ བཧུལཾ སམུདཱཙརཏི – ‘ཡཾ ཨཀུསལཾ ཏཾ པཧཱིན’ནྟི།

“ཏསླཧིཏ, བྷིཀྑཝེ, ཏུམྷེཔི ཨབླཔཛྫླནྣམླ ཕིཀརཐ ཨབླཔཛྫེརཏླ། ཧེསཾ ཕོ, བྷིཀྑཝེ, ཏུམླཀཱཾ ཨབླཔཛྫླནྣམླནཾ ཕིཀརཧཾ ཨབླཔཛྫེརཏླནཾ ཨེསེཔ ཕིཀྲཱོ བཏུལཾ སམྨུདླཙརིསླཧི – ‘ཨེམླཡ མཡཾ ཨེརིཡླཡ ན གེཏྠི བླབླཏྲེམ ཧསཾ ཕླ བླཔརཾ ཕླ’ཧི།

“པཕིཕེཀླནླམླ, བྷིཀྑཝེ, ཕིཀརཐ པཕིཕེཀརཏླ། ཧེསཾ ཕོ, བྷིཀྑཝེ, ཏུམླཀཱཾ པཕིཕེཀླནླམླནཾ ཕིཀརཧཾ པཕིཕེཀརཏླནཾ ཨེསེཔ ཕིཀྲཱོ བཏུལཾ སམྨུདླཙརིསླཧི – ‘ཀཱིཾ ཨཀུསལཾ, ཀཱིཾ ཨཔྤཧཱིནཾ, ཀཱིཾ པཛཧླམླ’’’ཧི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཏཐཱགཏཾ བུདྡྷམསཡྷཏསླཧིནཾ, ཏུཕེ ཕིཀྲཱ སམྨུདླཙརཏྟེ ནཾ།
ཁེམཾ ཕིཀྲཱོ པཛཧཾ ཨུདླིརིཏཾ, ཏཏཾ ཕིཕེཀཾ ཏུཧིཡཾ པཀཱསིཏཾ།།

“ཏམོནུདཾ པླརགཏཾ མཧེསཱིཾ, ཏཾ པཏྟིཔཏྟཾ ཕསིམཾ ཨནླསཕཱི།
ཕིསནྟརཾ [ཕེསནྟརཾ (སྱཱི. ཀ.), ཕིསླནྟརཾ (པཱི.)] ཏཏྲཱཝཡེ ཕིམུཏྟཾ, ཏཾ ཕེ མུནིཾ ཨཏྟིམདེཧདྷཱརིཾ།
མླརཛྷཏཾ [མླརཛཧཾ (སྱཱ.), མླནཛཧཾ (སྱཱི. ཀ.), མླནཾ ཛཧཾ (པཱི.)] བླུམི ཛཧླཡ པླརགཱུ།།

“སེལེ ཡཐཱ པབྦཏམུདྡྷནིཊྛིཏོ, ཡཐཱཔི པསྶེ ཛནཏཾ སམནྟཏོ།
ཏཐཱུཔམཾ དྷམྨམཡཾ སུམེདྷོ, པཱསཱདམཱརུཡ྄ཧ སམནྟཙཀྑུ།
སོཀཱཝཏིཎྞཾ ཛནཏམཔེཏསོཀོ, ཨཝེཀྑཏི ཛཱཏིཛརཱབྷིབྷཱུཏ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. དེསནཱསུཏྟཾ

༣༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཐཱགཏསྶ, བྷིཀྑཝེ, ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ དྭེ དྷམྨདེསནཱ པརིཡཱཡེན བྷཝནྟི། ཀཏམཱ དྭེ? ‘པཱཔཾ པཱཔཀཏོ པསྶཐཱ’ཏི – ཨཡཾ པཋམཱ དྷམྨདེསནཱ; ‘པཱཔཾ པཱཔཀཏོ དིསྭཱ ཏཏྠ ནིབྦིནྡཐ ཝིརཛྫཐ ཝིམུཙྩཐཱ’ཏི – ཨཡཾ དུཏིཡཱ དྷམྨདེསནཱ། ཏཐཱགཏསྶ, བྷིཀྑཝེ, ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ ཨིམཱ དྭེ དྷམྨདེསནཱ པརིཡཱཡེན བྷཝནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཏཐཱགཏསྶ བུདྡྷསྶ, སབྦབྷཱུཏཱནུཀམྤིནོ།
པརིཡཱཡཝཙནཾ པསྶ, དྭེ ཙ དྷམྨཱ པཀཱསིཏཱ།།

“པཱཔཀཾ པསྶཐ ཙེཏཾ [ཙེཀཾ (སྱཱི. པཱི.), ཚེཀཱ (སྱཱ.)], ཏཏྠ ཙཱཔི ཝིརཛྫཐ།
ཏཏོ ཝིརཏྟཙིཏྟཱསེ, དུཀྑསྶནྟཾ ཀརིསྶཐཱ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. ཝིཛྫཱསུཏྟཾ

༤༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨཝིཛྫཱ , བྷིཀྑཝེ, པུབྦངྒམཱ ཨཀུསལཱནཾ དྷམྨཱནཾ སམཱཔཏྟིཡཱ ཨནྭདེཝ ཨཧིརིཀཾ ཨནོཏྟཔྤཾ; ཝིཛྫཱ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, པུབྦངྒམཱ ཀུསལཱནཾ དྷམྨཱནཾ སམཱཔཏྟིཡཱ ཨནྭདེཝ ཧིརོཏྟཔྤ”ནྟི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡཱ ཀཱཙིམཱ དུགྒཏིཡོ, ཨསྨིཾ ལོཀེ པརམྷི ཙ།
ཨཝིཛྫཱམཱུལིཀཱ སབྦཱ, ཨིཙྪཱལོབྷསམུསྶཡཱ།།

“ཡཏོ ཙ ཧོཏི པཱཔིཙྪོ, ཨཧིརཱིཀོ ཨནཱདརོ།
ཏཏོ པཱཔཾ པསཝཏི, ཨཔཱཡཾ ཏེན གཙྪཏི།།

“ཏསྨཱ ཚནྡཉྩ ལོབྷཉྩ, ཨཝིཛྫཉྩ ཝིརཱཛཡཾ།
ཝིཛྫཾ ཨུཔྤཱདཡཾ བྷིཀྑུ, སབྦཱ དུགྒཏིཡོ ཛཧེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. པཉྙཱཔརིཧཱིནསུཏྟཾ

༤༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏེ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ སུཔརིཧཱིནཱ ཡེ ཨརིཡཱཡ པཉྙཱཡ པརིཧཱིནཱ། ཏེ དིཊྛེཝ དྷམྨེ དུཀྑཾ ཝིཧརནྟི སཝིགྷཱཏཾ སཨུཔཱཡཱསཾ སཔརིལཱཧཾ; ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ དུགྒཏི པཱཊིཀངྑཱ། ཏེ [ཏེ ཙ ཁོ (?)], བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཨཔརིཧཱིནཱ ཡེ ཨརིཡཱཡ པཉྙཱཡ ཨཔརིཧཱིནཱ། ཏེ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སུཁཾ ཝིཧརནྟི ཨཝིགྷཱཏཾ ཨནུཔཱཡཱསཾ ཨཔརིལཱཧཾ; ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏི པཱཊིཀངྑཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“པཉྙཱཡ པརིཧཱནེན, པསྶ ལོཀཾ སདེཝཀཾ།
ནིཝིཊྛཾ ནཱམརཱུཔསྨིཾ, ཨིདཾ སཙྩནྟི མཉྙཏི།།

“པཉྙཱ ཧི སེཊྛཱ ལོཀསྨིཾ, ཡཱཡཾ ནིབྦེདྷགཱམིནཱི།
ཡཱཡ སམྨཱ པཛཱནཱཏི, ཛཱཏིབྷཝཔརིཀྑཡཾ།།

“ཏེསཾ དེཝཱ མནུསྶཱ ཙ, སམྦུདྡྷཱནཾ སཏཱིམཏཾ།
པིཧཡནྟི ཧཱསཔཉྙཱནཾ [ཧཱསུཔཉྙཱནཾ (སཱི॰ ཨཊྛ॰)], སརཱིརནྟིམདྷཱརིན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. སུཀྐདྷམྨསུཏྟཾ

༤༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, སུཀྐཱ དྷམྨཱ ལོཀཾ པཱལེནྟི། ཀཏམེ དྭེ? ཧིརཱི [ཧིརི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཙ, ཨོཏྟཔྤཉྩ། ཨིམེ ཙེ, བྷིཀྑཝེ, དྭེ སུཀྐཱ དྷམྨཱ ལོཀཾ ན པཱལེཡྻུཾ, ནཡིདྷ པཉྙཱཡེཐ མཱཏཱཏི ཝཱ མཱཏུཙྪཱཏི ཝཱ མཱཏུལཱནཱིཏི ཝཱ ཨཱཙརིཡབྷརིཡཱཏི ཝཱ གརཱུནཾ དཱརཱཏི ཝཱ། སམྦྷེདཾ ལོཀོ ཨགམིསྶ ཡཐཱ ཨཛེལཀཱ ཀུཀྐུཊསཱུཀརཱ སོཎསིངྒཱལཱ [སོཎསིགཱལཱ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]། ཡསྨཱ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེ དྭེ སུཀྐཱ དྷམྨཱ ལོཀཾ པཱལེནྟི ཏསྨཱ པཉྙཱཡཏི མཱཏཱཏི ཝཱ མཱཏུཙྪཱཏི ཝཱ མཱཏུལཱནཱིཏི ཝཱ ཨཱཙརིཡབྷརིཡཱཏི ཝཱ གརཱུནཾ དཱརཱཏི ཝཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེསཾ ཙེ ཧིརིཨོཏྟཔྤཾ, སབྦདཱ ཙ ན ཝིཛྫཏི།
ཝོཀྐནྟཱ སུཀྐམཱུལཱ ཏེ, ཛཱཏིམརཎགཱམིནོ།།

“ཡེསཉྩ ཧིརིཨོཏྟཔྤཾ, སདཱ སམྨཱ ཨུཔཊྛིཏཱ།
ཝིརཱུལྷབྲཧྨཙརིཡཱ ཏེ, སནྟོ ཁཱིཎཔུནབྦྷཝཱ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. ཨཛཱཏསུཏྟཾ

༤༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨཏྠི, བྷིཀྑཝེ , ཨཛཱཏཾ ཨབྷཱུཏཾ ཨཀཏཾ ཨསངྑཏཾ། ནོ ཙེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷཝིསྶ ཨཛཱཏཾ ཨབྷཱུཏཾ ཨཀཏཾ ཨསངྑཏཾ, ནཡིདྷ ཛཱཏསྶ བྷཱུཏསྶ ཀཏསྶ སངྑཏསྶ ནིསྶརཎཾ པཉྙཱཡེཐ། ཡསྨཱ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཏྠི ཨཛཱཏཾ ཨབྷཱུཏཾ ཨཀཏཾ ཨསངྑཏཾ, ཏསྨཱ ཛཱཏསྶ བྷཱུཏསྶ ཀཏསྶ སངྑཏསྶ ནིསྶརཎཾ པཉྙཱཡཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཛཱཏཾ བྷཱུཏཾ སམུཔྤནྣཾ, ཀཏཾ སངྑཏམདྡྷུཝཾ།
ཛརཱམརཎསངྒྷཱཏཾ, རོགནཱིལཾ [རོགནིཌྜཾ (སཱི.)] པབྷངྒུརཾ [པབྷངྒུནཾ (ཀ. སཱི. ཀ.), པབྷངྒུཎཾ (སྱཱ.)]།།

“ཨཱཧཱརནེཏྟིཔྤབྷཝཾ, ནཱལཾ ཏདབྷིནནྡིཏུཾ།
ཏསྶ ནིསྶརཎཾ སནྟཾ, ཨཏཀྐཱཝཙརཾ པདཾ།།

“ཨཛཱཏཾ ཨསམུཔྤནྣཾ, ཨསོཀཾ ཝིརཛཾ པདཾ།
ནིརོདྷོ དུཀྑདྷམྨཱནཾ, སངྑཱརཱུཔསམོ སུཁོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. ནིབྦཱནདྷཱཏུསུཏྟཾ

༤༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭེམཱ, བྷིཀྑཝེ, ནིབྦཱནདྷཱཏུཡོ། ཀཏམཱ དྭེ? སཨུཔཱདིསེསཱ ཙ ནིབྦཱནདྷཱཏུ, ཨནུཔཱདིསེསཱ ཙ ནིབྦཱནདྷཱཏུ།

“ཀཏམཱ ཙ, བྷིཀྑཝེ, སཨུཔཱདིསེསཱ ནིབྦཱནདྷཱཏུ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨརཧཾ ཧོཏི ཁཱིཎཱསཝོ ཝུསིཏཝཱ ཀཏཀརཎཱིཡོ ཨོཧིཏབྷཱརོ ཨནུཔྤཏྟསདཏྠོ པརིཀྑཱིཎབྷཝསཾཡོཛནོ སམྨདཉྙཱ ཝིམུཏྟོ། ཏསྶ ཏིཊྛནྟེཝ པཉྩིནྡྲིཡཱནི ཡེསཾ ཨཝིགྷཱཏཏྟཱ [ཨཝིགཏཏྟཱ (སཱི. ཨཊྛ.)] མནཱཔཱམནཱཔཾ པཙྩནུབྷོཏི, སུཁདུཀྑཾ པཊིསཾཝེདེཏི ། ཏསྶ ཡོ རཱགཀྑཡོ, དོསཀྑཡོ, མོཧཀྑཡོ – ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, སཨུཔཱདིསེསཱ ནིབྦཱནདྷཱཏུ།

“ཀཏམཱ ཙ, བྷིཀྑཝེ, ཨནུཔཱདིསེསཱ ནིབྦཱནདྷཱཏུ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨརཧཾ ཧོཏི ཁཱིཎཱསཝོ ཝུསིཏཝཱ ཀཏཀརཎཱིཡོ ཨོཧིཏབྷཱརོ ཨནུཔྤཏྟསདཏྠོ པརིཀྑཱིཎབྷཝསཾཡོཛནོ སམྨདཉྙཱ ཝིམུཏྟོ། ཏསྶ ཨིདྷེཝ, བྷིཀྑཝེ, སབྦཝེདཡིཏཱནི ཨནབྷིནནྡིཏཱནི སཱིཏི བྷཝིསྶནྟི [སཱིཏཱིབྷཝིསྶནྟི (?)]། ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, ཨནུཔཱདིསེསཱ ནིབྦཱནདྷཱཏུ། ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭེ ནིབྦཱནདྷཱཏུཡོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“དུཝེ ཨིམཱ ཙཀྑུམཏཱ པཀཱསིཏཱ, ནིབྦཱནདྷཱཏཱུ ཨནིསྶིཏེན ཏཱདིནཱ།
ཨེཀཱ ཧི དྷཱཏུ ཨིདྷ དིཊྛདྷམྨིཀཱ, སཨུཔཱདིསེསཱ བྷཝནེཏྟིསངྑཡཱ།
ཨནུཔཱདིསེསཱ པན སམྤརཱཡིཀཱ, ཡམྷི ནིརུཛ྄ཛྷནྟི བྷཝཱནི སབྦསོ༎

“ཡེ ཨེཏདཉྙཱཡ པདཾ ཨསངྑཏཾ, ཝིམུཏྟཙིཏྟཱ བྷཝནེཏྟིསངྑཡཱ།
ཏེ དྷམྨསཱརཱདྷིགམཱ ཁཡེ རཏཱ, པཧཾསུ ཏེ སབྦབྷཝཱནི ཏཱདིནོ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. པཊིསལླཱནསུཏྟཾ

༤༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“པཊིསལླཱནཱརཱམཱ [པཊིསལླཱནཱརཱམཱ (ཀ.)], བྷིཀྑཝེ, ཝིཧརཐ པཊིསལླཱནརཏཱ, ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ ཙེཏོསམཐམནུཡུཏྟཱ, ཨནིརཱཀཏཛ྄ཛྷཱནཱ, ཝིཔསྶནཱཡ སམནྣཱགཏཱ, བྲཱུཧེཏཱ སུཉྙཱགཱརཱནཾ ། པཊིསལླཱནཱརཱམཱནཾ, བྷིཀྑཝེ, ཝིཧརཏཾ པཊིསལླཱནརཏཱནཾ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ ཙེཏོསམཐམནུཡུཏྟཱནཾ ཨནིརཱཀཏཛ྄ཛྷཱནཱནཾ ཝིཔསྶནཱཡ སམནྣཱགཏཱནཾ བྲཱུཧེཏཱནཾ སུཉྙཱགཱརཱནཾ དྭིནྣཾ ཕལཱནཾ ཨཉྙཏརཾ ཕལཾ པཱཊིཀངྑཾ – དིཊྛེཝ དྷམྨེ ཨཉྙཱ, སཏི ཝཱ ཨུཔཱདིསེསེ ཨནཱགཱམིཏཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེ སནྟཙིཏྟཱ ནིཔཀཱ, སཏིམནྟོ ཙ [སཏིམནྟོཝ (སཱི. ཀ.)] ཛྷཱཡིནོ།
སམྨཱ དྷམྨཾ ཝིཔསྶནྟི, ཀཱམེསུ ཨནཔེཀྑིནོ༎

“ཨཔྤམཱདརཏཱ སནྟཱ, པམཱདེ བྷཡདསྶིནོ།
ཨབྷབྦཱ པརིཧཱནཱཡ, ནིབྦཱནསྶེཝ སནྟིཀེ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. སིཀྑཱནིསཾསསུཏྟཾ

༤༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“སིཀྑཱནིསཾསཱ , བྷིཀྑཝེ, ཝིཧརཐ པཉྙུཏྟརཱ ཝིམུཏྟིསཱརཱ སཏཱདྷིཔཏེཡྻཱ། སིཀྑཱནིསཾསཱནཾ, བྷིཀྑཝེ, ཝིཧརཏཾ པཉྙུཏྟརཱནཾ ཝིམུཏྟིསཱརཱནཾ སཏཱདྷིཔཏེཡྻཱནཾ དྭིནྣཾ ཕལཱནཾ ཨཉྙཏརཾ ཕལཾ པཱཊིཀངྑཾ — དིཊྛེཝ དྷམྨེ ཨཉྙཱ, སཏི ཝཱ ཨུཔཱདིསེསེ ཨནཱགཱམིཏཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“པརིཔུཎྞསེཀྑཾ [པརིཔུཎྞསེཁཾ (སཱི॰), པརིཔུཎྞསེཀྑཾ (སྱཱ॰)] ཨཔཧཱནདྷམྨཾ, པཉྙུཏྟརཾ ཛཱཏིཁཡནྟདསྶིཾ།
ཏཾ ཝེ མུནིཾ ཨནྟིམདེཧདྷཱརིཾ, མཱནཾ ཛཧཾ བྲཱུམི ཛརཱཡ པཱརགུཾ།།

“ཏསྨཱ སདཱ ཛྷཱནརཏཱ སམཱཧིཏཱ, ཨཱཏཱཔིནོ ཛཱཏིཁཡནྟདསྶིནོ།
མཱརཾ སསེནཾ ཨབྷིབྷུཡྻ བྷིཀྑཝོ, བྷཝཐ ཛཱཏིམརཎསྶ པཱརགཱ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. ཛཱགརིཡསུཏྟཾ

༤༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཛཱགརོ ཙསྶ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཝིཧརེཡྻ སཏོ སམྤཛཱནོ སམཱཧིཏོ པམུདིཏོ ཝིཔྤསནྣོ ཙ ཏཏྠ ཀཱལཝིཔསྶཱི ཙ ཀུསལེསུ དྷམྨེསུ། ཛཱགརསྶ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཝིཧརཏོ སཏསྶ སམྤཛཱནསྶ སམཱཧིཏསྶ པམུདིཏསྶ ཝིཔྤསནྣསྶ ཏཏྠ ཀཱལཝིཔསྶིནོ ཀུསལེསུ དྷམྨེསུ དྭིནྣཾ ཕལཱནཾ ཨཉྙཏརཾ ཕལཾ པཱཊིཀངྑཾ — དིཊྛེཝ དྷམྨེ ཨཉྙཱ, སཏི ཝཱ ཨུཔཱདིསེསེ ཨནཱགཱམིཏཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཛཱགརནྟཱ སུཎཱཐེཏཾ, ཡེ སུཏྟཱ ཏེ པབུཛ྄ཛྷཐ།
སུཏྟཱ ཛཱགརིཏཾ སེཡྻོ, ནཏྠི ཛཱགརཏོ བྷཡཾ།།

“ཡོ ཛཱགརོ ཙ སཏིམཱ སམྤཛཱནོ, སམཱཧིཏོ མུདིཏོ ཝིཔྤསནྣོ ཙ།
ཀཱལེན སོ སམྨཱ དྷམྨཾ པརིཝཱིམཾསམཱནོ, ཨེཀོདིབྷཱུཏོ ཝིཧནེ ཏམཾ སོ།།

“ཏསྨཱ ཧཝེ ཛཱགརིཡཾ བྷཛེཐ, ཨཱཏཱཔཱི བྷིཀྑུ ནིཔཀོ ཛྷཱནལཱབྷཱི།
སཾཡོཛནཾ ཛཱཏིཛརཱཡ ཚེཏྭཱ, ཨིདྷེཝ སམྦོདྷིམནུཏྟརཾ ཕུསེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

༡༡. ཨཔཱཡིཀསུཏྟཾ

༤༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨཱཔཱཡིཀཱ ནེརཡིཀཱ ཨིདམཔྤཧཱཡ། ཀཏམེ དྭེ? ཡོ ཙ ཨབྲཧྨཙཱརཱི བྲཧྨཙཱརིཔཊིཉྙོ, ཡོ ཙ པརིཔུཎྞཾ པརིསུདྡྷཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརནྟཾ ཨམཱུལཀེན ཨབྲཧྨཙརིཡེན ཨནུདྡྷཾསེཏི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དྭེ ཨཱཔཱཡིཀཱ ནེརཡིཀཱ ཨིདམཔྤཧཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨབྷཱུཏཝཱདཱི ནིརཡཾ ཨུཔེཏི, ཡོ ཝཱཔི ཀཏྭཱ ན ཀརོམི ཙཱཧ།
ཨུབྷོཔི ཏེ པེཙྩ སམཱ བྷཝནྟི, ནིཧཱིནཀམྨཱ མནུཛཱ པརཏྠ༎

“ཀཱསཱཝཀཎྛཱ བཧཝོ, པཱཔདྷམྨཱ ཨསཉྙཏཱ།
པཱཔཱ པཱཔེཧི ཀམྨེཧི, ནིརཡཾ ཏེ ཨུཔཔཛྫརེ༎

“སེཡྻོ ཨཡོགུལོ བྷུཏྟོ, ཏཏྟོ ཨགྒིསིཁཱུཔམོ།
ཡཉྩེ བྷུཉྫེཡྻ དུསྶཱིལོ, རཊྛཔིཎྜམསཉྙཏོ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. དིཊྛིགཏསུཏྟཾ

༤༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, དིཊྛིགཏེཧི པརིཡུཊྛིཏཱ དེཝམནུསྶཱ ཨོལཱིཡནྟི ཨེཀེ, ཨཏིདྷཱཝནྟི ཨེཀེ; ཙཀྑུམནྟོ ཙ པསྶནྟི།

“ཀཐཉྩ, བྷིཀྑཝེ, ཨོལཱིཡནྟི ཨེཀེ? བྷཝཱརཱམཱ, བྷིཀྑཝེ, དེཝམནུསྶཱ བྷཝརཏཱ བྷཝསམྨུདིཏཱ ཏེསཾ བྷཝནིརོདྷཱཡ དྷམྨེ དེསིཡམཱནེ ཙིཏྟཾ ན པཀྑནྡཏི ན པསཱིདཏི ན སནྟིཊྛཏི ནཱདྷིམུཙྩཏི། ཨེཝཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨོལཱིཡནྟི ཨེཀེ།

“ཀཐཉྩ , བྷིཀྑཝེ, ཨཏིདྷཱཝནྟི ཨེཀེ? བྷཝེནེཝ ཁོ པནེཀེ ཨཊྚཱིཡམཱནཱ ཧརཱཡམཱནཱ ཛིགུཙྪམཱནཱ ཝིབྷཝཾ ཨབྷིནནྡནྟི – ཡཏོ ཀིར, བྷོ, ཨཡཾ ཨཏྟཱ [སཏྟོ (སྱཱ. ཀ.)] ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨུཙྪིཛྫཏི ཝིནསྶཏི ན ཧོཏི པརཾ མརཎཱ; ཨེཏཾ སནྟཾ ཨེཏཾ པཎཱིཏཾ ཨེཏཾ ཡཱཐཱཝནྟི། ཨེཝཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཏིདྷཱཝནྟི ཨེཀེ།

“ཀཐཉྩ, བྷིཀྑཝེ, ཙཀྑུམནྟོ པསྶནྟི? ཨིདྷ བྷིཀྑུ བྷཱུཏཾ བྷཱུཏཏོ པསྶཏི; བྷཱུཏཾ བྷཱུཏཏོ དིསྭཱ བྷཱུཏསྶ ནིབྦིདཱཡ ཝིརཱགཱཡ ནིརོདྷཱཡ པཊིཔནྣོ ཧོཏི། ཨེཝཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཙཀྑུམནྟོ པསྶནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེ [ཡོ (སྱཱ. ཀ.)] བྷཱུཏཾ བྷཱུཏཏོ དིསྭཱ, བྷཱུཏསྶ ཙ ཨཏིཀྐམཾ།
ཡཐཱབྷཱུཏེ ཝིམུཙྩནྟི, བྷཝཏཎྷཱ པརིཀྑཡཱ༎

“ས ཝེ [སཙེ (ཀ. སཱི. སྱཱ. པཱི.)] བྷཱུཏཔརིཉྙཱཏོ, སོ ཝཱིཏཏཎྷོ བྷཝཱབྷཝེ།
བྷཱུཏསྶ ཝིབྷཝཱ བྷིཀྑུ, ནཱགཙྪཏི པུནབྦྷཝ”ནྟི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

དུཏིཡོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

དྭེ ཨིནྡྲིཡཱ དྭེ ཏཔནཱིཡཱ, སཱིལེན ཨཔརེ དུཝེ།
ཨནོཏྟཱཔཱི ཀུཧནཱ དྭེ ཙ, སཾཝེཛནཱིཡེན ཏེ དས།།

ཝིཏཀྐཱ དེསནཱ ཝིཛྫཱ, པཉྙཱ དྷམྨེན པཉྩམཾ།
ཨཛཱཏཾ སནྟུསལླཱནཾ, སིཀྑཱ ཛཱགརིཡེན ཙ།
ཨཔཱཡདིཊྛིཡཱ ཙེཝ [ཡེཝ (སཱི॰ སྱཱ॰)], ཝཱིསཏི པཀཱསིཏཱཏི།།

དུཀནིཔཱཏོ ནིཊྛིཏོ།

༣. ཏིཀནིཔཱཏོ

༡. པཋམཝགྒོ

༡. མཱུལསུཏྟཾ

༥༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཨཀུསལམཱུལཱནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? ལོབྷོ ཨཀུསལམཱུལཾ, དོསོ ཨཀུསལམཱུལཾ, མོཧོ ཨཀུསལམཱུལཾ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི ཨཀུསལམཱུལཱནཱི"ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

> "ལོབྷོ དོསོ ཙ མོཧོ ཙ, པུརིསཾ པཱཔཙེཏསཾ།
> ཧིཾསནྟི ཨཏྟསམྦྷཱུཏཱ, ཏཙསཱརཾཝ སམྥལ"ནྟི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. དྷཱཏུསུཏྟཾ

༥༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"ཏིསྶོ ཨིམཱ, བྷིཀྑཝེ, དྷཱཏུཡོ། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? རཱུཔདྷཱཏུ, ཨརཱུཔདྷཱཏུ, ནིརོདྷདྷཱཏུ – ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏིསྶོ དྷཱཏུཡོ"ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

> "རཱུཔདྷཱཏུཾ [རཱུཔདྷཱཏུ (སྱཱ)] པརིཉྙཱཡ, ཨརཱུཔེསུ ཨསཎྛིཏཱ།
> ནིརོདྷེ ཡེ ཝིམུཙྩནྟི, ཏེ ཛནཱ མཙྩུཧཱཡིནོ༎

> "ཀཱཡེན ཨམཏཾ དྷཱཏུཾ, ཕུསཡིཏྭཱ [ཕུསྶཡིཏྭཱ (སྱཱ.), ཕསྶཡིཏྭཱ (པཱི.)] ནིརཱུཔདྷིཾ།
> ཨུཔདྷིཔྤཊིནིསྶགྒཾ, སཙྪིཀཏྭཱ ཨནཱསཝོ།
> དེསེཏི སམྨཱསམྦུདྡྷོ, ཨསོཀཾ ཝིརཛཾ པད"ནྟི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི༎ དུཏིཡཾ།

༣. པཋམཝེདནཱསུཏྟཾ

༥༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"ཏིསྶོ ཨིམཱ, བྷིཀྑཝེ, ཝེདནཱ། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? སུཁཱ ཝེདནཱ, དུཀྑཱ ཝེདནཱ, ཨདུཀྑམསུཁཱ ཝེདནཱ –

ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏིསྶོ ཝེདནཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སམཱཧིཏོ སམྤཛཱནོ, སཏོ བུདྡྷསྶ སཱཝཀོ།
ཝེདནཱ ཙ པཛཱནཱཏི, ཝེདནཱནཉྩ སམྦྷཝཾ།།

“ཡཏྠ ཙེཏཱ ནིརུཛ྄ཛྷནྟི, མགྒཉྩ ཁཡགཱམིནཾ།
ཝེདནཱནཾ ཁཡཱ བྷིཀྑུ, ནིཙྪཱཏོ པརིནིབྦུཏོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. དུཏིཡཝེདནཱསུཏྟཾ

༥༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏིསྶོ ཨིམཱ , བྷིཀྑཝེ, ཝེདནཱ། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? སུཁཱ ཝེདནཱ, དུཀྑཱ ཝེདནཱ, ཨདུཀྑམསུཁཱ ཝེདནཱ། སུཁཱ, བྷིཀྑཝེ, ཝེདནཱ དུཀྑཏོ དཊྛབྦཱ; དུཀྑཱ ཝེདནཱ སལླཏོ དཊྛབྦཱ; ཨདུཀྑམསུཁཱ ཝེདནཱ ཨནིཙྩཏོ དཊྛབྦཱ། ཡཏོ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ སུཁཱ ཝེདནཱ དུཀྑཏོ དིཊྛཱ ཧོཏི, དུཀྑཱ ཝེདནཱ སལླཏོ དིཊྛཱ ཧོཏི, ཨདུཀྑམསུཁཱ ཝེདནཱ ཨནིཙྩཏོ དིཊྛཱ ཧོཏི; ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, ‘བྷིཀྑུ ཨརིཡོ སམྨདྡསོ ཨཙྪེཙྪི [ཨཙྪེཛྫི (སཱི॰ པཱི॰), ཨཙྪིཛྫི (ཀ॰)], ཏཎྷཾ, ཝིཝཏྟཡི [ཝཱཝཏྟཡི (སཱི॰ ཨཊྛ॰)] སཾཡོཛནཾ, སམྨཱ མཱནཱབྷིསམཡཱ ཨནྟམཀཱསི དུཀྑསྶཱ’”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡོ སུཁཾ དུཀྑཏོ ཨདྡ [དཀྑི (སཱི॰ པཱི॰ ཀ॰), ཨདྡཀྑི (སྱཱ॰)], དུཀྑམདྡཀྑི སལླཏོ།
ཨདུཀྑམསུཁཾ སནྟཾ, ཨདྡཀྑི ནཾ ཨནིཙྩཏོ།།

“ས ཝེ སམྨདྡསོ བྷིཀྑུ, ཡཏོ ཏཏྠ ཝིམུཙྩཏི།
ཨབྷིཉྙཱཝོསིཏོ སནྟོ, ས ཝེ ཡོགཱཏིགོ མུནཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. པཋམཨེསནཱསུཏྟཾ

༥༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏིསྶོ ཨིམཱ, བྷིཀྑཝེ, ཨེསནཱ། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? ཀཱམེསནཱ, བྷཝེསནཱ, བྲཧྨཙརིཡེསནཱ – ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏིསྶོ ཨེསནཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སམཱཧིཏོ སམྤཛཱནོ, སཏོ བུདྡྷསྶ སཱཝཀོ།
ཨེསནཱ ཙ པཛཱནཱཏི, ཨེསནཱནཉྩ སམྦྷཝཾ།།

“ཡཏྠ ཙེཏཱ ནིརུཛྫྷནྟི, མགྒཉྩ ཁཡགཱམིནཾ།
ཨེསནཱནཾ ཁཡཱ བྷིཀྑུ, ནིཙྪཱཏོ པརིནིབྦུཏོ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. དུཏིཡཨེསནཱསུཏྟཾ

༥༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཏིསྶོ ཨིམཱ, བྷིཀྑཝེ, ཨེསནཱ། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? ཀཱམེསནཱ, བྷཝེསནཱ, བྲཧྨཙརིཡེསནཱ — ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏིསྶོ ཨེསནཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཀཱམེསནཱ བྷཝེསནཱ, བྲཧྨཙརིཡེསནཱ སཧ།
ཨིཏི སཙྩཔརཱམཱསོ, དིཊྛིཊྛཱནཱ སམུསྶཡཱ༎

“སབྦརཱགཝིརཏྟསྶ, ཏཎྷཀྑཡཝིམུཏྟིནོ།
ཨེསནཱ པཊིནིསྶཊྛཱ, དིཊྛིཊྛཱནཱ སམཱུཧཏཱ།
ཨེསནཱནཾ ཁཡཱ བྷིཀྑུ, ནིརཱསོ ཨཀཐཾཀཐཱི”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. པཋམཨཱསཝསུཏྟཾ

༥༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨཱསཝཱ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཀཱམཱསཝོ, བྷཝཱསཝོ, ཨཝིཛྫཱསཝོ — ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨཱསཝཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“སམཱཧིཏོ སམྤཛཱནོ, སཏོ བུདྡྷསྶ སཱཝཀོ།
ཨཱསཝེ ཙ པཛཱནཱཏི, ཨཱསཝཱནཉྩ སམྦྷཝཾ༎

“ཡཏྠ ཙེཏཱ ནིརུཛྫྷནྟི, མགྒཉྩ ཁཡགཱམིནཾ།
ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ བྷིཀྑུ, ནིཙྪཱཏོ པརིནིབྦུཏོ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. དུཏིཡཨཱསཝསུཏྟཾ

༥༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨཱསཝཱ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཀཱམཱསཝོ, བྷཝཱསཝོ, ཨཝིཛྫཱསཝོ – ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨཱསཝཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡསྶ ཀཱམཱསཝོ ཁཱིཎོ, ཨཝིཛྫཱ ཙ ཝིརཱཛིཏཱ།
བྷཝཱསཝོ པརིཀྑཱིཎོ, ཝིཔྤམུཏྟོ ནིརཱུཔདྷི།
དྷཱརེཏི ཨནྟིམཾ དེཧཾ, ཛེཏྭཱ མཱརཾ སཝཱཧིནི”ནྟི [སཝཱཧནནྟི (བཧཱུསུ)]༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. ཏཎྷཱསུཏྟཾ

༥༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏིསྶོ ཨིམཱ, བྷིཀྑཝེ, ཏཎྷཱ། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? ཀཱམཏཎྷཱ, བྷཝཏཎྷཱ, ཝིབྷཝཏཎྷཱ – ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏིསྶོ ཏཎྷཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཏཎྷཱཡོགེན སཾཡུཏྟཱ, རཏྟཙིཏྟཱ བྷཝཱབྷཝེ།
ཏེ ཡོགཡུཏྟཱ མཱརསྶ, ཨཡོགཀྑེམིནོ ཛནཱ།
སཏྟཱ གཙྪནྟི སཾསཱརཾ, ཛཱཏིམརཎགཱམིནོ༎

“ཡེ ཙ ཏཎྷཾ པཧནྟྭཱན, ཝཱིཏཏཎྷཱ [ཝིགཏཏཎྷཱ ཙ (སཱི. ཀ.)] བྷཝཱབྷཝེ།
ཏེ ཝེ [ཏེ ཙ (སཱི. པཱི. ཀ.)] པཱརངྒཏཱ [པཱརགཱུ (ཀ. སཱི. སྱཱ.)] ལོཀེ, ཡེ པཏྟཱ ཨཱསཝཀྑཡ”ནྟི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. མཱརདྷེཡྻསུཏྟཾ

༥༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ ཨཏིཀྐམྨ མཱརདྷེཡྻཾ ཨཱདིཙྩོཝ ཝིརོཙཏི། ཀཏམེཧི ཏཱིཧི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨསེཀྑེན སཱིལཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི, ཨསེཀྑེན སམཱདྷིཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི, ཨསེཀྑེན པཉྙཱཀྑནྡྷེན སམནྣཱགཏོ ཧོཏི – ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཧི དྷམྨེཧི སམནྣཱགཏོ བྷིཀྑུ ཨཏིཀྐམྨ མཱརདྷེཡྻཾ ཨཱདིཙྩོཝ ཝིརོཙཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སཱིལཾ སམཱདྷི པཉྙཱ ཙ, ཡསྶ ཨེཏེ སུབྷཱཝིཏཱ།
ཨཏིཀྐམྨ མཱརདྷེཡྻཾ, ཨཱདིཙྩོཝ ཝིརོཙཏཱི”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

པཋམོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

མཱུལདྷཱཏུ ཨཐ ཝེདནཱ དུཝེ, ཨེསནཱ ཙ དུཝེ ཨཱསཝཱ དུཝེ།
ཏཎྷཱཏོ ཙ ཨཐ [ཏཎྷཱཏོ ཨཐ (སྱཱ.)] མཱརདྷེཡྻཏོ, ཝགྒམཱཧུ པཋམནྟི སུཏྟམནྟི།།

༢. དུཏིཡཝགྒོ

༡. པུཉྙཀིརིཡཝཏྠུསུཏྟཾ

༦༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, པུཉྙཀིརིཡཝཏྠཱུནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? དཱནམཡཾ པུཉྙཀིརིཡཝཏྠུ, སཱིལམཡཾ པུཉྙཀིརིཡཝཏྠུ, བྷཱཝནཱམཡཾ པུཉྙཀིརིཡཝཏྠུ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི པུཉྙཀིརིཡཝཏྠཱུནཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“པུཉྙམེཝ སོ སིཀྑེཡྻ, ཨཱཡཏགྒཾ སུཁུདྲཡཾ།
དཱནཉྩ སམཙརིཡཉྩ, མེཏྟཙིཏྟཉྩ བྷཱཝཡེ།།

“ཨེཏེ དྷམྨེ བྷཱཝཡིཏྭཱ, ཏཡོ སུཁསམུདྲཡེ།
ཨབྱཱཔཛྫྷཾ སུཁཾ ལོཀཾ, པཎྜིཏོ ཨུཔཔཛྫཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. ཙཀྑུསུཏྟཾ

༦༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཙཀྑཱུནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? མཾསཙཀྑུ, དིབྦཙཀྑུ, པཉྙཱཙཀྑུ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི ཙཀྑཱུནཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“མཾསཙཀྑུ དིབྦཙཀྑུ, པཉྙཱཙཀྑུ ཨནུཏྟརཾ།
ཨེཏཱནི ཏཱིཎི ཙཀྑཱུནི, ཨཀྑཱསི པུརིསུཏྟམོ།།

“མཾསཙཀྑུསྶ ཨུཔྤཱདོ, མགྒོ དིབྦསྶ ཙཀྑུནོ།
ཡཏོ ཉཱཎཾ ཨུདཔཱདི, པཉྙཱཙཀྑུ ཨནུཏྟརཾ།

ཡསྶ ཙཀྑུསྶ པཊིལཱབྷོ, སབྦདུཀྑཱ པམུཙྩཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. ཨིནྡྲིཡསུཏྟཾ

༦༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཨིནྡྲིཡཱནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? ཨནཉྙཱཏཉྙསྶཱམཱིཏིནྡྲིཡཾ, ཨཉྙིནྡྲིཡཾ, ཨཉྙཱཏཱཝིནྡྲིཡཾ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི ཨིནྡྲིཡཱནཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སེཁསྶ སིཀྑམཱནསྶ, ཨུཛུམགྒཱནུསཱརིནོ།
ཁཡསྨིཾ པཋམཾ ཉཱཎཾ, ཏཏོ ཨཉྙཱ ཨནནྟརཱ།།

“ཏཏོ ཨཉྙཱ ཝིམུཏྟསྶ, ཉཱཎཾ ཝེ ཧོཏི ཏཱདིནོ།
ཨཀུཔྤཱ མེ ཝིམུཏྟཱིཏི, བྷཝསཾཡོཛནཀྑཡཱ།།

“ས ཝེ [སཙེ (སྱཱ॰ པཱི॰)] ཨིནྡྲིཡསམྤནྣོ, སནྟོ སནྟིཔདེ རཏོ།
དྷཱརེཏི ཨནྟིམཾ དེཧཾ, ཛེཏྭཱ མཱརཾ སཝཱཧིནི”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. ཨདྡྷཱསུཏྟཾ

༦༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨདྡྷཱ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཨཏཱིཏོ ཨདྡྷཱ, ཨནཱགཏོ ཨདྡྷཱ, པཙྩུཔྤནྣོ ཨདྡྷཱ – ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨདྡྷཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨཀྑེཡྻསཉྙིནོ སཏྟཱ, ཨཀྑེཡྻསྨིཾ པཏིཊྛིཏཱ།
ཨཀྑེཡྻཾ ཨཔརིཉྙཱཡ, ཡོགམཱཡནྟི མཙྩུནོ།།

“ཨཀྑེཡྻཉྩ པརིཉྙཱཡ, ཨཀྑཱཏཱརཾ ན མཉྙཏི།
ཕུཊྛོ ཝིམོཀྑཾ མནསཱ, སནྟིཔདམནུཏྟརཾ།།

“ས ཝེ [སཙེ (ཀ॰)] ཨཀྑེཡྻསམྤནྣོ, སནྟོ སནྟིཔདེ རཏོ།
སངྑཱཡསེཝཱི དྷམྨཊྛོ, སངྑྱཾ ནོཔེཏི ཝེདགཱུ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. དུཙྩརིཏསུཏྟཾ

༦༤. ཝུཏྟཉྷིདཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, དུཙྩརིཏཱནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? ཀཱཡདུཙྩརིཏཾ, ཝཙཱིདུཙྩརིཏཾ, མནོདུཙྩརིཏཾ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི དུཙྩརིཏཱནཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱཡདུཙྩརིཏཾ ཀཏྭཱ, ཝཙཱིདུཙྩརིཏཱནི ཙ།
མནོདུཙྩརིཏཾ ཀཏྭཱ, ཡཉྩཉྙཾ དོསསཾཧིཏཾ༎

“ཨཀཏྭཱ ཀུསལཾ ཀམྨཾ, ཀཏྭཱནཱཀུསལཾ བཧུཾ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ དུཔྤཉྙོ, ནིརཡཾ སོཔཔཛྫཏཱི”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. སུཙརིཏསུཏྟཾ

༦༥. ཝུཏྟཉྷིདཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, སུཙརིཏཱནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? ཀཱཡསུཙརིཏཾ, ཝཙཱིསུཙརིཏཾ, མནོསུཙརིཏཾ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི སུཙརིཏཱནཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱཡདུཙྩརིཏཾ ཧིཏྭཱ, ཝཙཱིདུཙྩརིཏཱནི ཙ།
མནོདུཙྩརིཏཾ ཧིཏྭཱ, ཡཉྩཉྙཾ དོསསཾཧིཏཾ༎

“ཨཀཏྭཱཀུསལཾ ཀམྨཾ, ཀཏྭཱན ཀུསལཾ བཧུཾ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ སཔྤཉྙོ, སགྒཾ སོ ཨུཔཔཛྫཏཱི”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. སོཙེཡྻསུཏྟཾ

༦༦. ཝུཏྟཉྷིདཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, སོཙེཡྻཱནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? ཀཱཡསོཙེཡྻཾ, ཝཙཱིསོཙེཡྻཾ, མནོསོཙེཡྻཾ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི སོཙེཡྻཱནཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱཡསུཙིཾ ཝཙཱིསུཙིཾ [ཝཱཙཱསུཙིཾ (ཀ.)], ཙེཏོསུཙིམནཱསཝཾ།

སུཙིཾ སོཙེཡྻསམྤནྣཾ, ཨཱཧུ སབྦཔྤཧཱཡིན”ནྟི [ཨཱཧུ ནིནྷཱཏཔཱཔཀནྟི (ཨ. ནི. ༣.༡༢༢) ཡུཏྟརཾ]།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༨. མོནེཡྻསུཏྟཾ

༦༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, མོནེཡྻཱནི། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? ཀཱཡམོནེཡྻཾ, ཝཙཱིམོནེཡྻཾ, མནོམོནེཡྻཾ – ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི མོནེཡྻཱནཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱཡམུནིཾ ཝཙཱིམུནིཾ, མནོམུནིམནཱསཝཾ།

མུནིཾ མོནེཡྻསམྤནྣཾ, ཨཱཧུ ནིནྷཱཏཔཱཔཀ”ནྟི [ཨཱཧུ སབྦཔྤཧཱཡིནནྟི (ཨ. ནི. ༣.༡༢༣)]།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༩. པཋམརཱགསུཏྟཾ

༦༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཡསྶ ཀསྶཙི, བྷིཀྑཝེ, རཱགོ ཨཔྤཧཱིནོ, དོསོ ཨཔྤཧཱིནོ, མོཧོ ཨཔྤཧཱིནོ – ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, ‘བདྡྷོ [བནྡྷོ (སྱཱ.)] མཱརསྶ པཊིམུཀྐསྶ མཱརཔཱསོ ཡཐཱཀཱམཀརཎཱིཡོ [ཡཐཱཀཱམཀརཎཱིཡོ ཙ (སཱི. སྱཱ. པཱི. ཀ.)] པཱཔིམཏོ’། ཡསྶ ཀསྶཙི, བྷིཀྑཝེ, རཱགོ པཧཱིནོ, དོསོ པཧཱིནོ, མོཧོ པཧཱིནོ – ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, ‘ཨབདྡྷོ མཱརསྶ ཨོམུཀྐསྶ མཱརཔཱསོ ན ཡཐཱཀཱམཀརཎཱིཡོ [ན ཡཐཱཀཱམཀརཎཱིཡོ ཙ (སྱཱ.)] པཱཔིམཏོ’”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡསྶ རཱགོ ཙ དོསོ ཙ, ཨཝིཛྫཱ ཙ ཝིརཱཛིཏཱ།

ཏཾ བྷཱཝིཏཏྟཉྙཏརཾ, བྲཧྨབྷཱུཏཾ ཏཐཱགཏཾ།

བུདྡྷཾ ཝེརབྷཡཱཏཱིཏཾ, ཨཱཧུ སབྦཔྤཧཱཡིན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

༡༠. དུཏིཡརཱགསུཏྟཾ

༦༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཡསྶ ཀསྶཙི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུསྶ ཝཱ བྷིཀྑུནིཡཱ ཝཱ རཱགོ ཨཔྤཧཱིནོ, དོསོ ཨཔྤཧཱིནོ, མོཧོ ཨཔྤཧཱིནོ – ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, ན ‘ཨཏརི [ཨཏིཎྞོ (ཀ. སཱི. ཀ.)] སམུདྡཾ སཨཱུམིཾ སཱཝཊྚཾ སགཧཾ སརཀྑསཾ’། ཡསྶ ཀསྶཙི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུསྶ ཝཱ བྷིཀྑུནིཡཱ ཝཱ རཱགོ པཧཱིནོ, དོསོ པཧཱིནོ, མོཧོ པཧཱིནོ – ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, ‘ཨཏརི སམུདྡཾ སཨཱུམིཾ སཱཝཊྚཾ སགཧཾ སརཀྑསཾ, ཏིཎྞོ པཱརངྒཏོ [པཱརགཏོ (སཱི. ཨཊྛ. མཱུ.)] ཐལེ ཏིཊྛཏི བྲཱཧྨཎོ’”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡསྶ རཱགོ ཙ དོསོ ཙ, ཨཝིཛྫཱ ཙ ཝིརཱཛིཏཱ།
སོམཾ སམུདྡཾ སགཧཾ སརཀྑསཾ, སཨཱུམིབྷཡཾ དུཏྟརཾ ཨཙྩཏརི།།

“སངྒཱཏིགོ མཙྩུཛཧོ ནིརཱུཔདྷི, པཧཱསི དུཀྑཾ ཨཔུནབྦྷཝཱཡ།
ཨཏྠངྒཏོ སོ ན པམཱཎམེཏི, ཨམོཧཡཱི མཙྩུརཱཛནྟི བྲཱུམཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

དུཏིཡོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

པུཉྙཾ ཙཀྑུ ཨཐ ཨིནྡྲིཡཱནི [ཨདྡྷིནྡྲིཡཱ (སྱཱ.)], ཨདྡྷཱ ཙ ཙརིཾ དུཝེ སོཙི [སུཙི (སྱཱ.)]།
མུནེ [མུནི (སྱཱ.)] ཨཐ ཀཱམདུཝེ, པུན པཉྙཱསཏྟ དུཏིཡམཱཧུམཏྟཱ།།

༣. ཏཏིཡཝགྒོ

༡. མིཙྪཱདིཊྛིཀསུཏྟཾ

༧༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཀཱཡདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨུཔཝཱདཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ།

“ཏཾ ཁོ པནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ནཱཉྙསྶ སམཎསྶ ཝཱ བྲཱཧྨཎསྶ ཝཱ སུཏྭཱ ཝདཱམི། དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཀཱཡདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨུཔཝཱདཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ། ཨཔི ཙ, བྷིཀྑཝེ, ཡདེཝ མེ སཱམཾ ཉཱཏཾ སཱམཾ དིཊྛཾ སཱམཾ ཝིདིཏཾ ཏདེཝཱཧཾ ཝདཱམི།

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཀཱཡདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨུཔཝཱདཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“མིཙྪཱ མནཾ པཎིདྷཱཡ, མིཙྪཱ ཝཱཙཉྩ བྷཱསིཡ [མིཙྪཱ ཝཱཙཾ ཨབྷཱསིཡ (སྱཱཾ)]།

མིཙྪཱ ཀམྨཱནི ཀཏྭཱན, ཀཱཡེན ཨིདྷ པུགྒལོ།།

“ཨཔྤསྶུཏཱཔུཉྙཀརོ [ཨཔྤསྶུཏོཔུཉྙཀརོ (སཱི.), ཨཔྤསྶུཏོ ཨཔུཉྙཀརོ (སྱཱ. པཱི.)], ཨཔྤསྨིཾ ཨིདྷ ཛཱིཝིཏེ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ དུཔྤཉྙོ, ནིརཡཾ སོཔཔཛྫཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. སམྨཱདིཊྛིཀསུཏྟཾ

༧༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཀཱཡསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨནུཔཝཱདཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔནྣཱ།

“ཏཾ ཁོ པནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ནཱཉྙསྶ སམཎསྶ ཝཱ བྲཱཧྨཎསྶ ཝཱ སུཏྭཱ ཝདཱམི། དིཊྛཱ མཡཱ , བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཀཱཡསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨནུཔཝཱདཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔནྣཱ། ཨཔི ཙ, བྷིཀྑཝེ, ཡདེཝ མེ སཱམཾ ཉཱཏཾ སཱམཾ དིཊྛཾ སཱམཾ ཝིདིཏཾ ཏདེཝཱཧཾ ཝདཱམི།

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཀཱཡསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨནུཔཝཱདཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔནྣཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སམྨཱ མནཾ པཎིདྷཱཡ, སམྨཱ ཝཱཙཉྩ བྷཱསིཡ [སམྨཱ ཝཱཙཾ ཨབྷཱསིཡ (སྱཱ)]།
སམྨཱ ཀམྨཱནི ཀཏྭཱན, ཀཱཡེན ཨིདྷ པུགྒལོ།།

“བཧུསྶུཏོ པུཉྙཀརོ, ཨཔྤསྨིཾ ཨིདྷ ཛཱིཝིཏེ།
ཀཱཡསྶ བྷེདཱ སཔྤཉྙོ, སགྒཾ སོ ཨུཔཔཛྫཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. ནིསྶརཎིཡསུཏྟཾ

༧༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏིསྶོ ཨིམཱ, བྷིཀྑཝེ, ནིསྶརཎིཡཱ [ནིསྶཱརཎཱིཡཱ (ཨ. ནི. ༥.༢༠༠)] དྷཱཏུཡོ། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? ཀཱམཱནམེཏཾ ནིསྶརཎཾ ཡདིདཾ ནེཀྑམྨཾ, རཱུཔཱནམེཏཾ ནིསྶརཎཾ ཡདིདཾ ཨཱརུཔྤཾ, ཡཾ ཁོ པན ཀིཉྩི བྷཱུཏཾ སངྑཏཾ པཊིཙྩསམུཔྤནྣཾ ནིརོདྷོ ཏསྶ ནིསྶརཎཾ – ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏིསྶོ ནིསྶརཎིཡཱ དྷཱཏུཡོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱམནིསྶརཎཾ ཉཏྭཱ, རཱུཔཱནཉྩ ཨཏིཀྐམཾ།
སབྦསངྑཱརསམཐཾ, ཕུསཾ ཨཱཏཱཔི སབྦདཱ།།

“ས ཝེ སམྨདྡསོ བྷིཀྑུ, ཡཏོ ཏཏྠ ཝིམུཙྩཏི།
ཨབྷིཉྙཱཝོསིཏོ སནྟོ, ས ཝེ ཡོགཱཏིགོ མུནཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. སནྟཏརསུཏྟཾ

༧༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“རཱུཔེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཨརཱུཔཱ [ཨཱརུཔྤཱ (སཱི॰)] སནྟཏརཱ, ཨརཱུཔེཧི ནིརོདྷོ སནྟཏརོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡེ ཙ རཱུཔཱུཔགཱ སཏྟཱ, ཡེ ཙ ཨརཱུཔཊྛཱཡིནོ [ཨཱརུཔྤཊྛཱཡིནོ (སཱི॰)]།
ནིརོདྷཾ ཨཔྤཛཱནནྟཱ, ཨཱགནྟཱར པུནབྦྷཝཾ།།

“ཡེ ཙ རཱུཔེ པརིཉྙཱཡ, ཨརཱུཔེསུ ཨསཎྛིཏཱ།
ནིརོདྷེ ཡེ ཝིམུཙྩནྟི, ཏེ ཛནཱ མཙྩུཧཱཡིནོ།།

“ཀཱཡེན ཨམཏཾ དྷཱཏུཾ, ཕུསཡིཏྭཱ ནིརཱུཔདྷིཾ།
ཨུཔདྷིཔྤཊིནིསྶགྒཾ, སཙྪིཀཏྭཱ ཨནཱསཝོ།
དེསེཏི སམྨཱསམྦུདྡྷོ, ཨསོཀཾ ཝིརཛཾ པད”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. པུཏྟསུཏྟཾ

༧༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, པུཏྟཱ སནྟོ སཾཝིཛྫམཱནཱ ལོཀསྨིཾ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཨཏིཛཱཏོ, ཨནུཛཱཏོ, ཨཝཛཱཏོཏི།

“ཀཐཉྩ , བྷིཀྑཝེ, པུཏྟོ ཨཏིཛཱཏོ ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, པུཏྟསྶ མཱཏཱཔིཏརོ ཧོནྟི ན བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏཱ, ན དྷམྨཾ སརཎཾ གཏཱ, ན སངྒྷཾ སརཎཾ གཏཱ; པཱཎཱཏིཔཱཏཱ ཨཔྤཊིཝིརཏཱ, ཨདིནྣཱདཱནཱ ཨཔྤཊིཝིརཏཱ, ཀཱམེསུམིཙྪཱཙཱརཱ ཨཔྤཊིཝིརཏཱ, མུསཱཝཱདཱ ཨཔྤཊིཝིརཏཱ, སུརཱམེརཡམཛྫཔྤམཱདཊྛཱནཱ ཨཔྤཊིཝིརཏཱ, དུསྶཱིལཱ པཱཔདྷམྨཱ། པུཏྟོ ཙ ནེསཾ ཧོཏི བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏོ, དྷམྨཾ སརཎཾ གཏོ, སངྒྷཾ སརཎཾ གཏོ; པཱཎཱཏིཔཱཏཱ པཊིཝིརཏོ, ཨདིནྣཱདཱནཱ པཊིཝིརཏོ, ཀཱམེསུམིཙྪཱཙཱརཱ པཊིཝིརཏོ, མུསཱཝཱདཱ པཊིཝིརཏོ, སུརཱམེརཡམཛྫཔྤམཱདཊྛཱནཱ པཊིཝིརཏོ, སཱིལཝཱ ཀལྱཱཎདྷམྨོ། ཨེཝཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, པུཏྟོ ཨཏིཛཱཏོ ཧོཏི།

“ཀཏམྩ , བྷིཀྑཝེ, པུཏྟོ ཨནུཛཱཏོ ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, པུཏྟསྶ མཱཏཱཔིཏརོ ཧོནྟི བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏཱ, དྷམྨཾ སརཎཾ གཏཱ, སངྒྷཾ སརཎཾ གཏཱ; པཱཎཱཏིཔཱཏཱ པཊིཝིརཏཱ, ཨདིནྣཱདཱནཱ པཊིཝིརཏཱ, ཀཱམེསུམིཙྪཱཙཱརཱ པཊིཝིརཏཱ, མུསཱཝཱདཱ པཊིཝིརཏཱ, སུརཱམེརཡམཛྫཔམཱདཊྛཱནཱ པཊིཝིརཏཱ, སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ། པུཏྟོཔི ནེསཾ ཧོཏི བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏོ, དྷམྨཾ སརཎཾ གཏོ, སངྒྷཾ སརཎཾ གཏོ; པཱཎཱཏིཔཱཏཱ པཊིཝིརཏོ, ཨདིནྣཱདཱནཱ པཊིཝིརཏོ, ཀཱམེསུམིཙྪཱཙཱརཱ པཊིཝིརཏོ, མུསཱཝཱདཱ པཊིཝིརཏོ, སུརཱམེརཡམཛྫཔམཱདཊྛཱནཱ པཊིཝིརཏོ, སཱིལཝཱ ཀལྱཱཎདྷམྨོ། ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, པུཏྟོ ཨནུཛཱཏོ ཧོཏི།

“ཀཏམྩ , བྷིཀྑཝེ, པུཏྟོ ཨཝཛཱཏོ ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, པུཏྟསྶ མཱཏཱཔིཏརོ ཧོནྟི བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏཱ, དྷམྨཾ སརཎཾ གཏཱ, སངྒྷཾ སརཎཾ གཏཱ; པཱཎཱཏིཔཱཏཱ པཊིཝིརཏཱ, ཨདིནྣཱདཱནཱ པཊིཝིརཏཱ, ཀཱམེསུམིཙྪཱཙཱརཱ པཊིཝིརཏཱ, མུསཱཝཱདཱ པཊིཝིརཏཱ, སུརཱམེརཡམཛྫཔམཱདཊྛཱནཱ པཊིཝིརཏཱ, སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ། པུཏྟོ ཙ ནེསཾ ཧོཏི ན བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏོ, ན དྷམྨཾ སརཎཾ གཏོ, ན སངྒྷཾ སརཎཾ གཏོ; པཱཎཱཏིཔཱཏཱ ཨཔྤཊིཝིརཏོ, ཨདིནྣཱདཱནཱ ཨཔྤཊིཝིརཏོ, ཀཱམེསུམིཙྪཱཙཱརཱ ཨཔྤཊིཝིརཏོ, མུསཱཝཱདཱ ཨཔྤཊིཝིརཏོ, སུརཱམེརཡམཛྫཔམཱདཊྛཱནཱ ཨཔྤཊིཝིརཏོ, དུསྶཱིལོ པཱཔདྷམྨོ། ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, པུཏྟོ ཨཝཛཱཏོ ཧོཏི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ པུཏྟཱ སནྟོ སཾཝིཛྫམཱནཱ ལོཀསྨིཾ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨཏིཛཱཏཾ ཨནུཛཱཏཾ, པུཏྟམིཙྪནྟི པཎྜིཏཱ།
ཨཝཛཱཏཾ ན ཨིཙྪནྟི, ཡོ ཧོཏི ཀུལགནྡྷནོ།།

“ཨེཏེ ཁོ པུཏྟཱ ལོཀསྨིཾ, ཡེ བྷཝནྟི ཨུཔཱསཀཱ།
སདྡྷཱ སཱིལེན སམྤནྣཱ, ཝདཉྙཱུ ཝཱིཏམཙྪརཱ།
ཙནྡོ ཨབྦྷགྷནཱ མུཏྟོ, པརིསཱསུ ཝིརོཙརེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. ཨཝུཊྛིཀསུཏྟཾ

༧༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, པུགྒལཱ སནྟོ སཾཝིཛྫམཱནཱ ལོཀསྨིཾ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཨཝུཊྛིཀསམོ , པདེསཝསྶཱི, སབྦཱབྷིཝསྶཱི།

“ཀཏམྩ , བྷིཀྑཝེ, པུགྒལོ ཨཝུཊྛིཀསམོ ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀཙྩོ པུགྒལོ སབྦེསཉྙེཝ ན དཱཏཱ ཧོཏི, སམཎབྲཱཧྨཎཀཔཎདྡྷིཀཝནིབྦཀཡཱཙཀཱནཾ [... ཝཎིབྦཀཡཱཙཀཱནཾ (སཱི॰)] ཨནྣཾ པཱནཾ ཝཏྠཾ ཡཱནཾ མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནཾ སེཡྻཱཝསཐཔདཱིཔེཡྻཾ། ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, པུགྒལོ ཨཝུཊྛིཀསམོ ཧོཏི།

“ཀཏམྩ, བྷིཀྑཝེ, པུགྒལོ པདེསཝསྶཱི ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀཙྩོ པུགྒལོ ཨེཀཙྩཱནཾ དཱཏཱ (ཧོཏི) [( ) ནཏྠི སྱཱམཔོཏྠཀེ], ཨེཀཙྩཱནཾ ན དཱཏཱ ཧོཏི སམཎབྲཱཧྨཎཀཔཎདྡྷིཀཝནིབྦཀཡཱཙཀཱནཾ ཨནྣཾ པཱནཾ ཝཏྠཾ ཡཱནཾ མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནཾ སེཡྻཱཝསཐཔདཱིཔེཡྻཾ། ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, པུགྒལོ པདེསཝསྶཱི ཧོཏི།

“ཀཏམྩ, བྷིཀྑཝེ, པུགྒལོ སབྦཱབྷིཝསྶཱི ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཀཙྩོ པུགྒལོ སབྦེསཾ དེཏི, སམཎབྲཱཧྨཎཀཔཎདྡྷིཀཝནིབྦཀཡཱཙཀཱནཾ ཨནྣཾ པཱནཾ ཝཏྠཾ ཡཱནཾ མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནཾ སེཡྻཱཝསཐཔདཱིཔེཡྻཾ། ཨཡཾ ཝུཙྩཏི, བྷིཀྑཝེ, པུགྒལོ སབྦཱབྷིཝསྶཱི ཧོཏི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ པུགྒལཱ སནྟོ སཾཝིཛྫམཱནཱ ལོཀསྨིཾ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ན སམཎེ ན བྲཱཧྨཎེ, ན ཀཔཎདྡྷིཀཝཎིབྦཀེ།
ལདྡྷཱན སཾཝིབྷཱཛེཏི, ཨནྣཾ པཱནཉྩ བྷོཛནཾ།
ཏཾ ཝེ ཨཝུཊྛིཀསམོཏི, ཨཱཧུ ནཾ པུརིསཱདྷམཾ།།

“ཨེཀཙྩཱནཾ ན དདཱཏི, ཨེཀཙྩཱནཾ པཝེཙྪཏི།
ཏཾ ཝེ པདེསཝསྶཱིཏི, ཨཱཧུ མེདྷཱཝིནོ ཛནཱ།།

“སུབྷིཀྑཝཱཙོ པུརིསོ, སབྦབྷཱུཏཱནུཀམྤཀོ།
ཨཱམོདམཱནོ པཀིརེཏི, དེཐ དེཐཱཏི བྷཱསཏི།།

“ཡཐཱཔི མེགྷོ ཐནཡིཏྭཱ, གཛྫཡིཏྭཱ པཝསྶཏི།
ཐལཾ ནིནྣཉྩ པཱུརེཏི, ཨབྷིསནྡནྟོཝ [ཨབྷིསནྡེནྟོཝ (?)] ཝཱརིནཱ།།

“ཨེཝམེཝ ཨིདྷེཀཙྩོ, པུགྒལོ ཏཱདིསོ ཨིདྷ།
དྷམྨེན སཾཧརིཏྭཱན, ཨུཊྛཱནཱདྷིགཏཾ དྷནཾ།
ཏཔྤེཏི ཨནྣཔཱནེན, སམྨཱ པཏྟེ ཝནིབྦཀེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. སུཁཔཏྠནཱསུཏྟཾ

༧༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཎིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, སུཁཱནི པཏྠཡམཱནོ སཱིལཾ རཀྑེཡྻ པཎྜིཏོ། ཀཏམཱནི ཏཱིཎི? པསཾསཱ མེ ཨཱགཙྪཏཱུཏི [ཨཱགཙྪཏུཏི (སྱཱ.)] སཱིལཾ རཀྑེཡྻ པཎྜིཏོ, བྷོགཱ མེ ཨུཔྤཛྫནྟཱུཏི སཱིལཾ རཀྑེཡྻ པཎྜིཏོ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔཛྫིསྶཱམཱིཏི སཱིལཾ རཀྑེཡྻ པཎྜིཏོ། ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཎི སུཁཱནི པཏྠཡམཱནོ སཱིལཾ རཀྑེཡྻ པཎྜིཏོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སཱིལཾ རཀྑེཡྻ མེདྷཱཝཱི, པཏྠཡཱནོ ཏཡོ སུཁེ།
པསཾསཾ ཝིཏྟལཱབྷཉྩ, པེཙྩ སགྒེ པམོདནཾ།།

“ཨཀརོནྟོཔི ཙེ པཱཔཾ, ཀརོནྟམུཔསེཝཏི།
སངྐིཡོ ཧོཏི པཱཔསྨིཾ, ཨཝཎྞོ ཙསྶ རཱུཧཏི།།

“ཡཱདིསཾ ཀུརུཏེ མིཏྟཾ, ཡཱདིསཾ ཙཱུཔསེཝཏི།
ས ཝེ ཏཱདིསཀོ ཧོཏི, སཧཝཱསོ ཧི [སཧཝཱསོཔི (སྱཱ. ཀ.)] ཏཱདིསོ།།

“སེཝམཱནོ སེཝམཱནཾ, སམྥུཊྛོ སམྥུསཾ པརཾ།
སརོ དིདྡྷོ ཀལཱཔཾཝ, ཨལིཏྟམུཔལིམྤཏི།
ཨུཔལེཔབྷཡཱ [ཨུཔལིམྤབྷཡཱ (ཀ.)] དྷཱིརོ, ནེཝ པཱཔསཁཱ སིཡཱ།།

“པཱུཏིམཙྪཾ ཀུསགྒེན, ཡོ ནརོ ཨུཔནཡ྄ཧཏི།
ཀུསཱཔི པཱུཏི ཝཱཡནྟི, ཨེཝཾ བཱལཱུཔསེཝནཱ།།

“ཏགརཉྩ པལཱསེན, ཡོ ནརོ ཨུཔནཡ྄ཧཏི།
པཏྟཱཔི སུརབྷི ཝཱཡནྟི, ཨེཝཾ དྷཱིརཱུཔསེཝནཱ།།

“ཏསྨཱ པཏྟཔུཊསྶེཝ [པལཱསཔུཊསྶེཝ (པཱི. ཀ.)], ཉཏྭཱ སམྤཱཀམཏྟནོ།
ཨསནྟེ ནུཔསེཝེཡྻ, སནྟེ སེཝེཡྻ པཎྜིཏོ།
ཨསནྟོ ནིརཡཾ ནེནྟི, སནྟོ པཱཔེནྟི སུགྒཏིཾ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. བྷིདུརསུཏྟཾ

༧༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“བྷིདུརཱཡཾ [བྷིཛྫནཱཡཾ (སྱཱ. པཱི. ཀ.)], བྷིཀྑཝེ, ཀཱཡོ, ཝིཉྙཱཎཾ ཝིརཱགདྷམྨཾ, སབྦེ ཨུཔདྷཱི ཨནིཙྩཱ དུཀྑཱ ཝིཔརིཎཱམདྷམྨཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱཡཉྩ བྷིདུརཾ [བྷིཛྫནཾ (སྱཱ. པཱི. ཀ.)] ཉཏྭཱ, ཝིཉྙཱཎཉྩ པབྷངྒུཎཾ [པབྷངྒུནཾ (ཀ. སཱི.), པབྷངྒུརཾ (སྱཱ.)]།
ཨུཔདྷཱིསུ བྷཡཾ དིསྭཱ, ཛཱཏིམརཎམཙྩགཱ།
སམྤཏྭཱ པརམཾ སནྟིཾ, ཀཱལཾ ཀངྑཏི བྷཱཝིཏཏྟོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. དྷཱཏུསོསཾསནྡནསུཏྟཾ

༧༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྷཱཏུསོ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ སཏྟེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡནྟི སམེནྟི། ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སཏྟེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡནྟི སམེནྟི, ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སཏྟེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡནྟི སམེནྟི།

“ཨཏཱིཏམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཨདྡྷཱནཾ དྷཱཏུསོཝ སཏྟཱ སཏྟེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡིཾསུ སམིཾསུ། ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡིཾསུ སམིཾསུ, ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡིཾསུ སམིཾསུ།

“ཨནཱགཏམྤི , བྷིཀྑཝེ, ཨདྡྷཱནཾ དྷཱཏུསོཝ སཏྟཱ སཏྟེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡིསྶནྟི སམེསྶནྟི། ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡིསྶནྟི སམེསྶནྟི, ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡིསྶནྟི སམེསྶནྟི།

“ཨེཏརཧིཔི, བྷིཀྑཝེ, པཙྩུཔྤནྣཾ ཨདྡྷཱནཾ དྷཱཏུསོཝ སཏྟཱ སཏྟེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡནྟི སམེནྟི། ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཧཱིནཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡནྟི སམེནྟི, ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀཱ སཏྟཱ ཀལྱཱཎཱདྷིམུཏྟིཀེཧི སདྡྷིཾ སཾསནྡནྟི སམེནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“སཾསགྒཱ ཝནཐོ ཛཱཏོ, ཨསཾསགྒེན ཚིཛྫཏི།
པརིཏྟཾ དཱརུམཱརུཡ྄ཧ, ཡཐཱ སཱིདེ མཧཎྞཝེ།།

“ཨེཝཾ ཀུསཱིཏམཱགམྨ, སཱདྷུཛཱིཝཱིཔི སཱིདཏི།
ཏསྨཱ ཏཾ པརིཝཛྫེཡྻ, ཀུསཱིཏཾ ཧཱིནཝཱིརིཡཾ།།

“པཝིཝིཏྟེཧི ཨརིཡེཧི, པཧིཏཏྟེཧི ཛྷཱཡིབྷི།
ནིཙྩཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡེཧི, པཎྜིཏེཧི སཧཱཝསེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. པརིཧཱནསུཏྟཾ

༧༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨཱ སེཁསྶ བྷིཀྑུནོ པརིཧཱནཱཡ སཾཝཏྟནྟི། ཀཏམེ ཏཡོ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, སེཁོ བྷིཀྑུ ཀམྨཱརཱམོ ཧོཏི, ཀམྨརཏོ, ཀམྨཱརཱམཏཾ ཨནུཡུཏྟོ; བྷསྶཱརཱམོ ཧོཏི, བྷསྶརཏོ, བྷསྶཱརཱམཏཾ ཨནུཡུཏྟོ; ནིདྡཱརཱམོ ཧོཏི, ནིདྡཱརཏོ, ནིདྡཱརཱམཏཾ ཨནུཡུཏྟོ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ དྷམྨཱ སེཁསྶ བྷིཀྑུནོ པརིཧཱནཱཡ སཾཝཏྟནྟི།

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨཱ སེཁསྶ བྷིཀྑུནོ ཨཔརིཧཱནཱཡ སཾཝཏྟནྟི། ཀཏམེ ཏཡོ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, སེཁོ བྷིཀྑུ ན ཀམྨཱརཱམོ ཧོཏི, ན ཀམྨརཏོ, ན ཀམྨཱརཱམཏཾ ཨནུཡུཏྟོ; ན བྷསྶཱརཱམོ ཧོཏི, ན བྷསྶརཏོ, ན བྷསྶཱརཱམཏཾ ཨནུཡུཏྟོ; ན ནིདྡཱརཱམོ ཧོཏི, ན ནིདྡཱརཏོ , ན ནིདྡཱརཱམཏཾ ཨནུཡུཏྟོ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ དྷམྨཱ སེཁསྶ བྷིཀྑུནོ ཨཔརིཧཱནཱཡ སཾཝཏྟནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཀམྨཱརཱམོ བྷསྶཱརཱམོ [བྷསྶརཏོ (སྱཱ.)], ནིདྡཱརཱམོ ཙ ཨུདྡྷཏོ།
ཨབྷབྦོ ཏཱདིསོ བྷིཀྑུ, ཕུཊྛུཾ སམྦོདྷིམུཏྟམཾ།།

“ཏསྨཱ ཧི ཨཔྤཀིཙྩསྶ, ཨཔྤམིདྡྷོ ཨནུདྡྷཏོ།
བྷབྦོ སོ ཏཱདིསོ བྷིཀྑུ, ཕུཊྛུཾ སམྦོདྷིམུཏྟམ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

ཏཏིཡོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

དྭེ དིཊྛཱི ནིསྶརཎཾ རཱུཔཾ, པུཏྟོ ཨཝུཊྛིཀེན ཙ།
སུཁཱ ཙ བྷིནྡནོ [བྷིནྡནཱ (སྱཱ)] དྷཱཏུ, པརིཧཱཡེན ཏེ དསཱཏི།།

༤. ཙཏུཏྠཝགྒོ

༡. ཝིཏཀྐསུཏྟཾ

༨༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨཀུསལཝིཏཀྐཱ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཨནཝཉྙཏྟིཔཊིསཾཡུཏྟོ ཝིཏཀྐོ, ལཱབྷསཀྐཱརསིལོཀཔཊིསཾཡུཏྟོ ཝིཏཀྐོ, པརཱནུདྡཡཏཱཔཊིསཾཡུཏྟོ ཝིཏཀྐོ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨཀུསལཝིཏཀྐཱ”ཏི ། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨནཝཉྙཏྟིསཾཡུཏྟོ, ལཱབྷསཀྐཱརགཱརཝོ།
སཧནནྡཱི ཨམཙྩེཧི, ཨཱརཱ སཾཡོཛནཀྑཡཱ།།

“ཡོ ཙ པུཏྟཔསུཾ ཧིཏྭཱ, ཝིཝཱཧེ སཾཧརཱནི [སཾཧརིཏྭཱ (ཀ॰ སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] ཙ།
བྷབྦོ སོ ཏཱདིསོ བྷིཀྑུ, ཕུཊྛུཾ སམྦོདྷིམུཏྟམ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. སཀྐཱརསུཏྟཾ

༨༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ སཀྐཱརེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ, པརིཡཱདིནྣཙིཏྟཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ།

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཨསཀྐཱརེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ, པརིཡཱདིནྣཙིཏྟཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ།

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ སཀྐཱརེན ཙ ཨསཀྐཱརེན ཙ ཏདུབྷཡེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ, པརིཡཱདིནྣཙིཏྟཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ།

“ཏཾ ཁོ པནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ནཱཉྙསྶ སམཎསྶ ཝཱ བྲཱཧྨཎསྶ ཝཱ སུཏྭཱ ཝདཱམི; ( ) [(དིཊྛཱ མཡཱ བྷིཀྑཝེ སཏྟཱ སཀྐཱརེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ ...པེ॰... ཨསཀྐཱརེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ ...པེ॰... སཀྐཱརེན ཙ ཨསཀྐཱརེན ཙ ཏདུབྷཡེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ པརིཡཱདིནྣཙིཏྟཱ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ) (སྱཱ.) པུརིམཔཱཋེ མིཙྪཱདིཊྛིཀསམྨཱདིཊྛིཀསུཏྟེཧི པན སམེཏི, ཨཏྠཡུཏྟིརེཀཔཱཋཾ པན ཨནནྟརེཏྟ པུསིཏཏྟཱ)] ཨཔི ཙ, བྷིཀྑཝེ, ཡདེཝ མེ སཱམཾ ཉཱཏཾ སཱམཾ དིཊྛཾ སཱམཾ ཝིདིཏཾ ཏམེཝཱཧཾ ཝདཱམི།

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ སཀྐཱརེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ, པརིཡཱདིནྣཙིཏྟཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ།

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཨསཀྐཱརེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ, པརིཡཱདིནྣཙིཏྟཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ།

“དིཊྛཱ མཡཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ སཀྐཱརེན ཙ ཨསཀྐཱརེན ཙ ཏདུབྷཡེན ཨབྷིབྷཱུཏཱ, པརིཡཱདིནྣཙིཏྟཱ, ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡསྶ སཀྐརིཡམཱནསྶ, ཨསཀྐཱརེན ཙཱུབྷཡཾ།
སམཱདྷི ན ཝིཀམྤཏི, ཨཔྤམཱདཝིཧཱརིནོ [ཨཔྤམཱཎཝིཧཱརིནོ (སཱི. ཨཊྛ.)]།།

“ཏཾ ཛྷཱཡིནཾ སཱཏཏིཀཾ, སུཁུམཾ དིཊྛིཝིཔསྶཀཾ །
ཨུཔཱདཱནཀྑཡཱརཱམཾ, ཨཱཧུ སཔྤུརིསོ ཨིཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

༣. དེཝསདྡསུཏྟཾ

༨༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, དེཝེསུ དེཝསདྡཱ ནིཙྪརནྟི སམཡཱ སམཡཾ ཨུཔཱདཱཡ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཡསྨིཾ, བྷིཀྑཝེ, སམཡེ ཨརིཡསཱཝཀོ ཀེསམསྶུཾ ཨོཧཱརེཏྭཱ ཀཱསཱཡཱནི ཝཏྠཱནི ཨཙྪཱདེཏྭཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛྫཱཡ ཙེཏེཏི, ཏསྨིཾ སམཡེ [ཏསྨིཾ བྷིཀྑཝེ སམཡེ (སཱི. ཀ.)] དེཝེསུ དེཝསདྡོ ནིཙྪརཏི – ‘ཨེསོ ཨརིཡསཱཝཀོ མཱརེན སདྡྷིཾ སངྒཱམཱཡ ཙེཏེཏཱི’ཏི། ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, པཋམོ དེཝེསུ དེཝསདྡོ ནིཙྪརཏི སམཡཱ སམཡཾ ཨུཔཱདཱཡ།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, ཡསྨིཾ སམཡེ ཨརིཡསཱཝཀོ སཏྟནྣཾ བོདྷིཔཀྑིཡཱནཾ དྷམྨཱནཾ བྷཱཝནཱནུཡོགམནུཡུཏྟོ ཝིཧརཏི, ཏསྨིཾ སམཡེ དེཝེསུ དེཝསདྡོ ནིཙྪརཏི – ‘ཨེསོ ཨརིཡསཱཝཀོ མཱརེན སདྡྷིཾ སངྒཱམེཏཱི’ཏི། ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, དུཏིཡོ དེཝེསུ དེཝསདྡོ ནིཙྪརཏི སམཡཱ སམཡཾ ཨུཔཱདཱཡ།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, ཡསྨིཾ སམཡེ ཨརིཡསཱཝཀོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ ཨནཱསཝཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ པཉྙཱཝིམུཏྟིཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏི, ཏསྨིཾ སམཡེ དེཝེསུ དེཝསདྡོ ནིཙྪརཏི – ‘ཨེསོ ཨརིཡསཱཝཀོ ཝིཛིཏསངྒཱམོ ཏམེཝ སངྒཱམསཱིསཾ ཨབྷིཝིཛིཡ ཨཛྫྷཱཝསཏཱི’ཏི། ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏཏིཡོ དེཝེསུ དེཝསདྡོ ནིཙྪརཏི སམཡཱ སམཡཾ ཨུཔཱདཱཡ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ དེཝེསུ དེཝསདྡཱ ནིཙྪརནྟི སམཡཱ སམཡཾ ཨུཔཱདཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“དིསྭཱ ཝིཛིཏསངྒཱམཾ, སམྨཱསམྦུདྡྷསཱཝཀཾ།
དེཝཏཱཔི ནམསྶནྟི, མཧནྟཾ ཝཱིཏསཱརདཾ༎

“ནམོ ཏེ པུརིསཱཛཉྙ, ཡོ ཏྭཾ དུཛྫཡམཛ྄ཛྷབྷཱུ།
ཛེཏྭཱན མཙྩུནོ སེནཾ, ཝིམོཀྑེན ཨནཱཝརཾ༎

“ཨིཏི ཧེཏཾ ནམསྶནྟི, དེཝཏཱ པཏྟམཱནསཾ།
ཏཉྷི ཏསྶ ན པསྶནྟི, ཡེན མཙྩུཝསཾ ཝཛེ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. པཉྩཔུབྦནིམིཏྟསུཏྟཾ

༨༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཡདཱ, བྷིཀྑཝེ, དེཝོ དེཝཀཱཡཱ ཙཝནདྷམྨོ ཧོཏི, པཉྩསྶ པུབྦནིམིཏྟཱནི པཱཏུབྷཝནྟི – མཱལཱ མིལཱཡནྟི, ཝཏྠཱནི ཀིལིསྶནྟི, ཀཙྪེཧི སེདཱ མུཙྩནྟི, ཀཱཡེ དུབྦཎྞིཡཾ ཨོཀྐམཏི, སཀེ དེཝོ དེཝཱསནེ ནཱབྷིརམཏི། ཏམེནཾ, བྷིཀྑཝེ, དེཝཱ ‘ཙཝནདྷམྨོ ཨཡཾ དེཝཔུཏྟོ’ཏི ཨིཏི ཏཱིཧི ཝཱཙཱཧི ཨནུམོདེནྟི [ཨནུམོདནྟི (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] – ‘ཨིཏོ, བྷོ, སུགཏིཾ གཙྪ, སུགཏིཾ གནྟྭཱ སུལདྡྷལཱབྷཾ ལབྷ, སུལདྡྷལཱབྷཾ ལབྷིཏྭཱ སུཔྤཏིཊྛིཏོ བྷཝཱཧཱི’”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀིནྣུ ཁོ, བྷནྟེ, དེཝཱནཾ སུགཏིགམནསངྑཱཏཾ; ཀིཉྩ, བྷནྟེ, དེཝཱནཾ སུལདྡྷལཱབྷསངྑཱཏཾ ; ཀིཾ པན, བྷནྟེ, དེཝཱནཾ སུཔྤཏིཊྛིཏསངྑཱཏ”ནྟི?

“མནུསྶཏྟཾ ཁོ, བྷིཀྑུ [བྷིཀྑཝེ (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)], དེཝཱནཾ སུགཏིགམནསངྑཱཏཾ; ཡཾ མནུསྶབྷཱུཏོ སམཱནོ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏེ དྷམྨཝིནཡེ སདྡྷཾ པཊིལབྷཏི། ཨིདཾ ཁོ, བྷིཀྑུ [བྷིཀྑཝེ (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)], དེཝཱནཾ སུལདྡྷལཱབྷསངྑཱཏཾ; སཱ ཁོ པནསྶ སདྡྷཱ ནིཝིཊྛཱ ཧོཏི མཱུལཛཱཏཱ པཏིཊྛིཏཱ དལྷཱ ཨསཾཧཱརིཡཱ སམཎེན ཝཱ བྲཱཧྨཎེན ཝཱ དེཝེན ཝཱ མཱརེན ཝཱ བྲཧྨུནཱ ཝཱ ཀེནཙི ཝཱ ལོཀསྨིཾ། ཨིདཾ ཁོ, བྷིཀྑུ [བྷིཀྑཝེ (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)], དེཝཱནཾ སུཔྤཏིཊྛིཏསངྑཱཏ”ནྟི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡདཱ དེཝོ དེཝཀཱཡཱ, ཙཝཏི ཨཱཡུསངྑཡཱ།
ཏཡོ སདྡཱ ནིཙྪརནྟི, དེཝཱནཾ ཨནུམོདཏཾ༎

“‘ཨིཏོ བྷོ སུགཏིཾ གཙྪ, མནུསྶཱནཾ སཧབྱཏཾ།
མནུསྶབྷཱུཏོ སདྡྷམྨེ, ལབྷ སདྡྷཾ ཨནུཏྟརཾ༎

“‘སཱ ཏེ སདྡྷཱ ནིཝིཊྛསྶ, མཱུལཛཱཏཱ པཏིཊྛིཏཱ།
ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨསཾཧཱིརཱ, སདྡྷམྨེ སུཔྤཝེདིཏེ༎

“‘ཀཱཡདུཙྩརིཏཾ ཧིཏྭཱ, ཝཙཱིདུཙྩརིཏཱནི ཙ།

མནོདུཙྩརིཏཾ ཧིཏྭཱ, ཡཉྩཉྙཾ དོསསཾཧིཏཾ།།

“‘ཀཱཡེན ཀུསལཾ ཀཏྭཱ, ཝཱཙཱཡ ཀུསལཾ བཧུཾ།
མནསཱ ཀུསལཾ ཀཏྭཱ, ཨཔྤམཱཎཾ ནིརཱུཔདྷིཾ།།

“‘ཏཏོ ཨོཔདྷིཀཾ པུཉྙཾ, ཀཏྭཱ དཱནེན ཏཾ བཧུཾ།
ཨཉྙེཔི མཙྩེ སདྡྷམྨེ, བྲཧྨཙརིཡེ ནིཝེསཡ’ [ནིཝེསཡེ (སཱི. སྱཱ.)]།།

“ཨིམཱཡ ཨནུཀམྤཱཡ, དེཝཱ དེཝཾ ཡདཱ ཝིདཱུ།
ཙཝནྟཾ ཨནུམོདནྟི, ཨེཧི དེཝ པུནཔྤུན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. བཧུཛནཧིཏསུཏྟཾ

༨༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, པུགྒལཱ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱནཾ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏོ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫཏི ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཝིཛྫཱཙརཎསམྤནྣོ སུགཏོ ལོཀཝིདཱུ ཨནུཏྟརོ པུརིསདམྨསཱརཐི སཏྠཱ དེཝམནུསྶཱནཾ བུདྡྷོ བྷགཝཱ། སོ དྷམྨཾ དེསེཏི ཨཱདིཀལྱཱཎཾ མཛ྄ཛྷེཀལྱཱཎཾ པརིཡོསཱནཀལྱཱཎཾ སཱཏྠཾ སབྱཉྫནཾ, ཀེཝལཔརིཔུཎྞཾ པརིསུདྡྷཾ བྲཧྨཙརིཡཾ པཀཱསེཏི། ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, པཋམོ པུགྒལོ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱནཾ།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏསྶེཝ སཏྠུ [སཏྠུནོ (སྱཱ.)] སཱཝཀོ ཨརཧཾ ཧོཏི ཁཱིཎཱསཝོ ཝུསིཏཝཱ ཀཏཀརཎཱིཡོ ཨོཧིཏབྷཱརོ ཨནུཔྤཏྟསདཏྠོ པརིཀྑཱིཎབྷཝསཾཡོཛནོ སམྨདཉྙཱ ཝིམུཏྟོ། སོ དྷམྨཾ དེསེཏི ཨཱདིཀལྱཱཎཾ མཛ྄ཛྷེཀལྱཱཎཾ པརིཡོསཱནཀལྱཱཎཾ སཱཏྠཾ སབྱཉྫནཾ, ཀེཝལཔརིཔུཎྞཾ པརིསུདྡྷཾ བྲཧྨཙརིཡཾ པཀཱསེཏི། ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, དུཏིཡོ པུགྒལོ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱནཾ།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏསྶེཝ སཏྠུ སཱཝཀོ སེཁོ ཧོཏི པཱཊིཔདོ བཧུསྶུཏོ སཱིལཝཏཱུཔཔནྣོ། སོཔི [སོ (?)] དྷམྨཾ དེསེཏི ཨཱདིཀལྱཱཎཾ མཛ྄ཛྷེཀལྱཱཎཾ པརིཡོསཱནཀལྱཱཎཾ སཱཏྠཾ སབྱཉྫནཾ, ཀེཝལཔརིཔུཎྞཾ པརིསུདྡྷཾ བྲཧྨཙརིཡཾ པཀཱསེཏི། ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏཏིཡོ པུགྒལོ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫམཱནོ ཨུཔྤཛྫཏི བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱནཾ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ པུགྒལཱ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫནྟི བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱན”ནྟི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སཏྠཱ ཧི ལོཀེ པཋམོ མཧེསི, ཏདནྭཡོ སཱཝཀོ བྷཱཝིཏཏྟོ།
ཨཐཱཔརོ པཱཊིཔདོཔི སེཁོ, བཧུསྶུཏོ སཱིལཝཏཱུཔཔནྣོ།།

“ཨེཏེ ཏཡོ དེཝམནུསྶསེཊྛཱ, པབྷངྐརཱ དྷམྨམུདཱིརཡནྟཱ།
ཨཔཱཔུརནྟི [ཨཔཱཔུརེནྟི (ཀ.)] ཨམཏསྶ དྭཱརཾ, ཡོགཱ པམོཙེནྟི [ཡོགཱ པམུཙྩནྟི (སཱི.), ཡོགཱ མོཙེནྟི (སྱཱ.)] བཧུཛནཾ ཏེ།།

“ཡེ སཏྠཝཱཧེན ཨནུཏྟརེན, སུདེསིཏཾ མགྒམནུཀྐམནྟི [མགྒམནུགྒམནྟི (སྱཱ. ཀ.)]།
ཨིདྷེཝ དུཀྑསྶ ཀརོནྟི ཨནྟཾ, ཡེ ཨཔྤམཏྟཱ སུགཏསྶ སཱསནེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. ཨསུབྷཱནུཔསྶཱིསུཏྟཾ

༨༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨསུབྷཱནུཔསྶཱི, བྷིཀྑཝེ, ཀཱཡསྨིཾ ཝིཧརཐ; ཨཱནཱཔཱནསྶཏི ཙ ཝོ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ པརིམུཁཾ སཱུཔཊྛིཏཱ ཧོཏུ; སབྦསངྑཱརེསུ ཨནིཙྩཱནུཔསྶིནོ ཝིཧརཐ། ཨསུབྷཱནུཔསྶཱིནཾ, བྷིཀྑཝེ, ཀཱཡསྨིཾ ཝིཧརཏཾ ཡོ སུབྷཱཡ དྷཱཏུཡཱ རཱགཱནུསཡོ སོ པཧཱིཡཏི [པཧིཡྻཏི (ཀ.)]། ཨཱནཱཔཱནསྶཏིཡཱ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ པརིམུཁཾ སཱུཔཊྛིཏཱཡ ཡེ བཱཧིརཱ ཝིཏཀྐཱསཡཱ ཝིགྷཱཏཔཀྑིཀཱ, ཏེ ན ཧོནྟི། སབྦསངྑཱརེསུ ཨནིཙྩཱནུཔསྶཱིནཾ ཝིཧརཏཾ ཡཱ ཨཝིཛྫཱ སཱ པཧཱིཡཏི, ཡཱ ཝིཛྫཱ སཱ ཨུཔྤཛྫཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨསུབྷཱནུཔསྶཱི ཀཱཡསྨིཾ, ཨཱནཱཔཱནེ པཊིསྶཏོ།
སབྦསངྑཱརསམཐཾ, པསྶཾ ཨཱཏཱཔི སབྦདཱ།།

“ས ཝེ སམྨདྡསོ བྷིཀྑུ, ཡཏོ ཏཏྠ ཝིམུཙྩཏི།
ཨབྷིཉྙཱཝོསིཏོ སནྟོ, ས ཝེ ཡོགཱཏིགོ མུནཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. དྷམྨཱནུདྷམྨཔཊིཔནྣསུཏྟཾ

༨༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྷམྨཱནུདྷམྨཔཊིཔནྣསྶ བྷིཀྑུནོ ཨཡམནུདྷམྨོ ཧོཏི ཝེཡྻཱཀརཎཱཡ – དྷམྨཱནུདྷམྨཔཊིཔནྣོཡནྟི བྷཱསམཱནོ དྷམྨཉྙེཝ བྷཱསཏི ནོ ཨདྷམྨཾ, ཝིཏཀྐཡམཱནོ ཝཱ དྷམྨཝིཏཀྐཉྙེཝ ཝིཏཀྐེཏི ནོ ཨདྷམྨཝིཏཀྐཾ, ཏདུབྷཡཾ ཝཱ པན ཨབྷིནིཝཛྫེཏྭཱ ཨུཔེཀྑཀོ ཝིཧརཏི སཏོ སམྤཛཱནོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“དྷམྨཱརཱམོ དྷམྨརཏོ, དྷམྨཾ ཨནུཝིཙིནྟཡཾ།
དྷམྨཾ ཨནུསྶརཾ བྷིཀྑུ, སདྡྷམྨཱ ན པརིཧཱཡཏི།།

“ཙརཾ ཝཱ ཡདི ཝཱ ཏིཊྛཾ, ནིསིནྣོ ཨུད ཝཱ སཡཾ།
ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ སམཡཾ ཙིཏྟཾ, སནྟིམེཝཱདྷིགཙྪཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. ཨནྡྷཀརཎསུཏྟཾ

༨༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ , བྷིཀྑཝེ, ཨཀུསལཝིཏཀྐཱ ཨནྡྷཀརཎཱ ཨཙཀྑུཀརཎཱ ཨཉྙཱཎཀརཎཱ པཉྙཱནིརོདྷིཀཱ ཝིགྷཱཏཔཀྑིཡཱ ཨནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀཱ ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཀཱམཝིཏཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནྡྷཀརཎོ ཨཙཀྑུཀརཎོ ཨཉྙཱཎཀརཎོ པཉྙཱནིརོདྷིཀོ ཝིགྷཱཏཔཀྑིཡོ ཨནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀོ། བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནྡྷཀརཎོ ཨཙཀྑུཀརཎོ ཨཉྙཱཎཀརཎོ པཉྙཱནིརོདྷིཀོ ཝིགྷཱཏཔཀྑིཡོ ཨནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀོ། ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནྡྷཀརཎོ ཨཙཀྑུཀརཎོ ཨཉྙཱཎཀརཎོ པཉྙཱནིརོདྷིཀོ ཝིགྷཱཏཔཀྑིཡོ ཨནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀོ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨཀུསལཝིཏཀྐཱ ཨནྡྷཀརཎཱ ཨཙཀྑུཀརཎཱ ཨཉྙཱཎཀརཎཱ པཉྙཱནིརོདྷིཀཱ ཝིགྷཱཏཔཀྑིཡཱ ཨནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀཱ།

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཀུསལཝིཏཀྐཱ ཨནནྡྷཀརཎཱ ཙཀྑུཀརཎཱ ཉཱཎཀརཎཱ པཉྙཱཝུདྡྷིཀཱ ཨཝིགྷཱཏཔཀྑིཡཱ ནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀཱ། ཀཏམེ ཏཡོ? ནེཀྑམྨཝིཏཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནནྡྷཀརཎོ ཙཀྑུཀརཎོ ཉཱཎཀརཎོ པཉྙཱཝུདྡྷིཀོ ཨཝིགྷཱཏཔཀྑིཡོ ནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀོ། ཨབྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནནྡྷཀརཎོ ཙཀྑུཀརཎོ ཉཱཎཀརཎོ པཉྙཱཝུདྡྷིཀོ ཨཝིགྷཱཏཔཀྑིཡོ ནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀོ། ཨཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནནྡྷཀརཎོ ཙཀྑུཀརཎོ ཉཱཎཀརཎོ པཉྙཱཝུདྡྷིཀོ ཨཝིགྷཱཏཔཀྑིཡོ ནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀོ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཀུསལཝིཏཀྐཱ ཨནནྡྷཀརཎཱ ཙཀྑུཀརཎཱ ཉཱཎཀརཎཱ པཉྙཱཝུདྡྷིཀཱ ཨཝིགྷཱཏཔཀྑིཡཱ ནིབྦཱནསཾཝཏྟནིཀཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཏཡོ ཝིཏཀྐེ ཀུསལེ ཝིཏཀྐཡེ, ཏཡོ པན ཨཀུསལེ ནིརཱཀརེ།
ས ཝེ ཝིཏཀྐཱནི ཝིཙཱརིཏཱནི, སམེཏི ཝུཊྛཱིཝ རཛཾ སམཱུཧཏཾ།
ས ཝེ ཝིཏཀྐཱུཔསམེན ཙེཏསཱ, ཨིདྷེཝ སོ སནྟིཔདཾ སམཛ྄ཛྷགཱ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི།

༩. ཨནྟརཱམལསུཏྟཾ

༨༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨནྟརཱམལཱ ཨནྟརཱཨམིཏྟཱ ཨནྟརཱསཔཏྟཱ ཨནྟརཱཝདྷཀཱ ཨནྟརཱཔཙྩཏྠིཀཱ། ཀཏམེ ཏཡོ? ལོབྷོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནྟརཱམལོ ཨནྟརཱཨམིཏྟོ ཨནྟརཱསཔཏྟོ ཨནྟརཱཝདྷཀོ ཨནྟརཱཔཙྩཏྠིཀོ། དོསོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནྟརཱམལོ ཨནྟརཱཨམིཏྟོ ཨནྟརཱསཔཏྟོ ཨནྟརཱཝདྷཀོ ཨནྟརཱཔཙྩཏྠིཀོ། མོཧོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནྟརཱམལོ ཨནྟརཱཨམིཏྟོ ཨནྟརཱསཔཏྟོ ཨནྟརཱཝདྷཀོ ཨནྟརཱཔཙྩཏྠིཀོ། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨནྟརཱམལཱ ཨནྟརཱཨམིཏྟཱ ཨནྟརཱསཔཏྟཱ ཨནྟརཱཝདྷཀཱ ཨནྟརཱཔཙྩཏྠིཀཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨནཏྠཛནནོ ལོབྷོ, ལོབྷོ ཙིཏྟཔྤཀོཔནོ།
བྷཡམནྟརཏོ ཛཱཏཾ, ཏཾ ཛནོ ནཱཝབུཛ྄ཛྷཏི།།

“ལུདྡྷོ ཨཏྠཾ ན ཛཱནཱཏི, ལུདྡྷོ དྷམྨཾ ན པསྶཏི།
ཨནྡྷཏམཾ [ཨནྡྷཾ ཏམཾ (སཱི.)] ཏདཱ ཧོཏི, ཡཾ ལོབྷོ སཧཏེ ནརཾ།།

“ཡོ ཙ ལོབྷཾ པཧནྟྭཱན, ལོབྷནེཡྻེ ན ལུབྦྷཏི།

ལོབྷོ པཧཱིཡཏེ ཏམྷཱ, ཨུདབིནྡཱུཝ པོཀྑརཱ༎

“ཨནཏྠཛནནོ དོསོ, དོསོ ཙིཏྟཔྤཀོཔནོ།
བྷཡམནྟརཏོ ཛཱཏཾ, ཏཾ ཛནོ ནཱཝབུཛ྄ཛྷཏི༎

“དུཊྛོ ཨཏྠཾ ན ཛཱནཱཏི, དུཊྛོ དྷམྨཾ ན པསྶཏི།
ཨནྡྷཏམཾ ཏདཱ ཧོཏི, ཡཾ དོསོ སཧཏེ ནརཾ༎

“ཡོ ཙ དོསཾ པཛཧཏི, དོསནཱིཡེ ན དུསྶཏི།
དོསོ པཧཱིཡཏེ ཏམྷཱ, ཏཱལཔཀྐཾཝ བནྡྷནཱ༎

“ཨནཏྠཛནནོ མོཧོ, མོཧོ ཙིཏྟཔྤཀོཔནོ།
བྷཡམནྟརཏོ ཛཱཏཾ, ཏཾ ཛནོ ནཱཝབུཛ྄ཛྷཏི༎

“མཱུལྷོ ཨཏྠཾ ན ཛཱནཱཏི, མཱུལྷོ དྷམྨཾ ན པསྶཏི།
ཨནྡྷཏམཾ ཏདཱ ཧོཏི, ཡཾ མོཧོ སཧཏེ ནརཾ༎

“ཡོ ཙ མོཧཾ པཛཧཏི, མོཧནཱིཡེ ན མུཡ྄ཧཏི།
མོཧཾ ཝིཧནྟི སོ སབྦཾ, ཨཱདིཙྩོཝུདཡཾ ཏམ”ནྟི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. དེཝདཏྟསུཏྟཾ

༨༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཱིཧི, བྷིཀྑཝེ, ཨསདྡྷམྨེཧི ཨབྷིབྷཱུཏོ པརིཡཱདིནྣཙིཏྟོ དེཝདཏྟོ ཨཱཔཱཡིཀོ ནེརཡིཀོ ཀཔྤཊྛོ ཨཏེཀིཙྪོ། ཀཏམེཧི ཏཱིཧི? པཱཔིཙྪཏཱཡ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིབྷཱུཏོ པརིཡཱདིནྣཙིཏྟོ དེཝདཏྟོ ཨཱཔཱཡིཀོ ནེརཡིཀོ ཀཔྤཊྛོ ཨཏེཀིཙྪོ། པཱཔམིཏྟཏཱཡ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷིབྷཱུཏོ པརིཡཱདིནྣཙིཏྟོ དེཝདཏྟོ ཨཱཔཱཡིཀོ ནེརཡིཀོ ཀཔྤཊྛོ ཨཏེཀིཙྪོ། སཏི ཁོ པན ཨུཏྟརིཀརཎཱིཡེ [ཨུཏྟརིཾ ཀརཎཱིཡེ (སྱཱ॰)] ཨོརམཏྟཀེན ཝིསེསཱདྷིགམེན [ཝིསེསཱདྷིགམེན ཙ (སྱཱ॰ པཱི॰)] ཨནྟརཱ ཝོསཱནཾ ཨཱཔཱདི། ཨིམེཧི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཱིཧི ཨསདྡྷམྨེཧི ཨབྷིབྷཱུཏོ པརིཡཱདིནྣཙིཏྟོ དེཝདཏྟོ ཨཱཔཱཡིཀོ ནེརཡིཀོ ཀཔྤཊྛོ ཨཏེཀིཙྪོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“མཱ ཛཱཏུ ཀོཙི ལོཀསྨིཾ, པཱཔིཙྪོ ཨུཔཔཛྫཐ།
ཏདམིནཱཔི ཛཱནཱཐ, པཱཔིཙྪཱནཾ ཡཐཱ གཏི༎

“པཎྜིཏོཏི སམཉྙཱཏོ, བྷཱཝིཏཏྟོཏི སམྨཏོ།
ཛལཾཝ ཡསསཱ ཨཊྛཱ, དེཝདཏྟོཏི ཝིསྶུཏོ [མེ སུཏཾ (པཱི॰)]༎

“སོ པམཱདམནུཙིཎྞོ [པམཱཎམནུཙིཎྞོ (ཀ. སཱི. སྱཱ. པཱི.), སམཱནམནུཙིཎྞོ (ཨཊྛ.)], ཨཱསཛྫ ནཾ ཏཐཱགཏཾ།
ཨཝཱིཙིནིརཡཾ པཏྟོ, ཙཏུདྭཱརཾ བྷཡཱནཀཾ༎

“ཨདུཊྛསྶ ཧི ཡོ དུབྦྷེ, པཱཔཀམྨཾ ཨཀུབྦཏོ།
ཏམེཝ པཱཔཾ ཕུསཏི [ཕུསེཏི (སྱཱ.)], དུཊྛཙིཏྟཾ ཨནཱདརཾ༎

“སམུདྡཾ ཝིསཀུམྦྷེན, ཡོ མཉྙེཡྻ པདཱུསིཏུཾ།
ན སོ ཏེན པདཱུསེཡྻ, བྷེསྨཱ ཧི ཨུདདྷི མཧཱ༎

“ཨེཝམེཝ [ཨེཝམེཏཾ (སྱཱ.)] ཏཐཱགཏཾ, ཡོ ཝཱདེན ཝིཧིཾསཏི།
སམྨགྒཏཾ [སམགྒཏཾ (སཱི. ཀ.)] སནྟཙིཏྟཾ, ཝཱདོ ཏམྷི ན རཱུཧཏི༎

“ཏཱདིསཾ མིཏྟཾ ཀུབྦེཐ, ཏཉྩ སེཝེཡྻ པཎྜིཏོ།
ཡསྶ མགྒཱནུགོ བྷིཀྑུ, ཁཡཾ དུཀྑསྶ པཱཔུཎེ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

ཙཏུཏྠོ ཝགྒོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཝིཏཀྐསཀྐཱརསདྡ, ཙཝམཱནལོཀེ ཨསུབྷཾ།
དྷམྨཨནྡྷཀཱརམལཾ, དེཝདཏྟེན ཏེ དསཱཏི༎

༥. པཉྩམཝགྒོ

༡. ཨགྒཔྤསཱདསུཏྟཾ

༩༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨགྒཔྤསཱདཱ། ཀཏམེ ཏཡོ? ཡཱཝཏཱ, བྷིཀྑཝེ, སཏྟཱ ཨཔདཱ ཝཱ དྭིཔདཱ ཝཱ ཙཏུཔྤདཱ ཝཱ བཧུཔྤདཱ [བཧུཔདཱ (ཀ.)] ཝཱ རཱུཔིནོ ཝཱ ཨརཱུཔིནོ ཝཱ སཉྙིནོ ཝཱ ཨསཉྙིནོ ཝཱ ནེཝསཉྙིནཱསཉྙིནོ ཝཱ, ཏཐཱགཏོ ཏེསཾ ཨགྒམཀྑཱཡཏི ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ ། ཡེ, བྷིཀྑཝེ, བུདྡྷེ པསནྣཱ, ཨགྒེ ཏེ པསནྣཱ། ཨགྒེ ཁོ པན པསནྣཱནཾ ཨགྒོ ཝིཔཱཀོ ཧོཏི།

“ཡཱཝཏཱ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨཱ སངྑཏཱ ཝཱ ཨསངྑཏཱ ཝཱ, ཝིརཱགོ ཏེསཾ ཨགྒམཀྑཱཡཏི, ཡདིདཾ མདནིམྨདནོ པིཔཱསཝིནཡོ ཨཱལཡསམུགྒྷཱཏོ ཝཊྚུཔཙྪེདོ ཏཎྷཀྑཡོ ཝིརཱགོ ནིརོདྷོ ནིབྦཱནཾ། ཡེ, བྷིཀྑཝེ, ཝིརཱགེ དྷམྨེ པསནྣཱ, ཨགྒེ ཏེ པསནྣཱ། ཨགྒེ ཁོ པན པསནྣཱནཾ ཨགྒོ ཝིཔཱཀོ ཧོཏི།

“ཡཱཝཏཱ , བྷིཀྑཝེ, སངྒྷཱ ཝཱ གཎཱ ཝཱ, ཏཐཱགཏསཱཝཀསངྒྷོ ཏེསཾ ཨགྒམཀྑཱཡཏི, ཡདིདཾ ཙཏྟཱརི པུརིསཡུགཱནི ཨཊྛ པུརིསཔུགྒལཱ ཨེས བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ ཨཱཧུནེཡྻོ པཱཧུནེཡྻོ དཀྑིཎེཡྻོ ཨཉྫལིཀརཎཱིཡོ ཨནུཏྟརཾ པུཉྙཀྑེཏྟཾ ལོཀསྶ། ཡེ, བྷིཀྑཝེ, སངྒྷེ པསནྣཱ, ཨགྒེ ཏེ པསནྣཱ། ཨགྒེ ཁོ པན པསནྣཱནཾ ཨགྒོ ཝིཔཱཀོ ཧོཏི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨགྒཔྤསཱདཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཨགྒཏོ ཝེ པསནྣཱནཾ, ཨགྒཾ དྷམྨཾ ཝིཛཱནཏཾ།
ཨགྒེ བུདྡྷེ པསནྣཱནཾ, དཀྑིཎེཡྻེ ཨནུཏྟརེ།།

“ཨགྒེ དྷམྨེ པསནྣཱནཾ, ཝིརཱགཱུཔསམེ སུཁེ།
ཨགྒེ སངྒྷེ པསནྣཱནཾ, པུཉྙཀྑེཏྟེ ཨནུཏྟརེ།།

“ཨགྒསྨིཾ དཱནཾ དདཏཾ, ཨགྒཾ པུཉྙཾ པཝཌྜྷཏི།
ཨགྒཾ ཨཱཡུ ཙ ཝཎྞོ ཙ, ཡསོ ཀིཏྟི སུཁཾ བལཾ།།

“ཨགྒསྶ དཱཏཱ མེདྷཱཝཱི, ཨགྒདྷམྨསམཱཧིཏོ།
དེཝབྷཱུཏོ མནུསྶོ ཝཱ, ཨགྒཔྤཏྟོ པམོདཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. ཇཱིཝིཀསུཏྟཾ

༩༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཨནྟམིདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཇཱིཝིཀཱནཾ ཡདིདཾ པིཎྜོལྱཾ། ཨབྷིསཱཔོཡཾ [ཨབྷིསཱཔཱཡཾ (སཱི.), ཨབྷིསཱཔཡཾ (སྱཱ. པཱི.), ཨབྷིསབྷཡཾ (ཀ.)], བྷིཀྑཝེ, ལོཀསྨིཾ – ‘པིཎྜོལོ ཝིཙརསི པཏྟཔཱཎཱི’ཏི། ཏཉྩ ཁོ ཨེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཀུལཔུཏྟཱ ཨུཔེནྟི ཨཏྠཝསིཀཱ, ཨཏྠཝསཾ པཊིཙྩ; ནེཝ རཱཛཱབྷིནཱིཏཱ, ན ཙོརཱབྷིནཱིཏཱ, ན ཨིཎཊྚཱ, ན བྷཡཊྚཱ, ན ཨཱཇཱིཝིཀཱཔཀཏཱ། ཨཔི ཙ ཁོ ‘ཨོཏིཎྞཱམྷ ཛཱཏིཡཱ ཛརཱཡ མརཎེན སོཀེཧི པརིདེཝེཧི དུཀྑེཧི དོམནསྶེཧི ཨུཔཱཡཱསེཧི དུཀྑོཏིཎྞཱ དུཀྑཔརེཏཱ, ཨཔྤེཝ ནཱམ ཨིམསྶ ཀེཝལསྶ དུཀྑཀྑནྡྷསྶ ཨནྟཀིརིཡཱ པཉྙཱཡེཐཱ’ཏི། ཨེཝཾ པབྦཛིཏོ ཙཱཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཀུལཔུཏྟོ སོ ཙ ཧོཏི ཨབྷིཛ྄ཛྷཱལུ ཀཱམེསུ ཏིབྦསཱརཱགོ, བྱཱཔནྣཙིཏྟོ པདུཊྛམནསངྐཔྤོ, མུཊྛསྶཏི ཨསམྤཛཱནོ ཨསམཱཧིཏོ ཝིབྦྷནྟཙིཏྟོ པཱཀཏིནྡྲིཡོ། སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, ཚཝཱལཱཏཾ ཨུབྷཏོཔདིཏྟཾ མཛ྄ཛྷེ གཱུཐགཏཾ ནེཝ གཱམེ ཀཊྛཏྠཾ ཕརཏི ན ཨརཉྙེ; ཏཐཱུཔམཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམཾ པུགྒལཾ ཝདཱམི གིཧཱིབྷོགཱ ཙ པརིཧཱིནོ སཱམཉྙཏྠཉྩ ན པརིཔཱུརེཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“གིཧཱིབྷོགཱ པརིཧཱིནོ, སཱམཉྙཏྠཉྩ དུབྦྷགོ།
པརིདྷཾསམཱནོ པཀིརེཏི, ཚཝཱལཱཏཾཝ ནསྶཏི།།

“ཀཱསཱཝཀཎྛཱ བཧཝོ, པཱཔདྷམྨཱ ཨསཉྙཏཱ།
པཱཔཱ པཱཔེཧི ཀམྨེཧི, ནིརཡཾ ཏེ ཨུཔཔཛ྄ཛརེ།།

“སེཡྻོ ཨཡོགུལོ བྷུཏྟོ, ཏཏྟོ ཨགྒིསིཁཱུཔམོ།

ཡཉྩེ བྷུཉྫེཡྻ དུསྶཱིལོ, རཊྛཔིཎྜམསཉྙཏོ"ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. སངྒྷཱཊིཀཎྞསུཏྟཾ

༩༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"སངྒྷཱཊིཀཎྞེ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ , བྷིཀྑུ གཧེཏྭཱ པིཊྛིཏོ པིཊྛིཏོ ཨནུབནྡྷོ ཨསྶ པཱདེ པཱདཾ ནིཀྑིཔནྟོ, སོ ཙ ཧོཏི ཨབྷིཛྫྷཱལུ ཀཱམེསུ ཏིབྦསཱརཱགོ བྱཱཔནྣཙིཏྟོ པདུཊྛམནསངྐཔྤོ མུཊྛསྶཏི ཨསམྤཛཱནོ ཨསམཱཧིཏོ ཝིབྦྷནྟཙིཏྟོ པཱཀཏིནྡྲིཡོ; ཨཐ ཁོ སོ ཨཱརཀཱཝ མཡ྄ཧཾ, ཨཧཉྩ ཏསྶ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? དྷམྨཉྷི སོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ན པསྶཏི། དྷམྨཾ ཨཔསྶནྟོ ན མཾ པསྶཏི [མཾ ན པསྶཏི (སྱཱ.)]།

"ཡོཛནསཏེ ཙེཔི སོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཝིཧརེཡྻ། སོ ཙ ཧོཏི ཨནབྷིཛྫྷཱལུ ཀཱམེསུ ན ཏིབྦསཱརཱགོ ཨབྱཱཔནྣཙིཏྟོ ཨཔྤདུཊྛམནསངྐཔྤོ ཨུཔཊྛིཏསྶཏི སམྤཛཱནོ སམཱཧིཏོ ཨེཀགྒཙིཏྟོ སཾཝུཏིནྡྲིཡོ; ཨཐ ཁོ སོ སནྟིཀེཝ མཡ྄ཧཾ, ཨཧཉྩ ཏསྶ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? དྷམྨཾ ཧི སོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ པསྶཏི; དྷམྨཾ པསྶནྟོ མཾ པསྶཏཱི"ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

"ཨནུབནྡྷོཔི ཙེ ཨསྶ, མཧིཙྪོ ཙ ཝིགྷཱཏཝཱ།
ཨེཛཱནུགོ ཨནེཛསྶ, ནིབྦུཏསྶ ཨནིབྦུཏོ།
གིདྡྷོ སོ ཝཱིཏགེདྷསྶ, པསྶ ཡཱཝཉྩ ཨཱརཀཱ།།

"ཡོ ཙ དྷམྨམབྷིཉྙཱཡ, དྷམྨམཉྙཱཡ པཎྜིཏོ།
རཧདོཝ ནིཝཱཏེ ཙ, ཨནེཛོ ཝཱུཔསམྨཏི།།

"ཨནེཛོ སོ ཨནེཛསྶ, ནིབྦུཏསྶ ཙ ནིབྦུཏོ།
ཨགིདྡྷོ ཝཱིཏགེདྷསྶ, པསྶ ཡཱཝཉྩ སནྟིཀེ"ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏཏིཡཾ།

༤. ཨགྒིསུཏྟཾ

༩༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"ཏཡོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨགྒཱི། ཀཏམེ ཏཡོ? རཱགགྒི, དོསགྒི, མོཧགྒི – ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཡོ ཨགྒཱི"ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི
–

"རཱགགྒི དཧཏི མཙྩེ, རཏྟེ ཀཱམེསུ མུཙྪིཏེ།
དོསགྒི པན བྱཱཔནྣེ, ནརེ པཱཎཱཏིཔཱཏིནོ།།

“མོཧགྒི པན སམྨཱུལ྄ྷེ, ཨརིཡདྷམྨེ ཨཀོཝིདེ།
ཨེཏེ ཨགྒཱི ཨཛཱནནྟཱ, སཀྐཱཡཱབྷིརཏཱ པཛཱ།།

“ཏེ པཌྜྷཡནྟི ནིརཡཾ, ཏིརཙྪཱནཉྩ ཡོནིཡོ།
ཨསུརཾ པེཏྟིཝིསཡཾ, ཨམུཏྟཱ མཱརབནྡྷནཱ།།

“ཡེ ཙ རཏྟིནྡིཝཱ ཡུཏྟཱ, སམྨཱསམྦུདྡྷསཱསནེ།
ཏེ ནིབྦཱཔེནྟི རཱགགྒིཾ, ནིཙྩཾ ཨསུབྷསཉྙིནོ།།

“དོསགྒིཾ པན མེཏྟཱཡ, ནིབྦཱཔེནྟི ནརུཏྟམཱ།
མོཧགྒིཾ པན པཉྙཱཡ, ཡཱཡཾ ནིབྦེདྷགཱམིནཱི།།

“ཏེ ནིབྦཱཔེཏྭཱ ནིཔཀཱ, རཏྟིནྡིཝམཏནྡིཏཱ།
ཨསེསཾ པརིནིབྦནྟི, ཨསེསཾ དུཀྑམཙྩགུཾ།།

“ཨརིཡདྡསཱ ཝེདགུནོ, སམྨདཉྙཱཡ པཎྜིཏཱ།
ཛཱཏིཀྑཡམབྷིཉྙཱཡ, ནཱགཙྪནྟི པུནབྦྷཝ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. ཨུཔཔརིཀྑསུཏྟཾ

༩༤. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཏཐཱ ཏཐཱ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨུཔཔརིཀྑེཡྻ ཡཐཱ ཡཐཱསྶ [ཡཐཱ ཡཐཱ (བརྨཱ)] ཨུཔཔརིཀྑཏོ བཧིདྡྷཱ ཙསྶ ཝིཉྙཱཎཾ ཨཝིཀྑིཏྟཾ ཨཝིསཊཾ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ ཨསཎྛིཏཾ ཨནུཔཱདཱཡ ན པརིཏསྶེཡྻ། བཧིདྡྷཱ, བྷིཀྑཝེ, ཝིཉྙཱཎེ ཨཝིཀྑིཏྟེ ཨཝིསཊེ སཏི ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ ཨསཎྛིཏེ ཨནུཔཱདཱཡ ཨཔརིཏསྶཏོ ཨཱཡཏིཾ ཛཱཏིཛརཱམརཎདུཀྑསམུདཡསམྦྷཝོ ན ཧོཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“སཏྟསངྒཔྤཧཱིནསྶ, ནེཏྟིཙྪིནྣསྶ བྷིཀྑུནོ།
ཝིཀྑཱིཎོ ཛཱཏིསཾསཱརོ, ནཏྠི ཏསྶ པུནབྦྷཝོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. ཀཱམཱུཔཔཏྟིསུཏྟཾ

༩༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཏིསྶོ ཨིམཱ, བྷིཀྑཝེ, ཀཱམཱུཔཔཏྟིཡོ [ཀཱམུཔྤཏྟིཡོ (སཱི.)]། ཀཏམཱ ཏིསྶོ? པཙྩུཔཊྛིཏཀཱམཱ, ནིམྨཱནརཏིནོ , པརནིམྨིཏཝསཝཏྟིནོ – ཨིམཱ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏིསྶོ ཀཱམཱུཔཔཏྟིཡོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“པཙྩུཔཊྛིཏཀཱམཱ ཙ, ཡེ དེཝཱ ཝསཝཏྟིནོ།
ནིམྨཱནརཏིནོ དེཝཱ, ཡེ ཙཉྙེ ཀཱམབྷོགིནོ།
ཨིཏྠབྷཱཝཉྙཐཱབྷཱཝཾ , སཾསཱརཾ ནཱཏིཝཏྟརེ།།

“ཨེཏམཱདཱིནཝཾ ཉཏྭཱ, ཀཱམབྷོགེསུ པཎྜིཏོ།
སབྦེ པརིཙྩཛེ ཀཱམེ, ཡེ དིབྦཱ ཡེ ཙ མཱནུསཱ།།

“པིཡརཱུཔསྶཱཏགདྷིཏཾ , ཚེཏྭཱ སོཏཾ དུརཙྩཡཾ།
ཨསེསཾ པརིནིབྦནྟི, ཨསེསཾ དུཀྑམཙྩགུཾ།།

“ཨརིཡདྡསཱ ཝེདགུནོ, སམྨདཉྙཱཡ པཎྜིཏཱ།
ཛཱཏིཀྑཡམབྷིཉྙཱཡ, ནཱགཙྪནྟི པུནབྦྷཝ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. ཀཱམཡོགསུཏྟཾ

༩༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཀཱམཡོགཡུཏྟོ, བྷིཀྑཝེ, བྷཝཡོགཡུཏྟོ ཨཱགཱམཱི ཧོཏི ཨཱགནྟཱ [ཨཱགནྟྭཱ (སྱཱ. ཀ.)] ཨིཏྠཏྟཾ། ཀཱམཡོགཝིསཾཡུཏྟོ, བྷིཀྑཝེ, བྷཝཡོགཡུཏྟོ ཨནཱགཱམཱི ཧོཏི ཨནཱགནྟཱ ཨིཏྠཏྟཾ། ཀཱམཡོགཝིསཾཡུཏྟོ, བྷིཀྑཝེ, བྷཝཡོགཝིསཾཡུཏྟོ ཨརཧཱ ཧོཏི, ཁཱིཎཱསཝོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཱམཡོགེན སཾཡུཏྟཱ, བྷཝཡོགེན ཙཱུབྷཡཾ།
སཏྟཱ གཙྪནྟི སཾསཱརཾ, ཛཱཏིམརཎགཱམིནོ།།

“ཡེ ཙ ཀཱམེ པཧནྟྭཱན, ཨཔྤཏྟཱ ཨཱསཝཀྑཡཾ།
བྷཝཡོགེན སཾཡུཏྟཱ, ཨནཱགཱམཱིཏི ཝུཙྩརེ།།

“ཡེ ཙ ཁོ ཚིནྣསཾསཡཱ, ཁཱིཎམཱནཔུནབྦྷཝཱ།
ཏེ ཝེ པཱརངྒཏཱ ལོཀེ, ཡེ པཏྟཱ ཨཱསཝཀྑཡ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༩༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཀལྱཱཎསཱིལོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎདྷམྨོ ཀལྱཱཎཔཉྙོ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ‘ཀེཝལཱི ཝུསིཏཝཱ ཨུཏྟམཔུརིསོ’ཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀཐཉྩ , བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎསཱིལོ ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ སཱིལཝཱ ཧོཏི, པཱཏིམོཀྑསཾཝརསཾཝུཏོ ཝིཧརཏི, ཨཱཙཱརགོཙརསམྤནྣོ ཨཎུམཏྟེསུ ཝཛྫེསུ བྷཡདསྶཱཝཱི, སམཱདཱཡ སིཀྑཏི སིཀྑཱཔདེསུ། ཨེཝཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎསཱིལོ ཧོཏི། ཨིཏི ཀལྱཱཎསཱིལོ།

“ཀལྱཱཎདྷམྨོ ཙ ཀཐཾ ཧོཏི? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ སཏྟནྣཾ བོདྷིཔཀྑིཡཱནཾ དྷམྨཱནཾ བྷཱཝནཱནུཡོགམནུཡུཏྟོ ཝིཧརཏི། ཨེཝཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎདྷམྨོ ཧོཏི། ཨིཏི ཀལྱཱཎསཱིལོ, ཀལྱཱཎདྷམྨོ།

“ཀལྱཱཎཔཉྙོ ཙ ཀཐཾ ཧོཏི ? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ ཨནཱསཝཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ པཉྙཱཝིམུཏྟིཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏི། ཨེཝཾ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎཔཉྙོ ཧོཏི།

“ཨིཏི ཀལྱཱཎསཱིལོ ཀལྱཱཎདྷམྨོ ཀལྱཱཎཔཉྙོ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ‘ཀེཝལཱི ཝུསིཏཝཱ ཨུཏྟམཔུརིསོ’ཏི ཝུཙྩཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཡསྶ ཀཱཡེན ཝཱཙཱཡ, མནསཱ ནཏྠི དུཀྐཊཾ།
ཏཾ ཝེ ཀལྱཱཎསཱིལོཏི, ཨཱཧུ བྷིཀྑུཾ ཧིརཱིམནཾ [ཧིརིམནཾ (སྱཱ. ཀ.)]།།

“ཡསྶ དྷམྨཱ སུབྷཱཝིཏཱ, སཏྟ [པཉྩ (སབྦཏྠ)] སམྦོདྷིགཱམིནོ།
ཏཾ ཝེ ཀལྱཱཎདྷམྨོཏི, ཨཱཧུ བྷིཀྑུཾ ཨནུསྶདཾ།།

“ཡོ དུཀྑསྶ པཛཱནཱཏི, ཨིདྷེཝ ཁཡམཏྟནོ།
ཏཾ ཝེ ཀལྱཱཎཔཉྙོཏི, ཨཱཧུ བྷིཀྑུཾ ཨནཱསཝཾ།།

“ཏེཧི དྷམྨེཧི སམྤནྣཾ, ཨནཱིགྷཾ ཚིནྣསཾསཡཾ།
ཨསིཏཾ སབྦལོཀསྶ, ཨཱཧུ སབྦཔཧཱཡིན”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཨཊྛམཾ།

༩. དཱནསུཏྟཾ

༩༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྭེམཱནི , བྷིཀྑཝེ, དཱནཱནི – ཨཱམིསདཱནཉྩ དྷམྨདཱནཉྩ། ཨེཏདགྒཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ དཱནཱནཾ ཡདིདཾ – དྷམྨདཱནཾ།

“དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, སཾཝིབྷཱགཱ – ཨཱམིསསཾཝིབྷཱགོ ཙ དྷམྨསཾཝིབྷཱགོ ཙ། ཨེཏདགྒཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ སཾཝིབྷཱགཱནཾ ཡདིདཾ – དྷམྨསཾཝིབྷཱགོ།

“དྭེམེ , བྷིཀྑཝེ, ཨནུགྒཧཱ – ཨཱམིསཱནུགྒཧོ ཙ དྷམྨཱནུགྒཧོ ཙ། ཨེཏདགྒཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ ཨནུགྒཧཱནཾ ཡདིདཾ – དྷམྨཱནུགྒཧོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

> “ཡམཱཧུ དཱནཾ པརམཾ ཨནུཏྟརཾ, ཡཾ སཾཝིབྷཱགཾ བྷགཝཱ ཨཝཎྞཡི [ཨཝཎྞཡཱི (སྱཱ.)]།
> ཨགྒམྷི ཁེཏྟམྷི པསནྣཙིཏྟོ, ཝིཉྙཱུ པཛཱནཾ ཀོ ན ཡཛེཐ ཀཱལེ།།
>
> “ཡེ ཙེཝ བྷཱསནྟི སུཎནྟི ཙཱུབྷཡཾ, པསནྣཙིཏྟཱ སུགཏསྶ སཱསནེ།
> ཏེསཾ སོ ཨཏྠོ པརམོ ཝིསུཛ྄ཛྷཏི, ཡེ ཨཔྤམཏྟཱ སུགཏསྶ སཱསནེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. ཏེཝིཛྫསུཏྟཾ

༩༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“དྷམྨེནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏེཝིཛྫཾ བྲཱཧྨཎཾ པཉྙཔེམི, ནཱཉྙཾ ལཔིཏལཱཔནམཏྟེན།

“ཀཐཉྩཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེན ཏེཝིཛྫཾ བྲཱཧྨཎཾ པཉྙཔེམི, ནཱཉྙཾ ལཔིཏལཱཔནམཏྟེན? ཨིདྷ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨནེཀཝིཧིཏཾ པུབྦེནིཝཱསཾ ཨནུསྶརཏི, སེཡྻཐིདཾ – ཨེཀམྤི ཛཱཏིཾ དྭེཔི ཛཱཏིཡོ ཏིསྶོཔི ཛཱཏིཡོ ཙཏསྶོཔི ཛཱཏིཡོ པཉྩཔི ཛཱཏིཡོ དསཔི ཛཱཏིཡོ ཝཱིསམྤི ཛཱཏིཡོ ཏིཾསམྤི ཛཱཏིཡོ ཙཏྟཱལཱིསམྤི ཛཱཏིཡོ པཉྙཱསམྤི ཛཱཏིཡོ ཛཱཏིསཏམྤི ཛཱཏིསཧསྶམྤི ཛཱཏིསཏསཧསྶམྤི ཨནེཀེཔི སཾཝཊྚཀཔྤེ ཨནེཀེཔི ཝིཝཊྚཀཔྤེ ཨནེཀེཔི སཾཝཊྚཝིཝཊྚཀཔྤེ – ‘ཨམུཏྲཱསིཾ ཨེཝཾནཱམོ ཨེཝཾགོཏྟོ ཨེཝཾཝཎྞོ ཨེཝམཱཧཱརོ ཨེཝཾསུཁདུཀྑཔྤཊིསཾཝེདཱི ཨེཝམཱཡུཔརིཡནྟོ། སོ ཏཏོ ཙུཏོ ཨམུཏྲ ཨུདཔཱདིཾ། ཏཏྲཱཔཱསིཾ ཨེཝཾནཱམོ ཨེཝཾགོཏྟོ ཨེཝཾཝཎྞོ ཨེཝམཱཧཱརོ ཨེཝཾསུཁདུཀྑཔྤཊིསཾཝེདཱི ཨེཝམཱཡུཔརིཡནྟོ། སོ ཏཏོ ཙུཏོ ཨིདྷཱུཔཔནྣོ’ཏི ། ཨིཏི སཱཀཱརཾ སཨུདྡེསཾ ཨནེཀཝིཧིཏཾ པུབྦེནིཝཱསཾ ཨནུསྶརཏི། ཨཡམསྶ པཋམཱ ཝིཛྫཱ ཨདྷིགཏཱ ཧོཏི, ཨཝིཛྫཱ ཝིཧཏཱ, ཝིཛྫཱ ཨུཔྤནྣཱ, ཏམོ ཝིཧཏོ, ཨཱལོཀོ ཨུཔྤནྣོ, ཡཐཱ ཏཾ ཨཔྤམཏྟསྶ ཨཱཏཱཔིནོ པཧིཏཏྟསྶ ཝིཧརཏོ།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ ཝིསུདྡྷེན ཨཏིཀྐནྟམཱནུསཀེན སཏྟེ པསྶཏི ཙཝམཱནེ ཨུཔཔཛྫམཱནེ ཧཱིནེ པཎཱིཏེ སུཝཎྞེ དུབྦཎྞེ, སུགཏེ དུགྒཏེ ཡཐཱཀམྨཱུཔགེ སཏྟེ པཛཱནཱཏི – ‘ཨིམེ ཝཏ བྷོནྟོ སཏྟཱ ཀཱཡདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོདུཙྩརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨུཔཝཱདཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀཱ མིཙྪཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔནྣཱ། ཨིམེ ཝཱ པན བྷོནྟོ སཏྟཱ ཀཱཡསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཝཙཱིསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ མནོསུཙརིཏེན སམནྣཱགཏཱ ཨརིཡཱནཾ ཨནུཔཝཱདཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀཱ སམྨཱདིཊྛིཀམྨསམཱདཱནཱ། ཏེ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔནྣཱ’ཏི། ཨིཏི དིབྦེན ཙཀྑུནཱ ཝིསུདྡྷེན ཨཏིཀྐནྟམཱནུསཀེན སཏྟེ པསྶཏི ཙཝམཱནེ ཨུཔཔཛྫམཱནེ ཧཱིནེ པཎཱིཏེ སུཝཎྞེ དུབྦཎྞེ, སུགཏེ དུགྒཏེ ཡཐཱཀམྨཱུཔགེ སཏྟེ པཛཱནཱཏི། ཨཡམསྶ དུཏིཡཱ ཝིཛྫཱ ཨདྷིགཏཱ ཧོཏི, ཨཝིཛྫཱ ཝིཧཏཱ, ཝིཛྫཱ ཨུཔྤནྣཱ, ཏམོ ཝིཧཏོ, ཨཱལོཀོ ཨུཔྤནྣོ, ཡཐཱ ཏཾ ཨཔྤམཏྟསྶ ཨཱཏཱཔིནོ པཧིཏཏྟསྶ ཝིཧརཏོ།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ ཨནཱསཝཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ པཉྙཱཝིམུཏྟིཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏི། ཨཡམསྶ ཏཏིཡཱ ཝིཛྫཱ ཨདྷིགཏཱ ཧོཏི, ཨཝིཛྫཱ ཝིཧཏཱ, ཝིཛྫཱ ཨུཔྤནྣཱ, ཏམོ ཝིཧཏོ, ཨཱལོཀོ ཨུཔྤནྣོ, ཡཐཱ ཏཾ ཨཔྤམཏྟསྶ ཨཱཏཱཔིནོ པཧིཏཏྟསྶ ཝིཧརཏོ། ཨེཝཾ ཁོ ཨཧཾ, བྷིཀྑཝེ, དྷམྨེན ཏེཝིཛྫཾ བྲཱཧྨཎཾ པཉྙཔེམི, ནཱཉྙཾ ལཔིཏལཱཔནམཏྟེན”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“པུབྲིཎིཔླསཾ ཡོཕེཏི [ཡོཕེཏི (སབྲཊ)], སཀླཔླཡཏྣ པཎླཏི།

ཨཐོ [ཨཐ (སྣ° ཀ°)] ཛྙཏིཀླཡཾ པཊྱོ, ཨཛྙིཀླཔེསེཏྲོ མུནི།།

“ཨེཏྣཏི ཏྣིཏི ཕེཏྣཏི, ཏཕེཏྣཻ ཏོཏི བླཀྲོ།

ཏམཏཾ ཕཏླམི ཏཕེཏྲཾ, ཏླཀྵཾ ལཔེཏླཔན”ཏི།།

ཨཡསྲི ཨཐྲོ ཕུཏྲོ ཏྲཀཕཏླ, ཨེཏི མེ སུཏཏྲི། དསམཾ།

པཏྲམོ ཕགྲོ ནིཏྲེཏོ།

དསྟུཏྣཾ –

པསྣད ཏྲེཕེཏ སཏྲུཏེ , ཨགྲི ཨུཔཔརིཀླཡླ།

ཨུཔཔཏྲི [ཨུཔྲཏྲི (སྣི°)] ཀླམ ཀལྷཀཾ, ཏླཾ ཏྲམྱེན ཏེ དསླཏི།།

ཏེཀནིཕླཏོ ནིཏྲེཏོ།

༤. ཙཏུཀྐནིཔཱཏོ

༡. བྲཱཧྨཎདྷམྨཡཱགསུཏྟཾ

༡༠༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"ཨཧམསྨི, བྷིཀྑཝེ, བྲཱཧྨཎོ ཡཱཙཡོགོ སདཱ པཡཏཔཱཎི [པཡཏཔཱཎཱི (སཱི. སྱཱ.)] ཨནྟིམདེཧདྷརོ ཨནུཏྟརོ བྷིསཀྐོ སལླཀཏྟོ། ཏསྶ མེ ཏུམྷེ པུཏྟཱ ཨོརསཱ མུཁཏོ ཛཱཏཱ དྷམྨཛཱ དྷམྨནིམྨིཏཱ དྷམྨདཱཡཱདཱ, ནོ ཨཱམིསདཱཡཱདཱ།

"དྭེམཱནི, བྷིཀྑཝེ, དཱནཱནི – ཨཱམིསདཱནཉྩ དྷམྨདཱནཉྩ། ཨེཏདགྒཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ དཱནཱནཾ ཡདིདཾ – དྷམྨདཱནཾ།

"དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, སཾཝིབྷཱགཱ – ཨཱམིསསཾཝིབྷཱགོ ཙ དྷམྨསཾཝིབྷཱགོ ཙ། ཨེཏདགྒཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ སཾཝིབྷཱགཱནཾ ཡདིདཾ – དྷམྨསཾཝིབྷཱགོ།

"དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, ཨནུགྒཧཱ – ཨཱམིསཱནུགྒཧོ ཙ དྷམྨཱནུགྒཧོ ཙ། ཨེཏདགྒཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ ཨནུགྒཧཱནཾ ཡདིདཾ – དྷམྨཱནུགྒཧོ།

"དྭེམེ, བྷིཀྑཝེ, ཡཱགཱ – ཨཱམིསཡཱགོ ཙ དྷམྨཡཱགོ ཙ། ཨེཏདགྒཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ ཡཱགཱནཾ ཡདིདཾ – དྷམྨཡཱགོ"ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

"ཡོ དྷམྨཡཱགཾ ཨཡཛཱི ཨམཙྪརཱི, ཏཐཱགཏོ སབྦབྷཱུཏཱནུཀམྤཱི [སབྦབྷཱུཏཱནུཀམྤི (སྱཱ.) ཨབྦྷཱགམཱཡསྨིཾ]།
ཏཾ ཏཱདིསཾ དེཝམནུསྶསེཊྛཾ, སཏྟཱ ནམསྶནྟི བྷཝསྶ པཱརགུ"ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. སུལབྷསུཏྟཾ

༡༠༡. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

"ཙཏྟཱརིམཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཨཔྤཱནི ཙེཝ སུལབྷཱནི ཙ, ཏཱནི ཙ ཨནཝཛྫཱནི། ཀཏམཱནི ཙཏྟཱརི? པཾསུཀཱུལཾ, བྷིཀྑཝེ, ཙཱིཝརཱནཾ ཨཔྤཉྩ སུལབྷཉྩ, ཏཉྩ ཨནཝཛྫཾ། པིཎྜིཡཱལོཔོ , བྷིཀྑཝེ, བྷོཛནཱནཾ ཨཔྤཉྩ སུལབྷཉྩ, ཏཉྩ ཨནཝཛྫཾ། རུཀྑམཱུལཾ, བྷིཀྑཝེ , སེནཱསནཱནཾ ཨཔྤཉྩ སུལབྷཉྩ, ཏཉྩ ཨནཝཛྫཾ། པཱུཏིམུཏྟཾ, བྷིཀྑཝེ, བྷེསཛྫཱནཾ ཨཔྤཉྩ སུལབྷཉྩ ཏཉྩ ཨནཝཛྫཾ། ཨིམཱནི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཙཏྟཱརི ཨཔྤཱནི ཙེཝ སུལབྷཱནི ཙ, ཏཱནི ཙ ཨནཝཛྫཱནི། ཡཏོ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨཔྤེན ཙ ཏུཊྛོ ཧོཏི སུལབྷེན ཙ (ཨནཝཛྫེན ཙ) [(...) ནཏྠི སཱི. པཱི. ཀ. པོཏྠཀེསུ ཙ ཨཊྛཀཐཱཡཾ ཙ], ཨིདམསྶཱཧཾ ཨཉྙཏརཾ སཱམཉྙངྒནྟི ཝདཱམཱི"ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

"ཨནཝཛྫེན ཏུཊྛསྶ, ཨཔྤེན སུལབྷེན ཙ།
ན སེནཱསནམཱརབྦྷ, ཙཱིཝརཾ པཱནབྷོཛནཾ།
ཝིགྷཱཏོ ཧོཏི ཙིཏྟསྶ, དིསཱ ནཔྤཊིཧཉྙཏི།།

“ཡེ ཙསྶ [ཡེཙསྶུ (སྱཱ.)] དྷམྨཱ ཨཀྑཱཏཱ, སཱམཉྙསྶཱནུལོམིཀཱ།

ཨདྷིགྒཧིཏཱ ཏུཊྛསྶ, ཨཔྤམཏྟསྶ བྷིཀྑུནོ”ཏི [སིཀྑཏོཏི (སཱི. ཀ.)]॥

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཋམཾ།

༢. ཨཱསཝཀྑཡསུཏྟཾ

༡༠༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཛཱནཏོཧཾ, བྷིཀྑཝེ, པསྶཏོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཾ ཝདཱམི , ནོ ཨཛཱནཏོ ནོ ཨཔསྶཏོ། ཀིཉྩ, བྷིཀྑཝེ, ཛཱནཏོ, ཀིཾ པསྶཏོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡོ ཧོཏི? ཨིདཾ དུཀྑནྟི, བྷིཀྑཝེ, ཛཱནཏོ པསྶཏོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡོ ཧོཏི། ཨཡཾ དུཀྑསམུདཡོཏི, བྷིཀྑཝེ, ཛཱནཏོ པསྶཏོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡོ ཧོཏི། ཨཡཾ དུཀྑནིརོདྷོཏི, བྷིཀྑཝེ, ཛཱནཏོ པསྶཏོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡོ ཧོཏི། ཨཡཾ དུཀྑནིརོདྷགཱམིནཱི པཊིཔདཱཏི, བྷིཀྑཝེ, ཛཱནཏོ པསྶཏོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡོ ཧོཏི། ཨེཝཾ ཁོ , བྷིཀྑཝེ, ཛཱནཏོ ཨེཝཾ པསྶཏོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡོ ཧོཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སེཁསྶ སིཀྑམཱནསྶ, ཨུཛུམགྒཱནུསཱརིནོ།

ཁཡསྨིཾ པཋམཾ ཉཱཎཾ, ཏཏོ ཨཉྙཱ ཨནནྟརཱ॥

“ཏཏོ ཨཉྙཱ ཝིམུཏྟསྶ, ཝིམུཏྟིཉཱཎམུཏྟམཾ།

ཨུཔྤཛྫཏི ཁཡེ ཉཱཎཾ, ཁཱིཎཱ སཾཡོཛནཱ ཨིཏི॥

“ན ཏྭེཝིདཾ ཀུསཱིཏེན, བཱལེནམཝིཛཱནཏཱ།

ནིབྦཱནཾ ཨདྷིགནྟབྦཾ, སབྦགནྠཔྤམོཙན”ནྟི॥

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དུཏིཡཾ།

༣. སམཎབྲཱཧྨཎསུཏྟཾ

༡༠༣. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཡེ ཧི ཀེཙི, བྷིཀྑཝེ, སམཎཱ ཝཱ བྲཱཧྨཎཱ ཝཱ ‘ཨིདཾ དུཀྑ’ནྟི ཡཐཱབྷཱུཏཾ ནཔྤཛཱནནྟི; ‘ཨཡཾ དུཀྑསམུདཡོ’ཏི ཡཐཱབྷཱུཏཾ ནཔྤཛཱནནྟི; ‘ཨཡཾ དུཀྑནིརོདྷོ’ཏི ཡཐཱབྷཱུཏཾ ནཔྤཛཱནནྟི; ‘ཨཡཾ དུཀྑནིརོདྷགཱམིནཱི པཊིཔདཱ’ཏི ཡཐཱབྷཱུཏཾ ནཔྤཛཱནནྟི – ན མེ ཏེ, བྷིཀྑཝེ, སམཎཱ ཝཱ བྲཱཧྨཎཱ ཝཱ སམཎེསུ ཝཱ སམཎསམྨཏཱ བྲཱཧྨཎེསུ ཝཱ བྲཱཧྨཎསམྨཏཱ, ན ཙ པནེཏེ ཨཱཡསྨནྟོ སཱམཉྙཏྠཾ ཝཱ བྲཧྨཉྙཏྠཾ ཝཱ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརནྟི།

“ཡེ ཙ ཁོ ཀེཙི, བྷིཀྑཝེ, སམཎཱ ཝཱ བྲཱཧྨཎཱ ཝཱ ‘ཨིདཾ དུཀྑ’ནྟི ཡཐཱབྷཱུཏཾ པཛཱནནྟི; ‘ཨཡཾ དུཀྑསམུདཡོ’ཏི ཡཐཱབྷཱུཏཾ པཛཱནནྟི; ‘ཨཡཾ དུཀྑནིརོདྷོ’ཏི ཡཐཱབྷཱུཏཾ པཛཱནནྟི; ‘ཨཡཾ དུཀྑནིརོདྷགཱམིནཱི པཊིཔདཱ’ཏི ཡཐཱབྷཱུཏཾ པཛཱནནྟི – ཏེ ཁོ མེ, བྷིཀྑཝེ, སམཎཱ ཝཱ བྲཱཧྨཎཱ ཝཱ སམཎེསུ ཙེཝ སམཎསམྨཏཱ བྲཱཧྨཎེསུ ཙ

བྲཱཧྨཎསམྨཏཱ, ཏེ ཙ པནཱཡསྨནྟོ སཱམཉྙཏྠཉྩ བྲཧྨཉྙཏྠཉྩ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཡེ དུཀྑཾ ནཔྤཛཱནནྟི, ཨཐོ དུཀྑསྶ སམྦྷཝཾ།
ཡཏྠ ཙ སབྦསོ དུཀྑཾ, ཨསེསཾ ཨུཔརུཛྫྷཏི།
ཏཉྩ མགྒཾ ན ཛཱནནྟི, དུཀྑཱུཔསམགཱམིནཾ།།

“ཙེཏོཝིམུཏྟིཧཱིནཱ ཏེ, ཨཐོ པཉྙཱཝིམུཏྟིཡཱ།
ཨབྷབྦཱ ཏེ ཨནྟཀིརིཡཱཡ, ཏེ ཝེ ཛཱཏིཛརཱུཔགཱ།།

“ཡེ ཙ དུཀྑཾ པཛཱནནྟི, ཨཐོ དུཀྑསྶ སམྦྷཝཾ།
ཡཏྠ ཙ སབྦསོ དུཀྑཾ, ཨསེསཾ ཨུཔརུཛྫྷཏི།
ཏཉྩ མགྒཾ པཛཱནནྟི, དུཀྑཱུཔསམགཱམིནཾ།།

“ཙེཏོཝིམུཏྟིསམྤནྣཱ, ཨཐོ པཉྙཱཝིམུཏྟིཡཱ།
བྷབྦཱ ཏེ ཨནྟཀིརིཡཱཡ, ན ཏེ ཛཱཏིཛརཱུཔགཱ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཙཏུཏྠཾ།

༥. སཱིལསམྤནྣསུཏྟཾ

༡༠༤. ཝུཏྟཉྷིདཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཡེ ཏེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ སཱིལསམྤནྣཱ སམཱདྷིསམྤནྣཱ པཉྙཱསམྤནྣཱ ཝིམུཏྟིསམྤནྣཱ ཝིམུཏྟིཉཱཎདསྶནསམྤནྣཱ ཨོཝཱདཀཱ ཝིཉྙཱཔཀཱ སནྡསྶཀཱ སམཱདཔཀཱ སམུཏྟེཇཀཱ སམྤཧཾསཀཱ ཨལཾསམཀྑཱཏཱརོ སདྡྷམྨསྶ དསྶནམྤཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ བཧཱུཔཀཱརཾ ཝདཱམི; སཝནམྤཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ བཧཱུཔཀཱརཾ ཝདཱམི; ཨུཔསངྐམནམྤཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ བཧཱུཔཀཱརཾ ཝདཱམི; པཡིརུཔཱསནམྤཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ བཧཱུཔཀཱརཾ ཝདཱམི; ཨནུསྶརཎམྤཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ བཧཱུཔཀཱརཾ ཝདཱམི; ཨནུཔབྦཛྫམྤཱཧཾ [ཨནུསྶཏིམྤཱཧཾ (སྱཱ.)], བྷིཀྑཝེ, ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ བཧཱུཔཀཱརཾ ཝདཱམི། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཏཐཱརཱུཔེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ སེཝཏོ བྷཛཏོ པཡིརུཔཱསཏོ ཨཔརིཔཱུརོཔི སཱིལཀྑནྡྷོ བྷཱཝནཱཔཱརིཔཱུརིཾ གཙྪཏི, ཨཔརིཔཱུརོཔི སམཱདྷིཀྑནྡྷོ བྷཱཝནཱཔཱརིཔཱུརིཾ གཙྪཏི, ཨཔརིཔཱུརོཔི པཉྙཱཀྑནྡྷོ བྷཱཝནཱཔཱརིཔཱུརིཾ གཙྪཏི, ཨཔརིཔཱུརོཔི ཝིམུཏྟིཀྑནྡྷོ བྷཱཝནཱཔཱརིཔཱུརིཾ གཙྪཏི, ཨཔརིཔཱུརོཔི ཝིམུཏྟིཉཱཎདསྶནཀྑནྡྷོ བྷཱཝནཱཔཱརིཔཱུརིཾ གཙྪཏི། ཨེཝརཱུཔཱ ཙ ཏེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ སཏྠཱརོཏིཔི ཝུཙྩནྟི, སཏྠཝཱཧཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, རཎཉྫཧཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, ཏམོནུདཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, ཨཱལོཀཀརཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, ཨོབྷཱསཀརཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, པཛྫོཏཀརཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, ཨུཀྐཱདྷཱརཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, པབྷངྐརཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, ཨརིཡཱཏིཔི ཝུཙྩནྟི, ཙཀྑུམནྟོཏིཔི ཝུཙྩནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“པཱམོཛྫཀརཎཾ ཋཱནཾ [... ཀརཎཊྛཱནཾ (སཱི. སྱཱ.)], ཨེཏཾ ཧོཏི ཝིཛཱནཏཾ།
ཡདིདཾ བྷཱཝིཏཏྟཱནཾ, ཨརིཡཱནཾ དྷམྨཛཱིཝིནཾ།།

“ཏེ ཛོཏཡནྟི སདྡྷམྨཾ, བྷཱསཡནྟི པབྷངྐརཱ།
ཨཱལོཀཀརཎཱ དྷཱིརཱ, ཙཀྑུམནྟོ རཎཉྫཧཱ།།

“ཡེསཾ ཝེ སཱསནཾ སུཏྭཱ, སམྨདཉྙཱཡ པཎྜིཏཱ།
ཛཱཏིཀྑཡམབྷིཉྙཱཡ , ནཱགཙྪནྟི པུནབྦྷཝ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། པཉྩམཾ།

༦. ཏཎྷུཔྤཱདསུཏྟཾ

༡༠༥. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ཙཏྟཱརོམེ, བྷིཀྑཝེ, ཏཎྷུཔྤཱདཱ, ཡཏྠ བྷིཀྑུནོ ཏཎྷཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫཏི། ཀཏམེ ཙཏྟཱརོ? ཙཱིཝརཧེཏུ ཝཱ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཏཎྷཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫཏི; པིཎྜཔཱཏཧེཏུ ཝཱ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཏཎྷཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫཏི; སེནཱསནཧེཏུ ཝཱ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཏཎྷཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫཏི; ཨིཏིབྷཝཱབྷཝཧེཏུ ཝཱ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཏཎྷཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫཏི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཙཏྟཱརོ ཏཎྷུཔྤཱདཱ ཡཏྠ བྷིཀྑུནོ ཏཎྷཱ ཨུཔྤཛྫམཱནཱ ཨུཔྤཛྫཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཏཎྷཱདུཏིཡོ པུརིསོ, དཱིགྷམདྡྷཱན སཾསརཾ།
ཨིཏྠབྷཱཝཉྙཐཱབྷཱཝཾ, སཾསཱརཾ ནཱཏིཝཏྟཏི།།

“ཨེཏམཱདཱིནཝཾ ཉཏྭཱ, ཏཎྷཾ དུཀྑསྶ སམྦྷཝཾ།
ཝཱིཏཏཎྷོ ཨནཱདཱནོ, སཏོ བྷིཀྑུ པརིབྦཛེ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. སབྲཧྨཀསུཏྟཾ

༡༠༦. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“སབྲཧྨཀཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཏཱནི ཀུལཱནི ཡེསཾ པུཏྟཱནཾ མཱཏཱཔིཏརོ ཨཛ྄ཛྷཱགཱརེ པཱུཛིཏཱ ཧོནྟི། སཔུབྦདེཝཏཱནི , བྷིཀྑཝེ, ཏཱནི ཀུལཱནི ཡེསཾ པུཏྟཱནཾ མཱཏཱཔིཏརོ ཨཛ྄ཛྷཱགཱརེ པཱུཛིཏཱ ཧོནྟི། སཔུབྦཱཙརིཡཀཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཏཱནི ཀུལཱནི ཡེསཾ པུཏྟཱནཾ མཱཏཱཔིཏརོ ཨཛ྄ཛྷཱགཱརེ པཱུཛིཏཱ ཧོནྟི། སཱཧུནེཡྻཀཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཏཱནི ཀུལཱནི ཡེསཾ པུཏྟཱནཾ མཱཏཱཔིཏརོ ཨཛ྄ཛྷཱགཱརེ པཱུཛིཏཱ ཧོནྟི།

“‘བྲཧྨཱ’ཏི, བྷིཀྑཝེ, མཱཏཱཔིཏཱུནཾ ཨེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ། ‘པུབྦདེཝཏཱ’ཏི, བྷིཀྑཝེ, མཱཏཱཔིཏཱུནཾ ཨེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ། ‘པུབྦཱཙརིཡཱ’ཏི, བྷིཀྑཝེ, མཱཏཱཔིཏཱུནཾ ཨེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ། ‘ཨཱཧུནེཡྻཱ’ཏི, བྷིཀྑཝེ, མཱཏཱཔིཏཱུནཾ ཨེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ། ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? བཧུཀཱརཱ, བྷིཀྑཝེ, མཱཏཱཔིཏརོ པུཏྟཱནཾ ཨཱཔཱདཀཱ པོསཀཱ ཨིམསྶ ལོཀསྶ དསྶེཏཱརོ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“བྲཧྨཱཏི མཱཏཱཔིཏརོ, པུབྦཱཙརིཡཱཏི ཝུཙྩརེ།

ཨཱཧུནེཡྻཱ ཙ པུཏྟཱནཾ, པཛཱཡ ཨནུཀམྤཀཱ།།

“ཏསྨཱ ཧི ནེ ནམསྶེཡྻ, སཀྐཱརེཡྻ ཙ པཎྜིཏོ།
ཨནྣེན ཨཐ པཱནེན, ཝཏྠེན སཡནེན ཙ།
ཨུཙྪཱདནེན ནྷཱཔནེན [ནཧཱཔནེན (སཱི॰)], པཱདཱནཾ དྷོཝནེན ཙ།།

“ཏཱཡ ནཾ པཱརིཙརིཡཱཡ, མཱཏཱཔིཏཱུསུ པཎྜིཏཱ།
ཨིདྷེཝ ནཾ པསཾསནྟི, པེཙྩ སགྒེ པམོདཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཚཊྛཾ།

༧. བཧུཀཱརསུཏྟཾ

༡༠༧. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“བཧུཀཱརཱ [བཧུཔཀཱརཱ (སཱི॰ པཱི॰)], བྷིཀྑཝེ, བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱ ཏུམྷཱཀཾ ཡེ ཝོ [ཡེ ཏེ (སྱཱ॰)] པཙྩུཔཊྛིཏཱ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརེན། ཏུམྷེཔི, བྷིཀྑཝེ, བཧུཀཱརཱ བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱནཾ ཡཾ [ཡེ (?)] ནེསཾ དྷམྨཾ དེསེཐ ཨཱདིཀལྱཱཎཾ མཛ྄ཛྷེཀལྱཱཎཾ པརིཡོསཱནཀལྱཱཎཾ སཱཏྠཾ སབྱཉྫནཾ, ཀེཝལཔརིཔུཎྞཾ པརིསུདྡྷཾ བྲཧྨཙརིཡཾ པཀཱསེཐ། ཨེཝམིདཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙམཉྙཾ ནིསྶཱཡ བྲཧྨཙརིཡཾ ཝུསྶཏི ཨོགྷསྶ ནིཏྠརཎཏྠཱཡ སམྨཱ དུཀྑསྶ ཨནྟཀིརིཡཱཡཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སཱགཱརཱ ཨནགཱརཱ ཙ, ཨུབྷོ ཨཉྙོཉྙནིསྶིཏཱ།
ཨཱརཱདྷཡནྟི སདྡྷམྨཾ, ཡོགཀྑེམཾ ཨནུཏྟརཾ།།

“སཱགཱརེསུ ཙ ཙཱིཝརཾ, པཙྩཡཾ སཡནཱསནཾ།
ཨནགཱརཱ པཊིཙྪནྟི, པརིསྶཡཝིནོདནཾ།།

“སུགཏཾ [སུགཏིཾ (སཱི॰ ཀ॰)] པན ནིསྶཱཡ, གཧཊྛཱ གྷརམེསིནོ།
སདྡཧཱནཱ ཨརཧཏཾ, ཨརིཡཔཉྙཱཡ ཛྷཱཡིནོ།།

“ཨིདྷ དྷམྨཾ ཙརིཏྭཱན, མགྒཾ སུགཏིགཱམིནཾ།
ནནྡིནོ དེཝལོཀསྨིཾ, མོདནྟི ཀཱམཀཱམིནོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། སཏྟམཾ།

༨. ཀུཧནསུཏྟཾ

༡༠༨. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཡེ ཀེཙི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ ཀུཧཱ ཐདྡྷཱ ལཔཱ སིངྒཱི ཨུནྣལཱ༹ ཨསམཱཧིཏཱ, ན མེ ཏེ , བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ མཱམཀཱ། ཨཔགཏཱ ཙ ཏེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨཱ དྷམྨཝིནཡཱ; ན ཙ ཏེ [ན ཙ ཏེ བྷིཀྑཝེ བྷིཀྑཱུ (སཱི. པཱི. ཀ.)] ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཝུཌྜྷིཾ ཝིརཱུལ༹ྷིཾ ཝེཔུལླཾ ཨཱཔཛྫནྟི། ཡེ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ ནིཀྐུཧཱ ནིལླཔཱ དྷཱིརཱ ཨཏྠདྡྷཱ སུསམཱཧིཏཱ, ཏེ ཁོ མེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ མཱམཀཱ། ཨནཔགཏཱ ཙ ཏེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨཱ དྷམྨཝིནཡཱ; ཏེ ཙ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ [ཨིམསྨིཾ ཙ ཏེ དྷམྨཝིནཡེ (སྱཱ.), ཏེ བྷིཀྑཝེ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ (ཀ.)] ཝུཌྜྷིཾ ཝིརཱུལ༹ྷིཾ ཝེཔུལླཾ ཨཱཔཛྫནྟཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཀུཧཱ ཐདྡྷཱ ལཔཱ སིངྒཱི, ཨུནྣལཱ༹ ཨསམཱཧིཏཱ།
ན ཏེ དྷམྨེ ཝིརཱུཧནྟི, སམྨཱསམྦུདྡྷདེསིཏེ༎

“ནིཀྐུཧཱ ནིལླཔཱ དྷཱིརཱ, ཨཏྠདྡྷཱ སུསམཱཧིཏཱ།
ཏེ ཝེ དྷམྨེ ཝིརཱུཧནྟི, སམྨཱསམྦུདྡྷདེསིཏེ”ཏི༎

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ནཝམཾ།

༡༠. ནདཱིསོཏསུཏྟཾ

༡༠༩. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“སེཡྻཐཱཔི , བྷིཀྑཝེ, པུརིསོ ནདིཡཱ སོཏེན ཨོཝུཡ྄ཧེཡྻ པིཡརཱུཔསཱཏརཱུཔེན། ཏམེནཾ ཙཀྑུམཱ པུརིསོ ཏཱིརེ ཋིཏོ དིསྭཱ ཨེཝཾ ཝདེཡྻ – ‘ཀིཉྩཱཔི ཁོ ཏྭཾ, ཨམྦྷོ པུརིས, ནདིཡཱ སོཏེན ཨོཝུཡ྄ཧསི པིཡརཱུཔསཱཏརཱུཔེན, ཨཏྠི ཙེཏྠ ཧེཊྛཱ རཧདོ སཨཱུམི སཱཝཊྚོ སགཧོ སརཀྑསོ ཡཾ ཏྭཾ, ཨམྦྷོ པུརིས, རཧདཾ པཏྭཱ མརཎཾ ཝཱ ནིགཙྪསི མརཎམཏྟཾ ཝཱ དུཀྑ’ནྟི། ཨཐ ཁོ སོ, བྷིཀྑཝེ, པུརིསོ ཏསྶ པུརིསསྶ སདྡཾ སུཏྭཱ ཧཏྠེཧི ཙ པཱདེཧི ཙ པཊིསོཏཾ ཝཱཡམེཡྻ།

“ཨུཔམཱ ཁོ མེ ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཀཏཱ ཨཏྠསྶ ཝིཉྙཱཔནཱཡ། ཨཡཾ ཙེཏྠ [ཨཡཉྩེཝེཏྠ (སྱཱ.)] ཨཏྠོ – ‘ནདིཡཱ སོཏོ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཎྷཱཡེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ།

“‘པིཡརཱུཔཾ སཱཏརཱུཔ’ནྟི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཚནྣེཏཾ ཨཛ྄ཛྷཏྟིཀཱནཾ ཨཱཡཏནཱནཾ ཨདྷིཝཙནཾ།

“‘ཧེཊྛཱ རཧདོ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, པཉྩནྣེཏཾ ཨོརམྦྷཱགིཡཱནཾ སཾཡོཛནཱནཾ ཨདྷིཝཙནཾ།
“‘སཨཱུམཱི’ཏི ཁོ [སཨཱུམཱིཏི ཁོ (སབྦཏྠ)], བྷིཀྑཝེ, ཀོདྷཱུཔཱཡཱསསྶེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ།
“‘སཱཝཊྚོ’ཏི ཁོ [སཱཝཊྚོཏི ཁོ (སབྦཏྠ)], བྷིཀྑཝེ, པཉྩནྣེཏཾ ཀཱམགུཎཱནཾ ཨདྷིཝཙནཾ།
“‘སགཧརཀྑསོ’ཏི ཁོ [སགཧོ སརཀྑསོཏི ཁོ (སབྦཏྠ)], བྷིཀྑཝེ, མཱཏུགཱམསྶེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ།
“‘པཊིསོཏོ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ནེཀྑམྨསྶེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ།
“‘ཧཏྠེཧི ཙ པཱདེཧི ཙ ཝཱཡཱམོ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཝཱིརིཡཱརམྦྷསྶེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ།

“‘ཙཀྑུམཱ པུརིསོ ཏཱིརེ ཋིཏོ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏསྶེཏཾ ཨདྷིཝཙནཾ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶཱ”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“སཧཱཔི དུཀྑེན ཛཧེཡྻ ཀཱམེ, ཡོགཀྑེམཾ ཨཱཡཏིཾ པཏྠཡཱནོ།

སམྨཔྤཛཱནོ སུཝིམུཏྟཙིཏྟོ, ཝིམུཏྟིཡཱ པསྶཡེ ཏཏྠ ཏཏྠ།

ས ཝེདགཱུ ཝུསིཏབྲཧྨཙརིཡོ, ལོཀནྟགཱུ པཱརགཏོཏི ཝུཙྩཏཱི”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

༡༡. ཙརསུཏྟཾ

༡༡༠. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ –

“ཙརཏོ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨདྷིཝཱསེཏི ནཔྤཛཧཏི ན ཝིནོདེཏི ན བྱནྟཱིཀརོཏི [བྱནྟིཀརོཏི (སཱི. པཱི.), བྱནྟཾ ཀརོཏི (ཀ.)] ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། ཙརམྤི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨནཱཏཱཔཱི ཨནོཏྟཱཔཱི [ཨནོཏྟཔྤཱི (སབྦཏྠ) དུཀནིཔཱཏེ, ཨངྒུཏྟརེ ༡.༤.༡༡ པསྶིཏབྦཾ] སཏཏཾ སམིཏཾ ཀུསཱིཏོ ཧཱིནཝཱིརིཡོཏི ཝུཙྩཏི།

“ཋིཏསྶ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨདྷིཝཱསེཏི ནཔྤཛཧཏི ན ཝིནོདེཏི ན བྱནྟཱིཀརོཏི ན ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། ཋིཏོཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨནཱཏཱཔཱི ཨནོཏྟཱཔཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཀུསཱིཏོ ཧཱིནཝཱིརིཡོཏི ཝུཙྩཏི།

“ནིསིནྣསྶ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨདྷིཝཱསེཏི ནཔྤཛཧཏི ན ཝིནོདེཏི ན བྱནྟཱིཀརོཏི ན ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། ནིསིནྣོཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨནཱཏཱཔཱི ཨནོཏྟཱཔཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཀུསཱིཏོ ཧཱིནཝཱིརིཡོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཡཱནསྶ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཛཱགརསྶ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨདྷིཝཱསེཏི ནཔྤཛཧཏི ན ཝིནོདེཏི ན བྱནྟཱིཀརོཏི ན ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། སཡཱནོཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཛཱགརོ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨནཱཏཱཔཱི ཨནོཏྟཱཔཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཀུསཱིཏོ ཧཱིནཝཱིརིཡོཏི ཝུཙྩཏི།

“ཙརཏོ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ནཱདྷིཝཱསེཏི པཛཧཏི ཝིནོདེཏི བྱནྟཱིཀརོཏི ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། ཙརམྤི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཱཔཱི [ཨོཏྟཔྤཱི (སབྦཏྠ)] སཏཏཾ སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏི།

“ཋིཏསྶ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ནཱདྷིཝཱསེཏི པཛཧཏི ཝིནོདེཏི བྱནྟཱིཀརོཏི ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། ཋིཏོཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཱཔཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏི།

“ནིསིནྣསྶ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ནཱདྷིཝཱསེཏི པཛཧཏི ཝིནོདེཏི བྱནྟཱིཀརོཏི ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། ནིསིནྣོཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཱཔཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཡཱནསྶ ཙེཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ ཛཱགརསྶ ཨུཔྤཛྫཏི ཀཱམཝིཏཀྐོ ཝཱ བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ ཝཱ ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ ཝཱ། ཏཉྩེ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ནཱདྷིཝཱསེཏི པཛཧཏི ཝིནོདེཏི བྱནྟཱིཀརོཏི ཨནབྷཱཝཾ གམེཏི། སཡཱནོཔི, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ ཛཱགརོ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཱཔཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི –

“ཙརཾ ཝཱ ཡདི ཝཱ ཏིཊྛཾ, ནིསིནྣོ ཨུད ཝཱ སཡཾ།

ཡོ ཕིདྡྷཾ ཕིདྡྷེཏི, སྤཔཾ གནྡྷནིསྶིཏཾ॥

“ཀུམྨགྒཾ པཏིཔཏྟོ [ཀུམྨགྒམྤཏིཔཏྟོ (ཨ॰ ནི॰ ༩.༡༡)] སོ, མོནཉེཕྠིསུ སུཏྟོཏི།
ཨནྟྲོ དུཊྛོ ཧིཏྟུ, ཕུཊྛཾ སམྦོདྷིསུཏྟམཾ॥

“ཡོ ཙ ཙཏཾ ཕྲ དིཊྛཾ ཕྲ [ཡོ ཙཏཾ ཕྲ ཡདི ཕྲ དིཊྛཾ (སྱཱ॰), ཡོ ཙཏཾ ཕྲཔ དིཊྛཾ ཕྲ (སཱི॰ ཀ॰)], ནེསོཏྟོ ཨུད ཕྲ སཡཾ།
ཕིདྡྷཾ སམཡིཏྠན, ཕིདྡྷཱུཔསམེ རཏོ།
ཉྙོ སོ དུཊྛོ ཧིཏྟུ, ཕུཊྛཾ སམྦོདྷིསུཏྟམ”ནྟི॥

ཨཡཉྩི ཨཊྛོ ཕུཏྟོ ཉྙཱཀཔཏྟུ, ཨིདི མེ སུཏནྟི། ཨེཀཱདསམཾ།

༡༢. སམྤུཎྞཝྲིལསུཏྟཾ

༡༡༡. ཕུཊྛཙྩེཏཾ ཉྙཱཀཔཏྟུ, ཕུཊྛམརཧནྟཏི མེ སུཏཾ –

“སམྤུཎྞཝྲིལྤ, ཧིཀྑཝེ, ཕིནརཐ [རོཐ (སྱཱ॰)] སམྤུཎྞཔཱཏིམོཀྑཱ; པཱཏིམོཀྑསཾཝརསཾཝུཏཱ ཕིནརཐ ཨཱཙཱརགོཙརསམྤནྣཱ ཨཎུམཏྟེསུ ཝཛྫེསུ ཉྙཡདསྶཱཝིནོ; སམཱདཱཡ སིཀྑཐ སིཀྑཱཔདེསུ།

“སམྤུཎྞཝྲིལྤནཾ ཝོ, ཧིཀྑཝེ, ཕིནརཏཾ [ཉྙཱཔཏཾ (སྱཱ॰)] སམྤུཎྞཔཱཏིམོཀྑཱནཾ པཱཏིམོཀྑསཾཝརསཾཝུཏཱནཾ ཕིནརཏཾ ཨཱཙཱརགོཙརསམྤནྣཱནཾ ཨཎུམཏྟེསུ ཝཛྫེསུ ཉྙཡདསྶཱཝཱིནཾ སམཱདཱཡ སིཀྑཏཾ སིཀྑཱཔདེསུ ཀིམསྶ ཨུཏྟརི ཀརཎཱིཡཾ [ཀིམསྶ ཧིཀྑཝེ ཨུཏྟརི ཀརཎཱིཡཾ (སབྦཏྠ)]?

“ཙརཏོ ཙེཔི, ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུནོ [ཨབྷིཛ྄ཛྷཱ ཉྙཱཔཱདོ ཕིགཏོ (ཨ॰ ནི॰ ༩.༡༢) ཨབྷིཀྤཱཡ སམེཏི] ཧིཛ྄ཛྷཱ ཕིགཏཱ [ཨབྷིཛ྄ཛྷཱ ཉྙཱཔཱདོ ཕིགཏོ (ཨ॰ ནི॰ ༩.༡༢) ཨཏེཀྤཱཡ སམེཏི] ཧོཏི, ཉྙཱཔཱདོ ཕིགཏོ ཧོཏི [ཐིནམིདྡྷཾ ཨུདྡྷཙྩཀུཀྐུཙྩཾ ཕིཙིཀིཙྪཱ (ཨ॰ ནི॰ ༩.༡༢)], ཐིནམིདྡྷཾ ཕིགཏཾ ཧོཏི, ཨུདྡྷཙྩཀུཀྐུཙྩཾ ཕིགཏཾ ཧོཏི, ཕིཙིཀིཙྪཱ [ཐིནམིདྡྷཾ ཨུདྡྷཙྩཀུཀྐུཙྩཾ ཕིཙིཀིཙྪཱ (ཨ॰ ནི॰ ༩.༡༢)] པཧཱིནཱ ཧོཏི, ཨཱརདྡྷཾ ཧོཏི ཝཱིརིཡཾ ཨསལླཱིནཾ, ཨུཔཊྛིཏཱ སཏི ཨསམྨུཊྛཱ [ཨཔམྨུཊྛཱ (སྱཱ॰)], པསྶདྡྷོ ཀཱཡོ ཨསཱརདྡྷོ, སམཱཧིཏཾ ཙིཏྟཾ ཨེཀགྒཾ ། ཙརམྤི, ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཔྤཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏི།

“ཋིཏསྶ ཙེཔི, ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུནོ ཨབྷིཛ྄ཛྷཱ ཕིགཏཱ ཧོཏི ཉྙཱཔཱདོ…པེ॰… ཐིནམིདྡྷཾ… ཨུདྡྷཙྩཀུཀྐུཙྩཾ… ཕིཙིཀིཙྪཱ པཧཱིནཱ ཧོཏི, ཨཱརདྡྷཾ ཧོཏི ཝཱིརིཡཾ ཨསལླཱིནཾ, ཨུཔཊྛིཏཱ སཏི ཨསམྨུཊྛཱ, པསྶདྡྷོ ཀཱཡོ ཨསཱརདྡྷོ, སམཱཧིཏཾ ཙིཏྟཾ ཨེཀགྒཾ། ཋིཏོཔི, ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཔྤཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏི།

“ནིསིནྣསྶ ཙེཔི, ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུནོ ཨབྷིཛ྄ཛྷཱ ཕིགཏཱ ཧོཏི, ཉྙཱཔཱདོ…པེ॰… ཐིནམིདྡྷཾ… ཨུདྡྷཙྩཀུཀྐུཙྩཾ… ཕིཙིཀིཙྪཱ པཧཱིནཱ ཧོཏི, ཨཱརདྡྷཾ ཧོཏི ཝཱིརིཡཾ ཨསལླཱིནཾ, ཨུཔཊྛིཏཱ སཏི ཨསམྨུཊྛཱ, པསྶདྡྷོ ཀཱཡོ ཨསཱརདྡྷོ, སམཱཧིཏཾ ཙིཏྟཾ ཨེཀགྒཾ། ནིསིནྣོཔི, ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཔྤཱི སཏཏཾ སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏི།

“སཡཱནསྶ ཙེཔི , ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུནོ ཛཱགརསྶ ཨབྷིཛ྄ཛྷཱ ཕིགཏཱ ཧོཏི ཉྙཱཔཱདོ…པེ॰… ཐིནམིདྡྷཾ… ཨུདྡྷཙྩཀུཀྐུཙྩཾ… ཕིཙིཀིཙྪཱ པཧཱིནཱ ཧོཏི, ཨཱརདྡྷཾ ཧོཏི ཝཱིརིཡཾ ཨསལླཱིནཾ, ཨུཔཊྛིཏཱ སཏི ཨསམྨུཊྛཱ, པསྶདྡྷོ ཀཱཡོ ཨསཱརདྡྷོ, སམཱཧིཏཾ ཙིཏྟཾ ཨེཀགྒཾ། སཡཱནོཔི, ཧིཀྑཝེ, ཧིཀྑུ ཛཱགརོ ཨེཝཾབྷཱུཏོ ཨཱཏཱཔཱི ཨོཏྟཔྤཱི སཏཏཾ

སམིཏཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ པཧིཏཏྟོཏི ཝུཙྩཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“ཡཏཾ ཙརེ ཡཏཾ ཏིཊྛེ, ཡཏཾ ཨཙྪེ ཡཏཾ སཡེ།
ཡཏཾ སམིཉྫཡེ [སམིཉྫཡེ (སཱི॰ སྱཱ॰)] བྷིཀྑུ, ཡཏམེནཾ པསཱརཡེ།།

“ཨུདྡྷཾ ཏིརིཡཾ ཨཔཱཙཱིནཾ, ཡཱཝཏཱ ཛགཏོ གཏི།
སམཝེཀྑིཏཱ ཙ དྷམྨཱནཾ, ཁནྡྷཱནཾ ཨུདཡབྦཡཾ།།

“ཨེཝཾ ཝིཧཱརིམཱཏཱཔིཾ, སནྟཝུཏྟིམནུདྡྷཏཾ།
ཙེཏོསམཐསཱམཱིཙིཾ, སིཀྑམཱནཾ སདཱ སཏཾ།
སཏཏཾ པཧིཏཏྟོཏི, ཨཱཧུ བྷིཀྑུཾ ཏཐཱཝིདྷ”ནྟི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། དསམཾ།

༡༣. ལོཀསུཏྟཾ

༡༡༢. ཝུཏྟཉྷེཏཾ བྷགཝཏཱ, ཝུཏྟམརཧཏཱཏི མེ སུཏཾ —

“ལོཀོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏེན ཨབྷིསམྦུདྡྷོ◌ཿ ལོཀསྨཱ ཏཐཱགཏོ ཝིསཾཡུཏྟོ། ལོཀསམུདཡོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏེན ཨབྷིསམྦུདྡྷོ ◌ཿ ལོཀསམུདཡོ ཏཐཱགཏསྶ པཧཱིནོ། ལོཀནིརོདྷོ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏེན ཨབྷིསམྦུདྡྷོ◌ཿ ལོཀནིརོདྷོ ཏཐཱགཏསྶ སཙྪིཀཏོ། ལོཀནིརོདྷགཱམིནཱི པཊིཔདཱ, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏེན ཨབྷིསམྦུདྡྷཱ◌ཿ ལོཀནིརོདྷགཱམིནཱི པཊིཔདཱ ཏཐཱགཏསྶ བྷཱཝིཏཱ།

“ཡཾ, བྷིཀྑཝེ, སདེཝཀསྶ ལོཀསྶ སམཱརཀསྶ སབྲཧྨཀསྶ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ དིཊྛཾ སུཏཾ མུཏཾ ཝིཉྙཱཏཾ པཏྟཾ པརིཡེསིཏཾ ཨནུཝིཙརིཏཾ མནསཱ སབྦཾ ཏཾ ཏཐཱགཏེན ཨབྷིསམྦུདྡྷཾ, ཏསྨཱ ཏཐཱགཏོཏི ཝུཙྩཏི།

“ཡཉྩ, བྷིཀྑཝེ, རཏྟིཾ ཏཐཱགཏོ ཨནུཏྟརཾ སམྨཱསམྦོདྷིཾ ཨབྷིསམྦུཛ྄ཛྷཏི, ཡཉྩ རཏྟིཾ ཨནུཔཱདིསེསཱཡ ནིབྦཱནདྷཱཏུཡཱ པརིནིབྦཱཡཏི, ཡཾ ཨེཏསྨིཾ ཨནྟརེ བྷཱསཏི ལཔཏི ནིདྡིསཏི, སབྦཾ ཏཾ ཏཐེཝ ཧོཏི ནོ ཨཉྙཐཱ, ཏསྨཱ ཏཐཱགཏོཏི ཝུཙྩཏི།

“ཡཐཱཝཱདཱི, བྷིཀྑཝེ, ཏཐཱགཏོ ཏཐཱཀཱརཱི, ཡཐཱཀཱརཱི ཏཐཱཝཱདཱི, ཨིཏི ཡཐཱཝཱདཱི ཏཐཱཀཱརཱི ཡཐཱཀཱརཱི ཏཐཱཝཱདཱི, ཏསྨཱ ཏཐཱགཏོཏི ཝུཙྩཏི།

“སདེཝཀེ, བྷིཀྑཝེ, ལོཀེ སམཱརཀེ སབྲཧྨཀེ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ ཏཐཱགཏོ ཨབྷིབྷཱུ ཨནབྷིབྷཱུཏོ ཨཉྙདཏྠུདསོ ཝསཝཏྟཱི, ཏསྨཱ ཏཐཱགཏོཏི ཝུཙྩཏཱི”ཏི། ཨེཏམཏྠཾ བྷགཝཱ ཨཝོཙ། ཏཏྠེཏཾ ཨིཏི ཝུཙྩཏི —

“སབྦལོཀཾ [སབྦཾ ལོཀཾ (ཨ॰ ནི॰ ༤.༢༣)] ཨབྷིཉྙཱཡ, སབྦལོཀེ ཡཐཱཏཐཾ།
སབྦལོཀཝིསཾཡུཏྟོ, སབྦལོཀེ ཨནཱུཔཡོ [ཨནུཔཡོ (སཱི॰), ཨནཱུཔཡོ (སྱཱ॰)]།།

“ས ཝེ [སབྦེ (སབྦ) ཨ॰ ནི॰ ༤.༢༣ པསྶིཏབྦཾ] སབྦཱབྷིབྷཱུ དྷཱིརོ, སབྦགནྠཔྤམོཙནོ།

ཕུཊྛཱསྶ པརམཱ སནྟི, ནིབྦཱནཾ ཨཀུཏོབྷཡཾ།།

“ཨེས ཁཱིཎཱསཝོ བུདྡྷོ, ཨནཱིགྷོ ཚིནྣསཾསཡོ།
སབྦཀམྨཀྑཡཾ པཏྟོ, ཝིམུཏྟོ ཨུཔདྷིསངྑཡེ།།

“ཨེས སོ བྷགཝཱ བུདྡྷོ, ཨེས སཱིཧོ ཨནུཏྟརོ།
སདེཝཀསྶ ལོཀསྶ, བྲཧྨཙཀྐཾ པཝཏྟཡི།།

“ཨིཏི དེཝཱ མནུསྶཱ ཙ, ཡེ བུདྡྷཾ སརཎཾ གཏཱ།
སངྒམྨ ཏཾ ནམསྶནྟི, མཧནྟཾ ཝཱིཏསཱརདཾ།།

“དནྟོ དམཡཏཾ སེཊྛོ, སནྟོ སམཡཏཾ ཨིསི།
མུཏྟོ མོཙཡཏཾ ཨགྒོ, ཏིཎྞོ ཏཱརཡཏཾ ཝརོ།།

“ཨིཏི ཧེཏཾ ནམསྶནྟི, མཧནྟཾ ཝཱིཏསཱརདཾ།
སདེཝཀསྨིཾ ལོཀསྨིཾ, ནཏྠི ཏེ པཊིཔུགྒལོ”ཏི།།

ཨཡམྤི ཨཏྠོ ཝུཏྟོ བྷགཝཏཱ, ཨིཏི མེ སུཏནྟི། ཏེརསམཾ།

ཙཏུཀྐནིཔཱཏོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

བྲཱཧྨཎསུལབྷཱ [བྲཱཧྨཎཙཏྟཱརི (སབྦཏྠ)] ཛཱནཾ, སམཎསཙྩཱ ཏཎྷཱ བྲཧྨཱ།
བཧུཀཱརཱ ཀུཧཔུརིསཱ [ཀུཧནཱ (སྱཱ॰)], ཙར སམྤནྣ ལོཀེན ཏེརསཱཏི།།

སུཏྟསངྒཧོ –

སཏྟཝཱིསེཀནིཔཱཏཾ, དུཀཾ བཱཝཱིསསུཏྟསངྒཧིཏཾ།
སམཔཉྙཱསམཐཏིཀཾ, ཏེརས ཙཏུཀྐཉྩ ཨིཏི ཡམིདཾ།།

དྭེདསུཏྟརསུཏྟསཏེ, སངྒཱཡིཏྭཱ སམཱདཧིཾསུ ཨིསཱི།
ཨརཧནྟོ ཙིརཋིཏིཡཱ, ཏམཱཧུ ནཱམེན ཨིཏིཝུཏྟཀནྟི།།

ཨིཏིཝུཏྟཀཔཱལི ནིཊྛིཏཱ།